

partiumi KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XXII. ÉVFOLYAM
3. SZÁM

2012.
JÚLIUS 20.

32 OLDAL
Ára 2 lej

ISSN 1583 - 5782

JEGYZŐKÖNYV

mely felvételre 2012. június 15-én Nagyváradon,
az Egyházkerületi Közgyűlés alkalmával

Jelen vannak: Csúry István püspök, dr. Varga Attila főgondnok, Lukács József főjegyző, Tolnay István presbiteri főjegyző, Kánya Zsolt Attila (Fazakas Sándor aljegyző helyett), Tatár Miklós presbiteri aljegyző, Dénes István Lukács generális direktor, Varga Károly, Kovács Sándor, Nagy Sándor, Rákosi Jenő, Mikló Ferenc, Módi József, Fazakas Csaba, Szőnyi Levente, Bogdán Zsolt esperesek, Csúry Miklós, Dr. Kürti László, Bódi Kálmán, Venter Miklós, ifj. Pataki Károly egyházmegyei főgondnokok, Gellén Sándor, ifj. Tolnay István, Bara László, Boros István, Váradi Sándor Károly, Czapp István, Lucza István, Oláh Mihály egyházmegyei főjegyzők, Halász György, Elekes Gyula, Oláh József, Szilágyi Péter, Bíró Zoltán, Gergely István, Tóth András, László Kálmán presbiteri főjegyzők,

Sipos István, Alföldi Tibor (Székely Zsolt helyett), Kereszturi Sándor Zsolt, Pakulár Julianna, Gál Sándor, Székely István, Kovács Gyula, Balázs Dénes, Csernák Béla, Szatmári G. Elemér, Földessy Márta, Dénes József, Papp József, Bódis Ferenc (Kovácsné Papp Ibolya helyett), Szűcs András Ottó, Kiss Miklós, Püskök Csaba, Szilágyi Zoltán, Nagy Mihály, Ecsedi Árpád, Máté Róbert, Filep Attila, Mikló István Boldizsár, Szigeti Ferenc, Gavruca Nagy Emese, Futó Ferenc, Kádár György (Mike Zoltán helyett), lelkesítő jellegű tagok, Dr. Pásztori Kupán István, a Protestáns Teológiai Intézet képviselője, Pozár Edit, Demeter Sándor (Nagy József helyett), Gyapai Sándor, Hajdú Sándor, Búcs Attila, Besenyei Károly, Lakatos Bálint, Czaholi Tibor, Darabont Sándor, Török Ferenc, Nagy Gy. István, Somogyi Berta, Rummel József, Kincses Imre, Bara Lajos, Fekete Károly, Vincze János, Tar András, Barabás Imre, Garnai Sándor, Dani Éva, Hurguj György, Fiók Imre, Vizaknai Zoltán presbiteri jellegű tagok.

Tanácskozási joggal jelen vannak: Szilágyi Zoltán katechetikai előadó, Orosz Otília zenei előadó, Farkas Zsolt, Forró László, Salánki Lóránt, Vinczéné Pálfi Judit, Wagner Erik, Szűcs Éva előadótanácsosok, Máthé Edith jogtanácsos, Bogyai Kis Mária a KRE nőszövetségének elnöke, Emódi Tamás műszaki előadó, Kerekes József, a fegyelmi bizottság elnöke.

Távolmaradásukat igazolták: Geréb Miklós, Székely Csaba, Demjén Attila egyházmegyei főgondnokok, Király Lajos lelkesítő főjegyző,

Fehérvári Gyula lelkesítő küldött, Torkos János presbiteri küldött, Szilágyi Éva, Szabó Zsuzsanna, Kovács Irénke iskolaigazgatók.

Hiányoznak: Fenesi Tibor jogtanácsos, Gáti Dezső presbiteri főjegyző, Képiró Gyula János, Simon Attila, Higved János, Korda Zoltán lelkesítő küldöttek, Balog Sándor, Borsi Attila, Kovács Jenő, Szabó Károly, Fiók Imre presbiteri küldöttek, Tokár Sándor a teológiai hallgatók képviselője.

Lukács József főjegyző a IIKor 9,1-5 alapján hirdeti Isten Igéjét.

Kiemeli, hogy Pál apostol a korinthusi gyülekezetben és a környező tartományokban gyűjtést hirdet a Macedóniában élő szegények megsegítésére. A gyülekezet tagjai már az előző évben kifejezték készségüket a gyűjtésben való részvételre. Az apostol úgy látja, hogy a gyülekezeti tagokban megvan a készség az adakozásra, csak éppen nincsenek felkészülve a gyűjtésre. Azt mondja el, hogy az adakozás kötelesség. Ezért kényszerből ne adakozzon senki. Az apostol attól félt, hogy a gyülekezeti tagok, minden készségük ellenére mégis készületlenek, ezért küldi el megbízottait, szolgatársait.

Adakozhat az ember hiúságból, ilyenkor a másik ember dicséretét várja az adakozásért. Nagy kérdés ma is, hogy milyen szerepet játszik adakozásunkban a magunk dicsősége és milyen szerepet a másik ember szükségége. Akik hiúságból adakoznak, inkább maguknak adnak, mint másoknak. Az adakozásnak a szeretet kell hogy legyen az indító oka és nem a hiúság.

Mai gyűlésünk hivatott felmérni, értékelni azt, hogy református egyházunkban az elmúlt évben milyen volt az adakozás. Adomány, vagy ragadomány? Milyen sokszor csak kényszerből adakozik a mi népünk. Amikor Pál apostol arról beszél, hogy a gyülekezet adakozása másokat is magával ragadott, olyan adakozásról szolt, amelyben Krisztus volt a példakép. Azért állított szolgálatba a mi Urunk (lelkipásztorként, gondnokként, presbiterként, egyháztagként), hogy Krisztus adakozó szeretetével hordozzuk gyülekezeink terhet, szükségéit. Krisztus szeretete önzetlen, önmagát elfelejtő és feláldozó szeretet volt. Anyaszentegyházunk jövője abban biztosított, ha a mi szolgálatunk, szeretetünk Őhozzá lesz hasonló.

Az igehirdetést követően Lukács József főjegyző dr. Varga László és Orbán Mihály fegyelmi bizottsági tagoktól beveszi az esküt.

Ezt követően Csúry István püspök megköszöni a szolgálatot, köszönti az egybegyűlteket, eredményes munkát kívánva a közgyűlés tagjainak, áldást kérve életükre.

Szám: 1/2012.

Tárgy: Közgyűlés megnyitása – Dr. Varga Attila főgondnok (1. sz. melléklet)

Szám: 2/2012.

Tárgy: Számbavétel, hitelesítők kijelölése, napirend megállapítása – Lukács József főjegyző

Farkas Zsolt közigazgatási előadótanácsos javasolja a napirend kiegészítését az időközben beérkezett közigazgatási ügyekkel.

Püskök Sándor Csaba kéri, hogy jelentését lehetőleg a napirendi pontok elején terjeszthesse a közgyűlés elé.

Pásztori Kupán István a teológusok levelét és a Teológia átiratát kéri napirendre tűzni.

Megállapítást nyer, hogy a Közgyűlés az 567/2012. számmal iktatott Meghívó alapján (2. sz. melléklet) szabályszerűen hívatott össze és határozatképes.

Közgyűlés egyhangúlag felkéri Oláh Mihály lelkesítő és László Kálmán presbiteri küldöttet a jegyzőkönyv hitelesítésére és napirendre emeli a közigazgatási ügyeket, személyi kéréseket és beadványokat.

Szám: 3/2012.

Tárgy: Püspöki jelentés – Csúry István püspök (3. sz. melléklet)

A 138. zsolttart idézi, amelyben ez olvasható: „Dicsér téged teljes szívem.”

Itt a „teljes szív” önkritikára kényszerít. Az osztatlan szívről van szó. Osztatlan-e ez a szív a mi népünk, református egyházunk körében? Az osztatlan szív bennünk nem annyira osztatlan. Isten megkérdezi: Mennyire tudod ezt a megosztott szívet neki ajánlani? Nincs meg bennünk ez a készség, de van megoldás: odafordulni az Isten felé. A templomot

állítja a zsoltáros elénk és azt kérdezi tőlünk, hogy mit jelent ma nekünk a templom?

A gyülekezet építésében mi azt látjuk, amit látnunk kell? Építenünk kell az Istennel való kapcsolatunkat is. Hibáink ellenére Istenünk elmondja, hogyan tud rajtunk segíteni. Isten azt mondja, hogy bátorít. Bátorít arra, hogy merjünk már jót tenni és kezdjük el egyházunkat építeni. Minden munkánk eredménye a felülről jövő Lélek ajándéka. Szüksége van egyházkerületünknek erre a felülről jövő Lélekre! A legfőbb kérdés: hogyan fog talpon maradni egyházkerületünk? Csak a gyülekezetek összefogásával lehetséges ez.

Életellenes oltárok áldozataiban mennek el a pénzek. Mennyire tized-ellenesek tudunk lenni! A 2%-os fizetési adó, vagy a banki kamat sokat segítenek egyházkerületünkön.

A püspök a továbbiakban meghirdeti a végvárainkért szóló programot. A kis gyülekezetek mind végvárak lettek. Megsegítésükre forrásokat kell keresni. Egyházkerületünkben egymás mellett vannak a bástyák és az ostromlott végvárak.

A végvárak védelme az összmagyar nemzet gondja. Munkatársaival azon fáradozik, hogy a végvárak szükségét enyhítse.

Az Erdélyi Gyülekezet vonatkozásában elmondja, hogy az új helyzetben új szerződést köt egyházkerületünk a gyülekezet vezetőségével.

Az esperesi jelentésekből Varga Károly esperes egy mondatát emeli ki, mely anyagi gondjaik bonyodalmaira utal. Megköszöni a figyelmet és az elhangzottakhoz kéri a hozzászólásokat.

Hozzászólások:

Varga Károly esperes elmondja, hogy a Szatmár Megyei Tanács világi kongruája körüli félreértés az egyházmegyének nemcsak bonyodalmat, de komoly hiányt is okozott. Ennélfogva jogosnak tartja a jelentésében megfogalmazott észrevételeit.

Varga Attila főgondnok arra utal, hogy többször beszéltek a Megyei Tanács volt elnökével és a kérdést csak a megyéhez tartozó egyházközségek támogatásával lehetett volna megoldani. A mozgásterük nagyon korlátozott volt.

Kovács Sándor esperes ismeri a nagybányai egyházmegye gondjait és egyben azt is elmondja, hogy minden Szatmár Megyéhez tartozó egyházközség a megyei tanácstól kapott támogatást. A nagybányai egyházmegyétől visszakéri a négy, tőlük elvett egyházközséget.

Varga Károly esperes válaszában azt mondja, hogy nem hiteles Kovács esperes megállapítása, hiszen a négy egyházközség egyöntetűen maga döntött arról, hogy a nagybányai egyházmegyéhez csatlakozik.

Közgyűlés a püspöki jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 4/2012.

Tárgy: Közigazgatási jelentés – Farkas Zoltán előadótanácsos (4. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 5/2012.

Tárgy: Pásztori Kupán István, a PTI küldöttjének felszólalása

Pásztori Kupán István két levelet ismertet a főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűléssel. Egyik a Teológia gazdasági osztályától (5. sz. melléklet), a másik a teológusok levele (6. sz. melléklet), melyet a professzor fel is olvas a közgyűlés előtt.

Csúry István püspök a levélben is kifogásolt megállapításait megerősíti. Elmondja, hogy a Teológiáról kibocsátott gyakornokokkal és a neveléssel kapcsolatosan sok kérdés vetődik fel. Egyházkerületünk számára a jövőben is elsősorban a Kolozsváron tanuló teológusok a fontosak. Nem kell félniük a diákoknak attól, hogy a más intézetekben tanuló teológusok elfoglalják helyüket.

Kiss Miklós kifogásolja, hogy a Kolozsvári Teológia több szilágysági gyülekezetet legátus nélkül hagyott. Ily módon természetes, hogy Debrecenből kérünk legátust.

Pásztori Kupán István válaszában azt kéri, hogy a teológusokat illetően tartsuk be a sorrendet és legyen első a kolozsvári Teológia. Püspök úrnak a nevelő munkára való észrevételeire azt mondja, hogy az úri szabó az ügyfél anyagából dögözik. A Teológiára bejutott tíz hallgatóból kilenc megállja a helyét.

Farkas Zoltán előadótanácsos természetesnek tartja, hogy minden anyae gyházközség a saját, nem Kolozsváron tanuló teológusát egy ünnepi alkalomra meghívja és legátusként fogadja.

Bogdán Zoltán esperes megállapítja, hogy a Kolozsváron és más teológiákon végzett hallgatók kihelyezése ügyében addig nem lehet objektív döntést hozni, amíg a lelkipásztorok családilag is érintettek és érdekelték.

Farkas Zoltán előadótanácsos Nagyszalonta esetét említi, ahova nem jutott Kolozsváron végzett segédlelkész, ezért Debrecenből kibocsátott segédlelkészt alkalmaztak egy évre.

Miklós Ferenc esperes megerősíti az elhangzottakat és megállapítja, hogy több segédlelkészre lenne szükség, mint amennyi van.

Püspök Sándor Csaba szerint meg kell nyugtatni a segédlelkészeket, hogy mindegyiknek lesz szolgálati helye.

Szám: 6/2012.

Tárgy: A Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – Dr. Varga Attila főgondnok – elnök (7. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 7/2012.

Tárgy: Lelkészértekezleti jelentés – Püspök Sándor Csaba elnök (8. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 8/2012.

Tárgy: Átvilágítási jelentés – Püspök Sándor Csaba elnök (9. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 9/2012.

Tárgy: Gazdasági jelentés – Salánki Lóránt előadótanácsos (10. sz. melléklet)

Hozzászólások:

Nagy István velencei presbiter örvendetesnek tartja, hogy a saját forrásainkat felhasználjuk, de fontosak a külső források bevonásai is. Az energiahordozók ára emelkedni fog. Gyülekezeiteink életében a földterületek hasznosítása egy biztos bevételi forrás. Javaslat: jobban be kell vonni egyházi életünkbe a számítástechnikát.

Darabont Sándor pozitívként értékeli a jelentésből azt, hogy a fenntartói járulékot (központi járulék) kevés kivétellel befizették. Hiányolja, hogy a misszióra túl keveset költ az egyház. Megállapítása szerint az egyházkerület gazdaságilag eljutott egy olyan szintre, amikor például a 2012-es év bérleményének 25%-át befektetésre lehet fordítani. Nem tartalék-alapra gondol, hanem ingatlan-beruházásra.

Szűcs András Ottó azt kéri, hogy a tanácsos úr engedélyezze egy hangosító berendezés vásárlását, mert nem lehet hallani a felszólalásokat.

Ecsedi Árpád szerint nem jó az ingatlan befektetés, ennél jobb egy pénzügyi alap megteremtése.

Miklós Ferenc esperes földvásárlást ajánl az egyházkerületnek. Saját gyülekezetük példáját említi, mely szerint a bérből adott föld Nagyszalontának évi 80.000 lej hasznot jelent. Az egyházkerület szintjén is meg lehet ezt valósítani.

Forró László előadótanácsos emlékezteti a közgyűlést arra, hogy a befektetési alapra nézve az Igazgatótanács és a Közgyűlés már határozott.

Miklós István Boldizsár a beszámolót nem tartja pozitívnak. Amíg az Egyházkerületnek tartozása van, addig nem lehet pozitív dolgokról beszélni. A jelentésre utalva a fűtésszámla iránt érdeklődik és nem érti annak százmilliós kamatát.

Salánki Lóránt előadótanácsos elmondja, hogy a számla 80%-a nem az egyházkerületet érinti. Tulajdonképpen az egyetem fogyasztása jelenik meg a számlán, de ha ők időben nem fizetnek, akkor rászámítják a kamatot, amit eddig utólag az Egyházkerületnek kifizettek.

Venter Miklós a költségvetésben kántorképzésre 20.000 lejt lát előirányozva. Kérdése: presbiter-képzésre van-e elkülönített összeg?

Salánki Lóránt elmondja, hogy kántorképzésre pályázati pénzt költöttek, idén még nyert pályázat erre nincs.

Darabont Sándor visszatér előbbi javaslatára és azt kéri, ha 2012-re nem, 2013-ra fogadjuk el a 25%-os befektetést.

Varga Attila főgondnok javasolja, hogy elvi döntésként fogadjuk el Darabont Sándor elképzelését, az Igazgatótanács a konkrétumokra figyeljen és majd ezek ismeretében döntsön.

Közgyűlés a javaslatot és a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 10/2012.

Tárgy: A Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – Varga Imre elnök

Varga Imre elmondja, hogy a vizsgálatot alaposan elvégezték, de nem találtak hiányosságokat.

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 11/2012.

Tárgy: Missziói jelentés – Dénes István Lukács generális direktor (11. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 11/a. 2012.

Tárgy: Diakóniai jelentés – Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos (12. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 11/b. 2012.

Tárgy: Nőszövetségi jelentés – Bogya Kis Mária elnök (13. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 11/c. 2012.

Tárgy: Ifjúsági jelentés – Kánya Zsolt Attila ifjúsági szakelőadó (14. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 12/2012.

Tárgy: Katekétikai jelentés – Szilágyi Zoltán katekétikai előadó (15. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 12/a. 2012.

Tárgy: Katekétikai jelentés – Szűcs Éva szakelőadó (16. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 13/2012.

Tárgy: Tanügyi jelentés – Tolnay István tanügyi előadótanácsos (17. sz. melléklet)

A jelentés elfogadása mellett kéri, hogy az Egyházkerületi Közgyűlésre az egyetem rektora is kájon meghívót.

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 14/2012.

Tárgy: A Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – Wagner Erik előadótanácsos (18. sz. melléklet)

Hozzászólások:

Szilágyi Péter a falinaptár tévedéseire hívja fel a figyelmet. Véleménye szerint bizonyos névnapok rossz sorrendben vannak.

Máté Róbert lelkipásztor kifogásolja, hogy a naptárban a hold állása fordítva van feltüntetve. Venter Miklós azt javasolja, hogy a honlapot aktualizálni kell és a meghívókat is erre kell feltenni.

Wagner Erik előadótanácsos válaszában elmondja, hogy a falinaptárban előfordulnak tévedések, a holdnaptár viszont helyes. A hibákat csak úgy lehetne kiküszöbölni, ha alkalmaznánk még szakembereket, jelenleg ugyanis a szerkesztőség csonka apparátussal dolgozik. A rendszeres honlapszerkesztés is egy külön szakember feladata lenne.

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 15/2012.

Tárgy: A Külügyi és Ökumenikus Osztály jelentése – Antal János előadótanácsos (19. sz. melléklet) (Hiányában felolvassa Wagner Erik)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 16/2012.

Tárgy: Református Kórházról szóló jelentés – Forró László előadótanácsos

Forró László az Egyházi Kórházról szóló jelentésében elmondja, hogy egyesek felemás érzéseket táplálnak a megvalósításával kapcsolatban. Az építéssel kapcsolatos kérdések és az építéshez szükséges terület (3 Ha) rendezése folyamatban van.

Tavaszig a város megoldja a hídépítést, illetve a közművesítést és elkezdődhet az építkezés. Az úgynevezett „Aviz de principiu“ és az „Aviz de functionare“ engedélyeket kell addig megszerezni.

Kikértük egy szaktestület véleményét arról, hogy milyen jellegű legyen a Kórház. Közben piacutatást is végeztünk (gyermekgyógyászat, hospice rendszer működtetése, járóbeteg-ellátás) a megvalósíthatósági tanulmány júliusra készül el.

Tolnay István előadótanácsos azt kérdezi Forró Lászlótól, hogy geológiai szempontból a terület megfelel-e a követelményeknek? Forró László válasza az, hogy ezt megvizsgálták, és a talaj alkalmas építkezésre.

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 17/2012.

Tárgy: A jogtanácsos jelentése – Máthé Edith jogtanácsos (20. sz. melléklet)

Jelentésében a jogtanácsos asszony kitér a Választási Szabályzatot módosító és azt átdolgozó bizottság munkájáról.

Hozzászólások:

Szilágyi Péter elmondja, hogy a Választási Szabályzatot csak módosította a bizottság. Az átdolgozott változatot az esperesi hivatalok időben megkapták. Csodálkozik azon, hogy a megyéktől nem érkezett módosító javaslat, most pedig a módosított változatot nem fogadják el az egyházmegyék. Ez azt jelenti, hogy az őszi presbiteri választás a régi szabályzat alapján fog lezajlani.

Bogdán Zsolt esperes szerint az Esperesek Kollégiuma (EK) javaslattevő testület és a gyülekezeteket képviseli. Az esperesek tudják a dolgukat, viszont a bizottság sok mindent nem vett figyelembe. A Választási Szabályzatot csak alapos elemzés után, majd az őszi Közgyűlésen lehet elfogadni.

Fazakas Csaba esperes megerősíti az elhangzottakat és örül annak, hogy végre egy jó év után sikerült a közgyűlési képviselőt megoldani. A bizottságnak csak úgy, mint az EK-nek újra kell tárgyalnia a Szabályzatot és csak utána az őszi Közgyűlésen véglegesítve elfogadni.

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 18/2012.

Tárgy: A zenei előadó jelentése – Orosz Otília zenei előadó (21. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 19/2012.

Tárgy: A Presbiteri Szövetség jelentése – László Kálmán elnök (22. sz. melléklet)

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 20/2012.

Tárgy: A műszaki előadó jelentése – Emódi Tamás műszaki előadó (23. sz. melléklet)

Csúry István püspök tájékoztatást kér a műszaki előadótól Szigetlanka és Hadad ügyében. Emódi Tamás válaszában elmondja, hogy Szigetlanka gondjai csak személyi problémákra vezethetők vissza. Hadad esetében pedig beismerte, hogy sikertelen volt az a közel 2 évtizedes próbálkozás, amely a templom megmentése érdekében történt. Szerencsére a ráfordítás külső forrásból történt. Az új templomról pedig elmondja, hogy az elkészült tervet módosítani kell és geológiai szempontból új felmérést kell végezni.

Varga Károly esperes nagyra becsüli a Műemlékvédelem munkáját, de figyelembe kellett volna venni az ésszerűséget, amit nem tett meg.

Lukács József főjegyző felhívja a figyelmet arra, hogy Hadadnak van egy romos, használhatatlan temploma. Kár volt annyi pénzt beleölni a megmentésére. Hadadban új templomot kell építeni és nem szabad megvárni azt, hogy a gyülekezet a templomhoz hasonlóan romos legyen. Elvárja és kéri, hogy a Műemlék-

védelem minden akadályt hátrítson el és segítse az új templom építését.

Közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Szám: 21/2012.

Tárgy: Presbiterválasztási ütemterv elfogadása – Farkas Zsolt előadótanácsos (24. sz. melléklet)

Közgyűlés az ütemtervet egyhangúlag elfogadja.

Szám: 22/2012.

Tárgy: Közigazgatási ügyek – Farkas Zsolt közigazgatási előadótanácsos

Farkas Zsolt közigazgatási előadótanácsos sorrendben előterjeszti a határozattervezeteket, melyekről a Közgyűlés az alábbiak szerint dönt:

Szám: 22 /a. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja és engedélyezi az Ersemjéni Egyházközségnek 2 ár belterület eladását a helyi Önkormányzatnak közötti használat céljából.

Szám: 22/b. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag engedélyezi és elfogadja az Akosi Egyházközség romos állapotban lévő épületének eladását, amelynek árából a gyülekezet diakóniai raktárt és szociális konyhát épít.

Szám: 22/c. 2012.

Közgyűlés négy tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Varsolci Református Egyházközség 5 ár területet eladjon.

Szám: 22 /d. 2012.

Közgyűlés két tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Szigetfalui Református Egyházközség romos állapotban lévő iskolaépületét eladja.

Szám: 22/e. 2012.

Közgyűlés tíz tartózkodás mellett elfogadja azt, hogy a Szapárfalvai Református Egyházközség 2,02 Ha földterületét eladja.

Szám: 22/f. 2012.

Közgyűlés két ellenszavazat (László Kálmán, Váradai Károly) és tizenkét tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Temesvár-Újkisodai Református Egyházközség 32,40 Ha földterületet eladjon.

Szám: 22/g. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Végvári Református Egyházközség 10

Ha földterületet vásároljon jutányos áron.

Szám: 22/h. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Poklostelki Református Egyházközség egy házat és a hozzá tartozó 1,16 Ha földterületet eladjon és az eladási összegből földet vásároljon.

Szám: 22/i. 2012.

Közgyűlés két ellenszavazat (László Kálmán, Máté Róbert) és kilenc tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Szinérváraljai Református Egyházközség a régi harangozói lakást és a hozzá tartozó 61 áras telket eladja és az árából a parókia épületét felújítsa.

Szám: 22/j. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Zilah-Ligeti Református Egyházközség a parokiális épületét eladja és az árából új parókiát és óvodát építsen.

Szám: 22/k. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Szamosudvarhelyi Leányegyházközség bérbé adjon 25 évre 4 Ha földterületet évi 4.000 euró összegért.

Szám: 22/l. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Szilágykerkedői Református Egyházközség 5 darab földterületet adományként elfogadjon és azt telekkönyvezve a nevére írassa.

Szám: 22/m. 2012.

Közgyűlés négy tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Dobai Református Egyházközség 1.000 + 1.222 négyzetméteres földterületet eladjon és az árán gyülekezeti házat építsen.

Szám: 22/n. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag engedélyezi Sulyok Júlia, rendelkezési állományban lévő lelképásztor lelkészi jellegének hatályban tartását.

Szám: 22/o. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Biharfélegyházi Református Egyházközség által vásárolt parasztházat és földterületet leltárba helyezze.

Szám: 22/p. 2012.

Közgyűlés nyolc tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Fugyivásárhelyi Református Egyházközség 4 házhely (5.449

négyzetméter) belterületét eladja és az árából felújítsa a templomát.

Szám: 22/r. 2012.

Közgyűlés két tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Mezőtelki Református Egyházközség 25 ár földterületét eladja.

Szám: 22/s. 2012.

Közgyűlés négy tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Nagyszalontai Egyházközség a tulajdonában lévő ingatlanát eladja.

Szám: 22/sz. 2012.

Közgyűlés egy ellenszavazat és öt tartózkodás mellett elfogadja, hogy a Tenkei Református Egyházközség a közbirtokosságban lévő 19,70 Ha legelő részét eladja.

Szám: 22/t. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Biharvajdai Református Egyházközség 1.245 négyzetméter belterületét a Polgármesteri Hivatalnak eladja.

Szám: 22/ty. 2012.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Gyantai Református Egyházközség 0,74 Ha földterületét 30.000 Lej/Ha áron eladja.

Szám: 22/ u. 2012.

Közgyűlés kilenc tartózkodás mellett elfogadja, hogy az Árpádi Református Egyházközség 5 Ha földterületét eladja, és az árából felújítsa a templomát.

Több tárgy nem lévén Csűry István püspök a Közgyűlést áldással berekeszti.

K. m. f.

CSÜRY ISTVÁN
püspök

Dr. VARGA ATTILA
főgondnok

LUKÁCS JÓZSEF
főjegyző

TOLNAY ISTVÁN
presbiteri Főjegyző

Hitelesítők:

OLÁH MIHÁLY
lelkészi küldött

LÁSZLÓ KÁLMÁN
presbiteri küldött

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

MEGNYITÓ BESZÉD

Főtiszteletű Püspök úr!
Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Nemrégiben ballagtak a végzős diákok, és az immáron magukat felnőtteknek tekintő gyermekeink ezekben a napokban küzdenek meg az érettségi vizsgátelekkel, és ha tovább folytatják tanulmányaikat, újabb és újabb kihívások elé állnak majd.

Sokan közülük, de talán mi magunk is úgy gondoljuk, hogy a vizsgák tanulmányaink végét, lezárását jelentik. Ezek után joggal úgy gondolhatjuk, hogy mindent megtanultunk, mindent tudunk, hiszen vizsgáinkat letettük, bár az is lehet, hogy csak egyszerűen levizsgáztunk, de mindenképpen a vizsgák ideje lejárt.

A későbbiekben azonban szembesülünk azzal a ténnyel, amely egy-két évtized múltán közhelyszerűen köszön vissza életünkben: az igazi és nehéz vizsgák, megmérettetések csak ezután jönnek.

A legtöbb élethelyzet – és különösen ami döntéseket igényel – egyben komoly, felelősséggel járó vizsga is.

De el tudunk-e igazodni, vannak-e biztos viszonyítási pontjaink ebben a vizsgalabirintusban, ebben a teljesítményközpontú, örökös versenyhelyzetbe kényszerítő világban?

A kérdésre mintegy válaszolva engedjék meg, hogy felidézsek egy rövid gondolatsort, amit egy ballagási ünnepségen is elmondtam, és talán nem veszik rossz néven, ha ezt itt és most felidézem.

Olvastam valahol egy mondást, melynek lényege a következő:

A szeretet a legfontosabb dolog a világon, de megélni, gyakorolni, aszerint élni talán a legnehezebb. Ha nem tudsz szeretni, akkor legyél jó, életed legyen tele jócselekedetekkel. Ha nem tudsz, nem vagy képes jó lenni, legalább tartsd tiszteletben a törvényeket!

Ha jobban és mélyebben belegondolunk, sok igazság van ebben a mondásban. Azt tapasztalhatjuk, hogy a mai világban nem tudunk igazán önzetlenül szeretni, sokszor nehezünkre esik jót cselekedni, s ha mégis időnként jót teszünk, hiúságunk ápolására tesszük, illetve már azért is elismerést várunk, ha a törvényeket tiszteletben tartjuk.

Ugyanakkor igencsak kicsinyhít ez a mondóka, és ha még a valóságot is tárja elé, nem méltó keresztyén emberhez.

Fordítsuk meg a gondolatsort, és tegyük első helyre a törvény tiszteletét, a törvény betartását. Gondoljunk csak bele, hogy milyen fontos lenne, ha tiszteletben tartanánk a természet törvényeit, és nem pusztítanánk módszeresen környezetünket. Mennyire fontos lenne, ha megtartanánk az erkölcsi törvényeket, miközben a szabadság rangjára emeltük az egyébként rabságban tartó szabadságot. Szükséges lenne az állam jogi törvényeit is betartanunk,

akkor is, ha tetszik, akkor is, ha nem, de sokszor a törvényhez való viszonyunk kimerül a törvény megkerülésével, kijátszásával elősegítő „kiskapuk” keresésében.

De mindezek előtt a legfontosabb lenne tiszteletben tartani Isten törvényeit, a Mózes és Jézus által közvetített törvényeket.

Jézus első és legfontosabb parancsa, isteni törvénye pedig éppen a szeretet. Isten és embertársaink szeretete. Ezzel pedig a megfordított mondás köre bezárult. A törvénytisztelet, ebben az értelmezésben a szeretet parancsának követését jelenti.

A (helyes) törvénytisztelet tehát Isten törvényének megértését és elfogadását jelenti. Ezen túlmenően pedig minden más törvényben – természeti, erkölcsi, jogi, azaz ember alkotta törvényben – a mélyebb, belső, isteni lényeknek a felfedezését.

Amennyiben helyén látjuk és értelmezzük a dolgokat, akkor felismerjük, hogy mit jelent az emberi törvény sokszor kétséges vagy éppen kétes igazsága, és mennyivel más, mélyebb és egyben magasabb az Isten, Jézus Krisztus parancsa által közvetített szeretet-törvénye, és annak abszolút, megbízható igazsága.

Ezeket a gondolatokat igazolja és fejti ki egyszerűen és tömören Pál Apostol Galátzabelikhez írt levele 5-ik fejezetének 4-6 versei:

„Elszakadtatok Krisztustól, akik a törvény által akartok megigazulni, a kegyelméből kiestetek. Mert mi a Lélek által, hitből várjuk az igazság reményességét. Mert Krisztus Jézusban sem a körülmetélkedés nem ér semmit, sem a körülmetélkedetlenség hanem a szeretet által munkálkodó hit.”

Számomra, az életük kezdetén, a nagy kihívások előtt álló fiatalok, de talán mindnyájunk számára alapvetően meghatározó, hogy törvények között, a helyes hierarchikus sorrendet képesek legyünk megállapítani és esetleg aszerint élni.

Azt, hogy a törvény betűi és szavai által sokszor homályban tartott isteni lényeket, isteni szándékot és akaratot képesek legyünk felfedezni.

Azt, hogy ne bújunk meg a formák, az időnként haszontalan vagy öncélú formalitások szövevénye mögé, mely révén lelketlenül, embertelenné válhat minden szabály és törvény.

A szeretet, a jóság és a helyesen értelmezett, nem szolgálalkú, hanem fiúi törvénytisztelet az, amely biztos vezérlő elv lehet, kellene legyen nemcsak fiataljaink, de minden keresztyén ember számára.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek sikeres és eredményes munkát!

DR. VARGA ATTILA
főgondnok

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Királyhágómelléki Református
Egyházkerületi Közgyűlési Tagjainak
Szék- és Lakóhelyükön

MEGHÍVÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület rendes közgyűlésére 2012. június 15-én, délelőtt 10 órai kezdettel kerül sor, az Egyházkerületi Székház dísztermében.

Napirenden szerepelnek:

1. Igé hirdetés – Lukács József főjegyző
2. Fegyelmi Bizottság tagjainak eskütétele
3. A közgyűlés megnyitása – dr. Varga Attila főgondnok
4. Püspöki jelentés – Csúry István püspök
5. Közigazgatási jelentés – Farkas Zsolt előadótanácsos
- A Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – dr. Varga Attila főgondnok-elnök
6. Gazdasági jelentés – Salánki Lóránt előadótanácsos;
- A Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – Varga Imre elnök
7. Missziói jelentés – Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos
- Nőszövetségi jelentés – Bogya Kis Mária elnök
- Ifjúsági jelentés – Kánya Attila szakelőadó
8. Katekétkai jelentés – Szilágyi Zoltán katekétkai előadó, Szűcs Éva szakelőadó
9. Tanügyi jelentés – Tolnay István előadótanácsos
10. A Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – Wagner Erik előadótanácsos
11. Református kórházról szóló jelentés – Forró László előadótanácsos
12. A Külügyi és Ökumenikus Osztály jelentése – Antal János előadótanácsos
13. A jogtanácsos jelentése – Máthé Edith jogtanácsos
14. A műszaki előadó jelentése – Emődi Tamás műszaki előadó
15. A zenei előadó jelentése – Orosz Otília zenei előadó
16. A Presbiteri Szövetség jelentése – László Kálmán elnök
17. Lelkészértekezleti jelentés – Püsök Sándor Csaba elnök
18. Átvilágítási jelentés – Püsök Sándor Csaba elnök
19. Presbiterválasztási ütemterv – Farkas Zsolt előadótanácsos

Ebédszünet

Külön is felhívjuk az esperesek figyelmét, hogy amennyiben szükséges, feltétlenül gondoskodjanak a póttagok behívásáról.

Isten áldását kérve életükre, szeretettel küldjük üdvözlötünket.

Nagyvárad, 2012. május 9.

CSÚRY ISTVÁN DR. VARGA ATTILA
püspök főgondnok

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

PÜSPÖKI JELENTÉS

Főtiszteletű Közgyűlés!

a. Kisgyülekezetek anyagi helyzete

Az eltelt esztendőben továbbra is szembe-sültünk azzal a kellemetlen helyzettel, hogy a kisgyülekezetek, illetve az azokban szolgáló lelkészek anyagi gondjai csak részben megoldottak. Míg az ilyen helyeken a szolgálati lehetőségek korlátozottak, a nagyobb gyülekezetben csak részben van lefedve a szolgálat. A fennmaradásért küzdő gyülekezetek és lelkészeik még inkább ki vannak szolgáltatva a politikai és talán az egyházi hatalomnak is. Meddig tartható ez a helyzet?

Ameddig a lelképásztorok a „csak rosszabb ne legyen” gondolatával fogadják el helyzetüket, addig fenntartható ez az állapot. Ameddig a presbitériumok kozmetikázott adatokkal leplezik a gyülekezetépítő munka hiányosságait, addig húzható az idő. Csak hogy bizonytalanná válik lassan ez a helyzet. Az állami támogatás értéke napról-napra csökken, de a fizetésekől és a nyugdíjakkól is nehezebben élnek az emberek. Az egyháztámogatók sérelmezik, hogy az egyházkerületek közel olyan „ellátásban” részesülnek, mint ők, ha az évtizedes hátralékból három-öt évet kiegyenlítene. Nagy gyülekezetben ezek a hátralékok hatalmas összegre rúghatnak, még dicsekedni is lehetne vele.

A megoldás nem a hátralék beszédében van. Orvosi nyelven ez már elkésett tüneti kezelés. A megoldás a prevencióban keresendő, azaz a hátralékok meglátogatásában, lelki gondozásában. A híveket könnyű kiírni a listákról, de attól még léteznek, sőt szemrehányó módon, igaz egyre halkabban visszakérdeznek, hol van a gyülekezet, hol a presbíter, hol a lelképásztor?

Egyik egyházkerületi vizitáció alkalmával elindultam családát látogatni, azokat kerestem meg, akik nem járultak hozzá az egyház anyagi fenntartásához. Több ok feltárása közül a legfájdalmasabb az volt, amikor a gyülekezet vezetőinek hanyagságára derült fény. A gyülekezetek közötti szolidaritást megtanulhattuk volna a macedóniai gyülekezet jeruzsálemiék irányába tanúsított segítő szolgálat történetéből (2Kor 8). Mindenek kulcsa Macedóniában, Királyhágón és Nagyváradon, ha „először önmagukat adták az Úrnak, és aztán nekünk Isten akaratából!” (2Kor 8,5).

Ma felháborodnak, ha a tized fizetéséről esik szó, mert kicsi a nyugdíj, kicsi a bér. Közben a szív a legkisebb, mert ugyanakkor ebből a kicsi bérből, és nyugdíjból mérhetetlenül több elszáll élettelenes oltárok melletti „áldozatokban.” Az állam régen nem a tizedet nyeli el a jövedelmekből, hanem annak többszörösét. Egy világhálón betegesen függő gyermek nagyapja elhült, amikor kiszámoltam neki, hogy annak az általa kárhozottat gépnak a havi

előfizetése, amit ugyancsak ő egyenlít, több mint az egyház fenntartására tőle elvárt évi összeg. Istentől sajnáljuk, az ördögöt megfizetjük. A valóban kis lélekszámú gyülekezetek lelképásztorainak a fizetése is megvan. A közel háromszáz gyülekezet évről-évre egyenlege összegének a tíz százaléka elegendő erre. Csak hogy a gyülekezetek is ódzkodnak ettől a tizedtől. Ha néhány évig a kamatok összegét, vagy a 2%-os jövedelmi adók egyházunkra írt összegeket felajánlanánk, sok égető ügyet megoldhatnánk. Az egyházkerület közgyűlésén ezekről szóltam, a végrehajtásra még nem kerülhetett sor. Ez viszont nem rajtam múlik.

b. Az egyház politikai szerepvállalása

„A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa a politikai pártokhoz mért egyenlő távolság elvét a megvalósítható közelség jegyében gondolja végrehajtani.” – olvashattuk egy decemberi nyilvános határozatban. Egyházunk lelkészei és gondnokai több magyar politikai párt színeiben is vállalnak szerepet önkormányzati, megyei vagy éppen az európai parlament szintjén. Az egyház egyre inkább rászorul az állami, megyei vagy önkormányzati támogatásokra építkezések, rendezvények esetében. Kell-e aggodnunk amiatt, hogy ha a politika egyre közelebb kerül az egyházhoz, az egyháztagok emiatt távolodnának-e?

A demokrácia szabályai szerint mindenki lelkiismereti szabadságban él, véleményt alkothat, és ízlésének megfelelően megválaszthatja társaságát. Egyházközségeink mindenike, a legkisebbeket is beleértve sok társaság közössége, ahol sok lelkiismereti szabadságot, vélemény szabadságot megkövetelő egyén található. Azonban nálunk a pártok, pártvezérek – tisztelet a kivételnek – egyenesen megkövetelik a saját szigorú igényük szerinti behódolást. Mondjuk ki őszintén, a legtöbb közösségben a pártváltás és pártidentitás ügyében nincsenek különösebb gondok, de még mindig sokan vannak, akik kilátástalan szomorúsággal nézik tehetetlenül, hogy a gyülekezetük, családjuk tagjai békétlenkednek, mert különböző kóssa eszmék, ingatag vezérek csábításának bűvöletébe kerültek. Egyházkerületünk kimondta, hogy nem balra, nem jobbra, hanem felfelé, azaz Istenhez kell emelkedni. Akik ebben az emelkedésben felfedezik a közösség építésének a fel-tételét, azok közel kerülnek egymáshoz. A gondolatunkat, a célunkat nem dítasz eszmék, nem pártvezérek szólamai határozzák meg, hanem Isten Igéje. Ez a határozat elsősorban az egyházas tisztánlátás és egyenes beszéd nyomán a lelepleződött ál-közéleti szerepvállalókat ingerelte. Nem tetszik ez a nemzeti, egyházi eszméket csupán díszítő elemekként emlegető oldalnak sem. Ez a határozat megköveteli egyházi részről, hogy aki egyházi, az ne csak szájával dicsérje az Istent. Ha nemzeti, akkor ne csak dísz

magyar viseletben tetszelegjen. Nem tetszik ez a határozat a baloldali értékek néhány szószólójának sem, mert ráéreztek arra, hogy ha a „mindenünk közös” eszméje nem teljesül, az rettenetes büntetést von maga után (Ananiás és Safira története). Egyházkerületünk határozata nem tetszeni akart, hanem megoldást teremteni, értéket megnevezni, közös célt meghatározni, közben önmagáról elmondani, hogy továbbra is, minden más vélemény ellenére is, Isten szent intézménye. Ez az intézmény nemcsak jogot formál arra, hogy felette van minden világi intézménynek, hanem hirdeti, hogy felette pedig Isten van, mint a legnagyobb hatalom, aki él és uralkodik. Hitem szerint ez az egyetlen járható út, hogy valós békekesség legyen családban, gyülekezetben, presbitériumban egyaránt. A határozatot lesznek, akik nem tartják be, mert felülbírálják hangadóik nyomására. Bűnhődésük nem részünkről következik be, hanem abban a közösségben, amelyben megosztották az övéiket. Állítom, hogy akik követik a felfelé emelkedés tanácsát és példás alázattal tetszik, azokat megbecsülik balról is, jobbról is, sőt lentől is, de ami a legfontosabb, egészen a legmagasabbról is.

c. Végváraink védelme

Ezennel szeretném meghirdetni a Végvárainkért elnevezésű programot. Szükség van végváraink védelmére, mert ezek nem csak egyházkerületünk végvárai, hanem Magyar Nemzetünk védőbástyái is. Össze kell fogunk, hogy megmentsük ezeket, mert az erős bástyák épp olyan fontosak, mint az ostromlott végvárak: ha egyet is elveszítünk, mindig az egészet veszélyeztetjük. Meg kell találnunk azokat a pénzforrásokat, amelyekkel segíteni tudunk, s gondolkodok most olyan gyülekezetek megsegítésére, mint Vedresábrány, Szódemeter, Szárazberek, Görbed, Magyarremete, Karánsebes, Nyüved, Toldinagyfalu (Tarján, Oláhszentmiklós). Támogatók lehetnek például: Szatmárnémeti, Nagykároly, Temesvár, Diószeg, Nagyvárad, Avafelsőfalu, Máramarossziget, Nagyvárad. Kérem a Közgyűlés segítségét és támogatását, de minden cselekedni akaró református testvérem segítségét, hogy enyhítsünk végváraink szükségén is!

d. Erdélyi Gyülekezet

Az Erdélyi Gyülekezettel (EGY) új szerződést köt a KRE azt követően, hogy az EGY jogi státusza megváltozott, és önálló jogi státuszt kapott Magyarországon. Az EGY továbbra is a mi gyülekezetünk, de szükség van az eddigi viszony aktualizálására, továbbá programjainak kiterjesztésére és kiegészítésére, módosítására is.

CSÚRY ISTVÁN
püspök

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS

Főtiszteletű Közgyűlés!

A 2011-es esztendő közigazgatási jelentését tekintve el kell mondani, hogy a sok jó megvalósítás és eredmény mellett a legnagyobb kihívást a gyülekezetek fenntarthatósága jelentette. Sajnos szembe kell néznünk azzal, hogy a KRE területén egyre több olyan kis- illetve közepes lélekszámú gyülekezetünk van, amely a fennmaradás mindennapos gondjaival küzd. Ennek több oka is van. Először a gyülekezetek elnéptelenedése, amely magyarázható a világi gondolkodás elharapódzásával, valamint a gazdasági válság és a megszorítások következményével, amely az anyagi problémákat fokozza a gyülekezeti tagok életében is. Az is igaznak tűnik viszont, hogy egy-egy helyen a gyülekezeti vezetés nem hűségese szolgaként kezeli a reábizottakat, és ennek anyagi vonzata is van.

Hála az Istennek, a gyülekezeti szolgálat-hoz szükséges feltételek a legtöbb helyen adottak. Pályázatok, külföldi támogatók, gyűjtések segítségével sok építkezés befejeződött. Sokkal nagyobb gond a gyülekezeti alkalmazottak – lelképásztor, gondozó, harangozó, kántor – fizetéseinek a kigazdálkodása. Ennek a problémának a megoldására az Egyházkerület különböző lehetőségeket kezdett kidolgozni, amelyek elsősorban az áldozatvállalásra épülnek. Egyértelmű, hogy megmaradás csak akkor lesz, ha egymás terhére hordozni tudjuk és hordozni akarjuk. Természetesen a KRE minden megtesz, hogy a kongruák illetve a magyarországi segélyek által megoldja a problémát, azonban ez nem elégséges, szükséges az áldozatvállalás a gyülekezetek részéről is. Fel kell ugyanakkor erősítenünk azt a kötelességet is, amely a gyülekezetek előjáróit terheli. A családlátogatás fontossága kikerülhetetlen kötelesség, amely nemcsak hogy a gyülekezetek lélekszámát növeli, vagy legalábbis szinten tartja, hanem az anyagi problémák megoldásának az egyik kulcsa is. Lelkipásztoraink rengeteget dolgoznak. Ezt bizonyítja az is, hogy sokszor lehetetlennek tűnő körülmények között is templomok, gyülekezeti házak, parókiát épülnek, újulnak meg. Talán éppen ez az oka annak, hogy sokszor nem marad elég energia a lelki építkezés folytatására. Most inkább a lelki építkezésre kell fektetnünk a hangsúlyt, hiszen ha a lélekkel baj van, akkor azt követi az anyagi elszegényedés is, ami beindít egy láncreakciót és ez a lelkész, a gondnok, a presbitérium elszomorodásához, kiegészítéshez vezet.

Tehát a problémát hármas csomagban látom megoldhatónak:

- külső források ésszerű és szükség szerinti elosztása
- az egymás terhére hordozzátok bibliai elv érvényesítése
- a lelki építkezés megerősítése.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület kilenc Egyházmegyéjének jelentése is ezeket a megoldási javaslatokat erősíti meg bennem. Tisztelettel kérem hallgassák meg Egyházmegyékre lebontva az Egyház állapotról szóló jelentést.

A lélekszám és egyéb adatok megtalálhatóak a mellékletekben.

Bihar. Az esperes javasolja a lelképásztorok egymás felé fordulásának vállalását, ami sok gondot megoldana.

Zilah. Esperes támogatja a misszió fejlesztését és kiterjesztését, testvér gyülekezeti kapcsolatok kiterjesztését valamint a ZRWK új oktatási szintjének beindítását.

Nagykároly. Az esperes szerint az egyház lelkületével van a baj, amit nem szabad elhallgatni. A gyülekezetek pásztorációjára kell nagyobb hangsúlyt fektetni.

Nagybánya. Öröm, hogy az Egyházmegyében több rendezvény megvalósulhatott, sőt rendeződött a levéltár ügye is. Sajnos, sok az öregező gyülekezet az Egyházmegyében is.

Arad. A legfontosabb célkitűzés Krisztus hirdetése és a bizalom Isten gondviselésében a nehézségek ellenére is.

Szilágysomlyó. A sok negatív mutató ellenére is az esperes szerint sokkal többet kell fáradozni az Úr dolgaiban. Sok eredményt tud felmutatni az EME lelki és anyagi téren is, így Isten iránti hálával nyugtazza az elmúlt évet.

Szatmár. Legnagyobb fejtörést a lélekszám apadása okozza, amire az esperes megoldási javaslata az, hogy meg kell keresni az elveszett híveket.

Temesvári. Főleg a nagygyülekezetek helyzetében lehet találkozni az úgynevezett lappangó hívekkel, akiket meg kell keresni, azonban megjelenik az elutasítás is ezen reformátusok részéről.

Érmellék. Az elmúlt esztendőben több lelképásztor is nyugdíjba vonult és így több új lelkész érkezett az egyházmegyébe. Gondot jelentenek az anyagi nehézségek és az ebből fakadó gondok, mégis Isten iránti hálával nyugtazza az esperes az elmúlt esztendőt.

A KRE-ben összesen 285 lelképásztor szolgál, hárman gyesen vannak. Összesen 266 lelkési államségéllyel rendelkezik a Kerület, a világi kongruák száma 138. A saját alapból fizetett lelkészek száma 22.

Az Egyházkerületben 284 gyülekezetünk van, amelyek lélekszám adatai azt mutatják,

hogy mindössze 10 gyülekezetünk van 2500 lélek felett, 94 gyülekezet él 500 lélek felett és 180 gyülekezet él 500 lélek alatt.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

FARKAS ZSOLT
közigazgatási előadótanácsos

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS
I/a. SZÁMÚ MELLÉKLET

KIMUTATÁS

az egyházkerület lélekszámának alakulásáról egybevetve az előző esztendei egyházmegyei adatokkal

Egyházmegye	Lélekszám 2010.	Lélekszám 2011.	Különbözet
Nagybányai	16.890	16.681	-209
Szatmári	22.579	22.104	-475
Nagykárolyi	17.113	17.169	56
Érmelléki	23.173	21.548	-1625
Bihari	33.341	33.096	-245
Aradi	6.118	5.895	-223
Temesvári	6.245	6.063	-182
Szilágysomlyói	19.298	19.032	-266
Zilahai	21.160	20.694	-1.077
ÖSSZESEN	165.917	161.671	-4.246

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS
IV/a. SZÁMÚ MELLÉKLET

KIMUTATÁS

a házasságkötések számának alakulásáról

Egyházmegye	Egyező vallású pár	Vegyes vallású pár	Összesen
Nagybányai	27	64	91
Szatmári	55	95	150
Nagykárolyi	46	54	100
Érmelléki	77	41	118
Bihari	139	110	249
Aradi	8	23	31
Temesvári	7	17	24
Szilágysomlyói	68	16	84
Zilahai	67	39	106
ÖSSZESEN	494	459	953

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS I/b. SZÁMÚ MELLÉKLET								
KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámának alakulásáról egybevetve az előző esztendő egyházmegyei adataival								
Egyházmegye	Lélekszám 2004.	Lélekszám 2005.	Lélekszám 2006.	Lélekszám 2007.	Lélekszám 2008.	Lélekszám 2009.	Lélekszám 2010.	Lélekszám 2011.
Nagybányai	18.894	18.429	17.947	17.670	17.601	17.020	16.890	16.681
Szatmári	25.240	24.716	24.181	23.621	23.206	23.402	22.579	22.104
Nagykárolyi	18.656	18.373	18.087	17.746	17.643	17.457	17.113	17.169
Érmelléki	23.875	22.664	22.525	22.121	21.480	21.336	23.173	21.548
Bihari	40.117	38.346	38.445	37.119	36.204	34.416	33.341	33.096
Aradi	6.858	6.754	6.492	6.350	6.369	6.023	6.118	5.895
Temesvári	6.914	6.310	6.603	6.494	6.273	6.306	6.245	6.063
Szilágysomlyói	21.049	20.738	20.425	20.358	20.211	19.856	19.298	19.032
Zilahai	22.229	22.138	21.963	21.660	21.630	21.336	21.160	20.694
ÖSSZESEN	183.832	178.468	176.668	173.139	170.617	167.152	165.917	161.671

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS II. SZÁMÚ MELLÉKLET		
KIMUTATÁS az egyházkerület nyugalmozott lelképásztorairól		
Egyház- megye	Név	Utolsó szolgálati hely
Nagybányai	-	-
Szatmári	-	-
Nagykárolyi	Sámi Vilmos	Érdengeleg
Érmelléki	Bozsóky Sándor Gavrucza Tibor	Kiskereki Székelyhid
Bihari	-	-
Aradi	-	-
Temesvári	-	-
Szilágysomlyói	-	-
Zilahai	-	-

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS III. SZÁMÚ MELLÉKLET		
KIMUTATÁS az egyházkerület elhunyt lelképásztorairól		
Egyházmegye	Név	Utolsó szolgálati hely
Nagybányai	Bajnai Csaba	Avastújváros
Szatmári	-	-
Nagykárolyi	-	-
Érmelléki	Botos András Szabó Dániel	Szalacs Érmihályfalva
Bihari	Kardos Sándor Id. Csúry István Baracsi István	Nagyvárad Nagyvárad Biharszentjános
Aradi	-	-
Temesvári	-	-
Szilágysomlyói	Péli Sándor	Szilágyolompért
Zilahai	Virág Károly	Szilágyfőkeresztúr

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS IV/b. SZÁMÚ MELLÉKLET			
KIMUTATÁS a házasságkötések számának alakulásáról			
Egyház- megye	Házasság- kötés 2010.	Házasság- kötés 2011.	Külön- bőzet
Nagybányai	85	91	6
Szatmári	172	150	-22
Nagykárolyi	73	100	27
Érmelléki	133	118	-15
Bihari	219	249	30
Aradi	30	31	1
Temesvári	33	24	-9
Szilágysomlyói	87	84	-3
Zilahai	121	106	-15
ÖSSZESEN	953	953	0

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS V/a. SZÁMÚ MELLÉKLET			
KIMUTATÁS az egyházkerület természetes szaporulat/apadásáról (2011)			
Egyház- megye	Keresz- telés	Temé- tés	Külön- bőzet
Nagybányai	122	288	-166
Szatmári	327	473	-146
Nagykárolyi	199	343	-144
Érmelléki	256	532	-276
Bihari	461	885	-424
Aradi	48	191	-143
Temesvári	49	210	-161
Szilágysomlyói	184	281	-97
Zilahai	147	277	-130
ÖSSZESEN	1.793	3.480	-1.687

KÖZIGAZGATÁSI JELENTÉS V/b. SZÁMÚ MELLÉKLET			
KIMUTATÁS az egyházkerület természetes szaporulat/apadásáról			
Egyház- megye	Természetes Szaporulat/apadás		Külön- bőzet
	2010.	2011.	
Nagybányai	-203	-166	37
Szatmári	-244	-146	98
Nagykárolyi	-162	-144	18
Érmelléki	-197	-276	-79
Bihari	-509	-424	85
Aradi	-122	-143	-21
Temesvári	-175	-161	14
Szilágysomlyói	-139	-97	42
Zilahai	-144	-130	14
ÖSSZESEN	-1.895	-1.687	208

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

A KÖZIGAZGATÁSI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Jelen voltak: Sipos István, Varga Károly, dr. Varga Attila.

Az előző évek gyakorlatainak megfelelően az érdemi munka a megelőző vizsgálat óta beérkezett dokumentumok szűrőpróba szerű számbavételével kezdődött.

2011-ben az iktatókönyv 1810-es számmal záratott le.

2012-ben, az ellenőrzés napjáiig 727 iratot iktattak. A nyilvántartás egyszerűsítése végett az öt ügyosztály minden irata egy központi iktatókönyvben naprakészen visszakereshető. Év végére a kerület levéltárába kerülnek.

A személyi állományban lényeges változás nem történt. Máté Katalin takarítónő nyugdíjba vonult, helyébe Mikácó Melinda alkalmazták. A személyi állomány vonatko-

zásában szükséges megemlíteni, hogy február 1-től nyilvántartásuk elektronikus formában is történik (REVISAL-program).

A részletekig terjedő ellenőrzés nem tesz meghagyásokat. Ez pedig jelzés arra nézve, hogy az ügyosztály fiatal vezetője, Farkas Zsolt, méltó utódja Forró Lászlónak.

Isten áldása legyen továbbra is az ügyosztály minden munkatársának életén és szolgálatán.

Jelentésünk szíves elfogadását kérve, maradunk tisztelettel:

DR. VARGA ATTILA
ellenőrző bizottsági tag

SIPOS ISTVÁN VARGA KÁROLY
ellenőrző bizottsági tag ellenőrző bizottsági tag

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

PROTESTÁNS TEOLÓGIAI INTÉZET, KOLOZSVÁR
SZÁM: 344/2012

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
FÖTISZTELETŰ IGAZGATÓTANÁCSÁNAK ÉS PÜSPÖKI HIVATALÁNAK
FÖTISZTELETŰ CSÜRY ISTVÁN PÜSPÖK ÚRNAK – NAGYVÁRAD

Főtiszteletű Püspök úr!

Főtiszteletű Igazgatótanács!

Tisztelettel tájékoztatjuk a Protestáns Teológiai Intézet szubvenciójának alakulásáról, tekintettel a magyar kormány támogatására a Bethlen Gábor Alapon keresztül.

Kérjük a fennmaradó szubvenció ütemterv szerinti folyósítását.

Mellékeljük Somogyi Gyula gazdasági igazgató kimutatását.

A Főtiszteletű Püspök úr és az Igazgatótanács munkájára a jó Isten áldását kérjük.

Atyafiságos tisztelettel,
Kolozsvár, 2012. június 13.

DR. REZI ELEK
rektor

PROTESTÁNS TEOLÓGIAI INTÉZET, KOLOZSVÁR
SZÁM: 337/2012

KIMUTATÁS

A Protestáns Teológiai Intézet Szenátusának határozata alapján a fenntartó egyházakra háruló szubvenció, a 2012-es költségvetési évben 1.311.963 RON diáklétszám szerinti leosztásban a következőképpen alakul:

		évi (RON)	havi (RON)
EREK	55,48%	727.877	60.656
Khm	23,36%	306.475	25.539
Unit. Egyház	16,79%	220.278	18.356
Evang. Egyház	4,37%	57.333	4.778

A magyarországi támogatás hozzávetőleg 980.000 RON (a valutaárfolyam függvényében) terhet vesz le a fenntartó Egyházakról. A maradvány szubvenció 331.963 RON diáklétszám szerinti megoszlása a következőképpen néz ki:

		évi (RON)	havi (RON)
EREK	55,48%	184.173	15.348
Khm	23,36%	77.546	6.462
Unit. Egyház	16,79%	55.736	4.645
Evang. Egyház	4,37%	14.506	1.208

A fenti számsorok tükrében a Protestáns Teológiai Intézetnek fizetendő szubvenciót 74,69 %-ban a támogatásból fedezzük, az egyházakra csak 25,31 % hárul.

Azzal a kéréssel fordulunk a fenntartó Egyházaink felé, hogy szíveskedjenek visszamenőlegesen is átutalni a maradvány szubvenció összegét, hogy ritmikusan tudjuk törleszteni mindenféle pénzügyi kötelezettségeinket. Ez annál is inkább fontosabb, mert a Magyarországi támogatás részletekben érkezik, és minden alkalomkor büntetőfelelősségünk tudatában nyilatkoznunk kell, hogy semmilyen elmaradt tartozásunk nincs.

Tisztelettel,

Kolozsvár, 2012. június 12.

SOMOGYI GYULA
gazdasági igazgató

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET KÖZGYŰLÉSÉNEK
FT. CSÜRY ISTVÁN
PÜSPÖK ÚR FIGYELMÉBE

Főtiszteletű Püspök úr!
Főtiszteletű Közgyűlés!

2009. május 22-én - Isten szíveket egyesítő munkájának hála - megünnepelhetünk a magyar református egyházak egyesülését, amelyben megjelent közöttünk az egy akol és pásztor (Ján 10,16) eszkatológiai teljessége. Mindennek látható előjelei voltak a teológiai oktatás terén, ugyanis az elmúlt évtizedben egyre több - a Királyhágómelléki Református Egyházkerülethez tartozó - diák kereste fel az Anyaország teológiai akadémiáit, hogy magukra vehessék a krisztusi gyönyörűséges igát (Mt 11,30), amelyet magukra nézve a lelkipásztori hivatásban állapítottak meg. A lelkiekben egygyé tartozás azonban kérdések elé állít minket a közegyházi gyakorlat terén.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület hivatalosan a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet (PTI) falain belül képzeti a jövőbeli lelkipásztorait. Azonban - mint annak látható jelei vannak - az Anyaországban tanult diákok visszafogadására is törekvések jelentkeznek, mind a diákok, mind a befogadó lelkipásztori közösségek részéről. Ez különféle feszültségeket okoz. A Királyhágómelléki Református Egyházkerületet a PTI évfolyamainak saját diákjaira vonatkozó numerus claususát a statisztikák alapján és a jövőben megünnependő szolgálati helyek figyelembevételével állapítja meg. Ez az eljárás nem számol az esetleges, a magyarországi teológiákon tanult diákok beérkező kérvényeivel.

Ezért tisztelettel kérjük a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlését, hogy egyházi jogilag szabályozza a kialakult helyzetet. A témát illető behatárolt rálátásunk és a Közgyűlés iránt érzett bizalmunk nem engedi, hogy javaslatokat tegyünk a helyzet megoldására, hanem azt imádságos szívvel egyházunk vezetőségére bízunk. Mindazonáltal a Királyhágómelléki Református Egyházkerület a PTI-ben tanuló diáksága tisztelettel kéri az Közgyűlést, hogy szorítsa vissza a nem a Kolozsváron tanuló diákok visszafogadására irányuló mindennemű tendenciát.

Isten áldását kérve egyházunk vezetőségének munkájára,

Kolozsvár, 2012. június 13.

A KOLOZSVÁRI PROTESTÁNS
TEOLÓGIAI INTÉZET
KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLETHEZ
TARTOZÓ DIÁKSÁGA

GAZDASÁGI JELENTÉS

I. A 2011. pénzügyi év általános áttekintése

I/1. A gazdasági válság folytatódik

Nem írok le újdonságot senki számára mikor leszögezem azt, hogy a gazdasági válság folytatódik. Ki-ki a maga helyén, a maga helyzetén – kevés kivétellel – ezt különböző formában megtapasztalja és megéli. A munkanélküliség történelmi csúcspontot dönt, Spanyolországban például 25%-os, de ami aggasztó, hogy a fiatalok körében eléri az 50%-ot is, Görögország Európa fekete báránya lett, és még van egy jó pár fekete bárány jelölt, akik különböző pénzügyi mentőcsomagokkal próbálják megoldani az elmúlt pár évtized hazugságait és felelőtlen gazdaságpolitikáját.

Az, ami ezt a gazdasági válságot ilyen méretűvé és időtartamúvá teszi, az főleg az a tény, hogy a különböző döntéshozók immár négy éve nem találnak megnyugtató megoldásokat a kilábaláshoz, a Varga Miklós által megénekelt „Vén Európa” homlokán a sokszori gazdasági kozmetikázás után is, a ráncok állandóan kiújulnak. Időközben rájöttek, hogy azért nehéz megoldásokat találni, mert a pénzügyi gazdasági válság csupán következmény, mégpedig a bizalmi válság következménye, és értelemszerűen a bizalmat, a reménységet sokkal nehezebb visszaszerezni és visszaadni, mint megoldani egy bonyolult gazdasági-pénzügyi vonatkozású matematikai képletet.

A megoldások híján az emberek jövőképe bizonytalanná válik, a reménység csorbát szenved és a reményvesztett ember bezárkózó, cselekvésképtelen és ideges lesz.

Teljesen egyértelművé vált, hogy a fogyasztói társadalom gazdasági modellje csődöt mondott. A hagyományos értelemben vett emberi közösségek szétverése, az esztelen urbanizáció, a gondolkodó, cselekvő embertípus helyettesítése a biológiai robot emberképpel elvezettek oda, hogy egy társadalom fejlődését GDP-ben mérjük és nem a társadalmat alkotó emberek boldogulásában és boldogságában. A boldogulásukat kereső emberek valóságos gazdasági népvándorlás gyökértelen hadává váltak és szegényszemre egyes országok, többek között az is, ahol élünk ezen emberek hazaküldött pénzére építi költségvetésének bizonyos százalékát, ahelyett, hogy itt biztosítson mindenkinek munkát és élhető életkörülményeket. Túlon túl hozzászótkaz az emberek ahhoz, hogy a kormány, vagy egy felsőbb állami szerv fog megoldást találni különböző gondokra. A gondok megoldása mindig a cselekvő emberek összefogásából született. Fel kéne már ébredni az öt éve tartó Európai Unió kábulatból és el kellene kezdeni például sárgarépát termesztetni, mert merő képtelenség, hogy az erdélyi ember drága pénzen ideszállított holland répával rontsa el a vasárnapi húsvetését és ebben a ritmusban odajussunk, hogy falvak helyett már csak településeink legyenek.

I/2. Kényszerpályák, avagy a pályázatok útvesztőjében

A hiány kényszerpályára állítja a társadalmi feladatokat ellátó és a társadalmi kohéziót erősítő szervezeteket. Amikor a jólétinek mondott államokban, ahol az erőforrások nagy részét a „főszereplők” között már elosztották, az olyan fontos feladatokra, mint az oktatás, köznevelés, egészségügy, sport, lelki és szociális gondozás, már nem maradt szinte semmi, akkor ahhoz, hogy legalább a kirakatba lehessen tenni valamit, kitalálták a pályázati rendszert. A pályázat nem más, mint az 5 kilós kenyér helyett 1 kilós kenyér elosztása 5 kilo kenyeret jogosan igénylő ember között, úgy, hogy azok még kellőképpen meg is izzadjanak egy szeletke birtoklásáért, és mégis megmaradjon az a látszat, hogy osztottak kenyeret. A pályázat a „jár, de nem jut” törvényerőre emelt elosztórendszerének kategóriája, ahol a tényleges és szükségszerű igényekre azt az illedelmes választ lehet adni, hogy „kerethiány miatt nem nyert”.

A pályázatok rendje általában a következő: a pályázati kiírás, a pályázat megírása, megszerkesztése és elküldése, a pályázatok elbírálása, sikeres elbírálás esetén a pályázatban kitűzött célok megvalósítása, végül a pályázati összegek elszámolása és jó esetben az elszámolás elfogadása, rosszabb esetben a hiánypótlások.

A pályázati kiírás azokat a célkitűzéseket tartalmazza, amelyeket az elosztó hatóság, a kiíró, támogatandónak ítél meg. Ha a pályázó és a kiíró célkitűzései egyeznek, akkor ideális helyzet áll fenn és jöhet a munka többi része. Nagyon sok esetben viszont a jó célok és az életbevágó szükségégek nem egyeznek a kiírással és akkor a pályázat megírásánál nagyon fontos a célkitűzés megfelelő tálalása, és ezt nevezzük projektnek. A projekt sok esetben az az áttételes rendszer, amivel a pályázó próbálja elérni azt, amire ténylegesen szüksége van.

Például, ha a pályázónak kenyérré van szüksége, de csak vízbiciklire lehet pályázni olyan projektet kell készítsen, hogy az elnyert vízbicikliből valahogy kenyérhez jusson. Ezért a vízbiciklit látványvizimalomként kell feltüntetesse, amivel búzát lehet őrölni, ami megfelel a trendi ökológia követelményeinek is, és azután majd lehet a lisztből kenyeret sütni.

A pályázók sok esetben nem rendelkeznek azokkal az innovatív képességekkel, hogy az ilyen projekteket megírják, ezért létrejöttek a pályázati cégek, amelyek azokat az ilyen képességgel rendelkező embereket tömörítik, akik jártasságot szereztek azon papíronnák bonyolult kitöltésében, amelyek az elképzeléseket alátámasztják.

Ha jó esetben támogatásban részesülünk és a pénzt megfelelően elköltjük, következik az újabb idegpróbáló, végtelen türelmet és nem elhanyagolható szakmai tudást igénylő feladat: az elszámolás.

A fenti sorokban több helyen szándékosan sarkítottam, azért, hogy szemléltetni tudjak egy sokszor valóságos tényállást. Persze a leírtak csupán a pályázatok egy bizonyos hányadára érvényesek, de tény az, hogy a pályázati rendszerek nagyon bonyolulttá váltak és nem mindig a szükségszerűséget, a valós igényt tartják szem előtt, ezért aztán sokszor olyan ez, mint mikor a jó magyar embernek a rizses hús mellé nem kanalat vagy villát tesznek, hanem kínai pálcikát és mivel nem akar éhen maradni, megtanul pálcikával enni, úgyhogy biztatóképpen mindenkinek a további terveihez jó és eredményes pályázást kívánok.

Az alábbi táblázatban szerepelnek azok a gyülekezetek, amelyek a 2011-es évben pályázati támogatást nyertek a bukaresti illetve a budapesti központi hivataloktól, minisztériumoktól. Ezen kívül sok gyülekezet nyert támogatást a helyi önkormányzatoktól, de van olyan gyülekezet is, amelynek már folyamatban lévő vagy elnyert uniós pályázata is van.

Egyházközösség	Bukaresti vallásügyi államtitkárság RON	Budapesti vallásügyi államtitkárság HUF
Örvénd	40.000	
Élesd	40.000	
Nagykároly Kertváros	30.000	
Iriny	50.000	1.000.000
Völcsg	15.000	
Kémer	30.000	1.500.000
Panit	15.000	
Zovány	15.000	
Zilah Fenyves	20.000	
Nagyvárad Rogériusz	230.000	
Koltó	10.000	
Kecel	20.000	
Lecsmér	20.000	
Szilágyborzás	10.000	
Somlyói Egyházmegye	50.000	
Sülelmed	50.000	
Vérvölgy	15.000	
Erked	10.000	
Máramarosziget	250.000	
Szilágycseh	10.000	
Árpád	50.000	
Hegyközüljak	20.000	
Száldobágy	30.000	
Misztótfalu	25.000	
Nagyvárad Csillagváros	20.000	
Kismajtény	40.000	
Rév	30.000	
Tamáshida		1.000.000
Resicabánya		1.000.000
Nagybánya Óváros		4.000.000
Erdőd		2.000.000
Tasnád		500.000
Szatmárhegy		500.000
Szatmárláncos		500.000
Szamosdara		500.000

Paptamási	1.000.000
Ottomány	500.000
Ombód	1.000.000
Nagyvárad Szőlős	500.000
Lázári	400.000
Kisnyégerfalva	250.000
Kisbábony	250.000
Gencs	2.000.000
Feketeerdő	2.000.000
Érendréd	800.000
Érdengeleg	1.500.000
Érbogyoszló	500.000
Börvely	1.500.000
Aranyosmegyes	400.000
Amac	400.000
Ágya	500.000
Összesen	1.145.000 RON 26.000.000 HUF

I/3. Egyházi vonatkozások

Érdekes módon, ahogy a továbbiakban is látni fogjuk, az egyházi szférát nem viselte meg annyira a gazdasági válság folytatódása, mint más munkaterületeket.

A főbb egyházi bevételek tekintetében nem következtek be csökkenések, sőt inkább kisebb növekedések tapasztalhatók. Az előzőleg 25%-al csökkentett államszolgálatok 15%-al megemelték 2011-ben, a hívek a mindennapi nehézségek ellenére is teljesítették egyházfenn tartói kötelezettségeiket, a pályázatok tekintetében pedig a hazai – központi és helyi – pályázatokon kívül (ahol nagyon jó eredményekről számolhatunk be), az anyaországi pályázatokon is nagyságrendekkel több forrást sikerült elnyerni, mint az utóbbi nyolc évben bármikor, habár az elvárások még nagyobbak voltak.

II/2. A bevételek kiértékelése

Összehasonlítva a 2011-es bevételeket a 2010-es bevételekkel az alábbi csoportosításban a következő képet kapjuk:

BEVÉTELEK	2010 (RON)	2011 (RON)	Különbözet	%
Rendes egyházi tevékenységből	11.278.410	11.617.355	338.945	3,00
Rendkívüli egyházi tevékenységből	7.718.602	10.062.480	2.343.878	30,36
Egyházi gazdasági bevételek	3.017.941	3.237.163	219.222	7,26
Más bevételek	2.568.693	2.982.623	413.930	16,11
Összesen	24.583.646	27.899.621	3.315.975	13,48

Megfigyelhető, hogy gazdasági válság ide vagy oda, a számok makacs dolgok, és érdekes módon mind a négy főbb bevételi forrás tekintetében növekedés mutatkozik az előző évhez képest. Kisebbségi növekedések – 3% illetve 7% – mutatkoznak a rendes egyházi tevékenységből származó bevételek, illetve a gazdasági bevételek tekintetében. Ez teljesen normális, hisz ezek a típusú bevételek köthetők a leg-szorosabban az emberek, valamint a gazdaság fizetőképességéhez. Ha figyelembe vesszük a 2011-es inflációt, akkor mondhatjuk, hogy nagyvonalakban a növekedés fedezte a pénzromlást, tehát ezek a bevételek megőrizték vásárlóerejüket. Ugrásszerű növekedés mutatkozik a rendkívüli egyházi tevékenységből származó bevételeknél, 2010-hez képest 30%-os növekedés tapasztalható, ami alátámasztja azt a tényt, hogy gyülekezeteink nagy részében

II. Egyházközségek gazdálkodása

II/1. Gyülekezeti számadások összesítője

Egyházmegye gyülekezetei	Induló pénztár-maradvány	BEVÉTELEK									Induló pénztár-maradvány + összes bevétel
		Rendes egyházi tevékenység			Rendkívüli egyházi tevékenység				Egyházi Gazdasági bevétel	Más bevétel	
		Fenntartói járulékok	Persely-pénz	Más	Adományok	Külföldi testvér gyűlések	Cél adományok	Subvenciók és pályázatok			
Nagybánya	587,104	567,134	305,876	187,901	122,582	3,915	101,568	337,809	86,781	157,221	2,457,891
Szatmár	3,740,719	1,144,803	417,203	480,524	492,503	372,175	48,224	562,659	509,720	527,769	8,296,299
Nagykároly	530,866	547,331	192,839	118,792	222,750	0	51,412	2,140,276	198,382	142,512	4,145,160
Érmellék	741,631	1,103,945	278,822	283,277	297,520	53,822	61,463	444,208	418,546	268,363	3,951,597
Bihar	1,534,946	1,727,166	578,133	202,007	215,742	760,147	598,566	1,533,074	1,019,066	1,031,247	9,200,094
Arad	723,831	282,337	117,858	39,797	44,448	63,020	129,096	210,645	151,360	21,098	1,783,490
Temesvár	723,847	277,088	105,307	99,377	62,218	447	33,939	13,750	432,487	122,548	1,871,008
Somlyó	311,173	944,419	225,957	105,411	421,062	0	23,139	134,753	134,582	181,936	2,482,432
Zilah	492,421	960,292	204,448	119,311	224,928	0	82,469	198,151	286,239	529,929	3,098,188
Összesen	9,386,538	7,554,515	2,426,443	1,636,397	2,103,753	1,253,526	1,129,876	5,575,325	3,237,163	2,982,623	37,286,159

Egyházmegye gyülekezetei	Fizetés és járulékok	Dologi kiadások	Igénybevett szolgáltatások	Segélyek és más misszói kiadások	Beruházások javítások	Gazdasági kiadások	Központi járulékok	Más kiadások	Összes Kiadás	Záró pénztár-maradvány
Nagybánya	688,999	75,234	197,105	113,438	824,535	17,154	120,078	75,936	2,112,479	345,412
Szatmár	1,364,795	267,839	401,559	574,715	954,630	54,578	174,828	317,023	4,109,967	4,186,332
Nagykároly	690,797	73,944	138,428	120,106	1,705,720	38,692	98,908	115,493	2,982,088	1,163,072
Érmellék	1,059,814	153,543	248,011	188,552	734,859	135,534	205,391	271,052	2,996,756	954,841
Bihar	2,231,057	370,933	632,172	408,186	2,861,654	178,138	262,773	733,052	7,677,965	1,522,129
Arad	390,049	28,388	100,848	161,922	299,739	23,706	38,230	26,059	1,068,941	714,549
Temesvár	347,123	76,025	172,444	123,083	343,269	21,123	54,057	191,719	1,328,843	542,165
Somlyó	910,493	101,763	142,599	200,495	501,066	20,689	175,419	81,155	2,133,679	348,753
Zilah	998,080	95,528	155,566	179,656	557,270	73,042	172,119	228,163	2,459,424	638,764
Összesen	8,681,207	1,243,197	2,188,732	2,070,153	8,782,742	545,502	1,301,803	2,039,652	26,870,142	10,416,017

komoly pályázati munka folyik, és ennek köszönhetően, amint azt a pályázati táblázatban is láthattuk, elég eredményesen.

II/3. A kiadások kiértékelése

A kiadások a bevételekhez hasonlóan növekedést mutatnak a 2010-es évhez képest összegeiben 2.583.536 lejjel. Az egyes költségtételek összehasonlításából kiderül, hogy a személyi kiadásoknál 7%-os a növekedés, ez nagyjából az államsegély 25%-al csökkentett összegének a 15%-os emeléséből, valamint egyes lelkipásztorok nagyobb fizetési kategóriába való előrelépéséből származik. Mivel a bevételeknél a legnagyobb növekedés a rendkívüli egyházi tevékenységből származik, értelemszerűen a legnagyobb növekedés a beruházások és javítások költségtételénél tapasztalható, tehát fejlesztésre, állagmegőrzésre 8.782.742 lejt költek gyülekezeteink a 2010-es évi 7.190.572 lejhez képest.

A fenntartási kiadásokat felölelő dologi kiadások, szolgáltatások és más kiadások is kisebb növekedést mutatnak, és központi járulékokat is többet fizettek be a gyülekezeteink, mint a 2010-es évben, ami 60.573 lejes többletjelzést jelent az előző évhez képest.

II/4. Összegzés

A bevételek és kiadások összesítő táblázatából leolvasható gyülekezeteink pénzmozgása és eredménye a 2011-es évre a következők szerint:

Induló pénztármaradvány:	9.386.538
Összes bevétel:	27.899.621
Összes kiadás:	26.870.142
Záró pénztármaradvány:	10.416.017

A záró pénztármaradvány egyházkerületi szinten 10%-os gyarapodást mutat, és ez önmagában véve szép eredmény.

A gyülekezeti számadások egyenkénti kielemezéséből kitűnik, hogy legalább 65 olyan gyülekezet van egyházkerületünkben, ahol a fenntartásra fordítható bevételek nem érik el évente a 30.000 lejt, ami már fenntartási küszöb alatti szint. Számításaink szerint legalább 30.000 lejes egyházi bevétel szükséges egy gyülekezetben ahhoz, hogy az állami támogatással együtt önfenntartó lehessen, lelkésze havonta fel tudja venni a fizetését és a gyülekezet ki tudja fizetni a különböző kötelezettségeit. Egyértelmű, hogy már középtávon számolva is, ezek a gyülekezetek külső segítség nélkül képtelenek lesznek egy lelkészi állást fenntartani. A probléma megoldása élenként foglalkoztatja az egyházkerület vezetőségét, ugyanis a fő célkitűzés az, hogy lehetőleg minden kis gyülekezetben helyben lévő lelkész szolgáljon. Első és azonnali lépésként a magyarországi fizetésmegemelés elosztásának átgondolásával lehetne megerősíteni ezeket a gyülekezeteket, továbbá az elkövetkezőben egy olyan hosszabb távú működőképes terv kidolgozásán kell munkálkodni a különböző egyházi fórumokon, amely megnyugtató megoldást tudna biztosítani ezen gyülekezetek számára.

III. Az Egyházkerület gazdálkodása

III/1. Számadás

Pénzügyi szempontból a 2011-es évben a rendes egyházi műveleteken túl a következő fontosabb események alakították meghatározó mértékben az egyházkerület költségvetésének megvalósítását.

A tavalyi év legnagyobb eredménye a Magyar Kormány azon döntése, amely értelmében a Kolozsvári Teológiai Intézet bekerült a nemzeti intézmények sorába, így ezentúl folyamatos normatív támogatásban részesül. Ennek mértéke kb. 75-80%-át vállalja át az eddig a fenntartó egyházak által fizetett szubvenciók. Egyházkerületünkre levétve ez pénzben kifejezve egy 225.000 lejes tehermentesítést jelent.

Ugyancsak a Teológiai Intézethez kötődő az a 100.000 lejnyi támogatás, amit a Kanadai Presbiteriánus Egyház nyújtott Egyházkerületünknek a teológiai intézet felé való tartozás kifizetésére, a Külügyi Ügyosztály közbenjárásával.

Rendkívüli bevételnek számított a Suzanne Zahna asszony hagyatékának közel 70.000 lejnyi utolsó részletének a bevételezése, amit a jogi ügyosztálynak sikerült intéznie.

Nem elhanyagolható többletbevétel alakult az államsegélyek 15%-os visszaemeléséből, az azt megelőző 25%-os csökkentés után.

Középtávon biztos bevételt jelent a tavalyi évtől kezdve a Kossuth utcai (Independentei) ingatlanban lévő eddig leromlott és kiadatlan állapotban lévő legfőbb üzlethelyiségünk bérbeadása, ami évi 70.000 lejjel járul hozzá a bevételekhez.

Negatív hatással volt a kiadásokra az üzemanyag árának a mértéktelen növekedése.

A fentiek tudomásával terjesztem elő a 2011-es költségvetés megvalósításait:

BEVÉTELEK	Tervezet	Megvalósítás
Egyházkerületi fenntartói járulékok	555.000	529.555
Kiadványok bevételei	418.400	377.221
Államsegély	391.400	477.068
Házbérekéből származó bevételek	220.500	300.200
Pályázatok, támogatások bevétele	406.160	205.450
Pénzügyi jövedelmek	20.000	28.116
Térítések	118.000	182.789
Rendkívüli bevételek amiből	0	80.777
Autóeladásból	0	10.794
Suzanne Zahna hagyatékának utolsó részlete	0	69.983
Összesen	2.129.460	2.181.176
Átmeneti tételek	0	1.306.229
Összesen		3.487.405

KIADÁSOK	Tervezet	Megvalósítás
Személyi jellegű kifizetések	898.860	1.035.806
Anyagi kiadások	74.000	122.738
Szolgáltatások	522.200	496.260
Helyi adók (ingatlan, gépkocsi)	10.600	39.492
Teológiai intézet szubvenció	280.000	178.229
Missziói kiadások	192.500	122.518
Rendezvények	20.000	56.353
Banki terhek, más pénzügyi költségek	20.000	17.696
Fizetett kamatok (nyugdíjpénztár felé)	20.000	19.517
Tagdíjak	15.000	6.842
Házbérek	20.000	8.000
Egy évi részlet a Nyugdíjpénztár felé átítendő adósságállományból	56.300	0
Fejlesztések	0	35.046
Rendkívüli kiadások	0	10.728
Összesen	2.129.460	2.149.225
Átmeneti tételek	0	1.306.229
Összesen		3.455.454
Pozitív eredmény		31.951

BEVÉTELEK

A 2011-es évben az Egyházkerület működését 2.181.176 lej bevétel biztosította. Összehasonlítva a bevételek arányát a tavalyi évvel, észrevehető, hogy a saját források százalékaránya megnőtt, 60%-ról 86%-ra, tehát az Egyházkerület azon törekvése, hogy egyre kisebb mértékben függjön a bizonytalan bevételektől, megvalósulni látszik.

BEVÉTELEK FORRÁSA	2010	2011
Egyházkerületi járulékok	14,00%	24,27%
Kiadványok	11,40%	17,29%
Államsegély	17,77%	21,87%
Házbérek	11,38%	13,76%
Térítések	4,55%	8,38%
Pénzügyi jövedelem	1,10%	1,28%
Összesen saját források	60,20%	86,85%
Adományok, pályázatok	36,77%	9,41%
Rendkívüli bevételek	3,03%	3,74%
Összesen nem saját források	39,80%	13,15%
ÖSSZESEN	100%	100%

A tervezett bevételekhez képest a megvalósítás 102,40%-os, az egyes bevételek a tervezetthez képest a következőképpen alakultak:

A fenntartói járulékok tervezett 555.000 lejből 529.555 lejt sikerült bevételezni, ami egy nagyon jó aránynak számít. A kiadványok bevételei kissé elmaradtak a tervezettől, az államsegély viszont a tervezettnél nagyobb lett a 15%-os pozitív kiigazítás, valamint még 2 világi államsegély megszerzésének eredményeképpen. Nagyobb növekedés volt a házbérekéből származó bevételekből egyrészt a 2010-es elmaradások behajtásából valamint a Kossuth

utcai ingatlanunk legnagyobb, eddig kiadatlan, üzletrezsének bérbeadásából.

Pályázatokból és támogatásokból a tervezettnél valamivel több mint a felét sikerült bevételezni, főleg azért, mert az elnyert pályázati összegek kifizetése időben eltolódott. Mindazonáltal a több mint 200.000 lejnyi támogatásban kiemelt része volt a kanadai presbiteriánus egyháznak, amely 100.000 lejjel támogatta a teológiai szubvenció kifizetését, valamint a Bethlen Gábor Alapnak, ahonnan 44.000 lejnyi támogatást sikerült megpályázni és lehívni.

A térítésekből származó bevételeinket is túlszárnyaltuk, ez egyrészt az elmaradások behajtásának, valamint a rezsiköltségek növekedésének tudható be.

Rendkívüli bevételeink származtak az egyik egyházkerületi Opel Zafira szolgálati autó eladásából, valamint a jogi ügyosztálynak sikerült a Suzanne Zahna hagyatékának utolsó részletét is, mintegy 16.500 eurót ügyintézni és véglegesen pontot tenni az ügy végére.

KIADÁSOK

A kiadások összességükben 2.149.225 lej tettek ki a tervezett 2.129.460 lejhez képest. Egyes kiadási tételek jóval nagyobbak lettek a tervezettnél, más tételeknél arányában hasonló csökkenések voltak és végül ezek úgy egészítették ki egymást, hogy a végösszeg közel 1%-kal tért el a tervezettől.

A személyi jellegű kifizetések növekedése egyrészt egy új tanácsosi állás létrehozásának, a tanácsosi fizetések kiigazításának, valamint az élelmiszerjegyek értékének növekedésével magyarázható.

Az anyagi kiadások tekintetében is a tervezett 74.000 lej helyett 122.738 lejt, tehát majdnem 50.000 lejjel többet költöttünk. A teljes anyagi kiadásokat megvizsgálva ez a növekmény pontosan az üzemanyagköltségeknél jelentkezik. Ezt egyrészt az üzemanyag árának közel 70%-os növekedése, valamint az egyházkerületi bizottsági és zsinati munkára utazó tagok üzemanyag térítése idézte elő.

Szolgáltatásokat összesen 496.260 lej értékben vett igénybe az egyházkerület, ebből 160.982 lej volt a rezszi (víz, villany, fűtés), amelyből egy nagy rész térítésként visszaforg a bevételekhez, 164.533 lejt költöttünk nyomdai szolgáltatásokra, 58.452 lejt telefon- és postaköltségre, a különbözetet pedig más szolgáltatásokra (gépkocsipark költségei, egyházkerületi képviselői összejövetel ellátása, irodagép szerviz, műszaki felügyelet, tervezési díjak, más szolgáltatások).

Ingatlanadóink ettől az évtől kezdve megnövekedtek, ugyanis az egyházkerület ingatlanainak 90%-át 2011-ben felértékeltek, ez más-különb törvényes kötelezettségünk is volt.

A Teológiai Intézet szubvenciójára 178.229 lejt fizettünk, ez nagyobb részben az előző évi tartozás kifizetése, amelynek nagy részét a fenn említett kanadai adományból fedeztük.

Missziói kiadásokra a tervezett 192.500 lej helyett csak 122.518 lejt fordítottunk, ez nagyrészt annak köszönhető, hogy az élesdi gyer-

mekotthon finanszírozására csupán 20.000 lejt költöttünk az előirányzott 80.000 helyett ugyanis a gyermekotthon az akkreditációt követően elnyert egy központi támogatást 60.000 lej összegben, amit fizetésekre fordíthatott. Missziós támogatásban részesültek még a cigánymisszió, a szociális napközi (ahol egyházkerületünk 3.000 ingyen ebédet finanszírozott a Lorántffy Gimnáziumban tanuló nehéz anyagi körülmények közt élő gyermekek számára, ami 24.000 lejt tett ki), humanitárius segélyekre 4.880 lejt, iskoláink tevékenységére 7.543 lejt, ünnepi alkalmakra 20.350 lejt, kántorképzőre közel 20.000 lejt, szalontai Péter iskolára 2.000 lejt, szórványgyülekezetekre amerikai támogatásból 7.000 lejt, nagybányai festőtáborunk 3.000 lejt fizettünk ki támogatásként.

Rendezvényekre, konferenciákra 56.353 lejt fordítottunk, banki terhekre 17.696 lejt fizettünk ki, 19.517 lejt kamatot fizettünk a Nyugdíjpénztárnak a tartozásállományunk fejében, 6.842 lejt tagdíjat és 8.000 lejt házbért fizettünk.

Sajnos a Nyugdíjpénztár felé esedékes lett volna az első 56.300 lejes részlet kifizetése, de mivel előfinanszíroztunk olyan kiadásokat amelyek pályázati utófinanszírozás tárgyát képezték és a pályázati pénzek kifizetése elcsúszott erre a kifizetésre, nem volt lehetőségünk rendezni tartozásunkat és megpróbáljuk ezt az idei évben teljesíteni.

A fenn említett pályázati összeg, amit előfinanszíroztunk az tulajdonképpen az a fejlesztés, amit 35.046 lej értékben végeztünk el az Arany János utca 6 szám alatti ingatlanunkban, ahol egy beázott, leromlott állagú lakásból egy jól felszerelt, saját központi fűtéssel ren-

delkező modern irodahelységet alakítottunk ki, ahol helyet kapott az egyházkerületi missziós tanácsadói központ, amely egyrészt a családi erőszakot szenvedett nőkkel foglalkozik, másrészt a külföldi munkát vállaló személyek tanácsadói és prevenciós irodája.

Rendkívüli kiadásokra 10.728 lejt fordítottunk, amit fűtésszámlák késedelmi kamataként voltunk kénytelenek kifizetni, miután októberben levágták az igazgatótanács hivatalt a fűtési hálózatról.

Az átmeneti tételek foglalják magukba az egyházközösségeknek kiutalt magyarországi fűtéstámogatást, a Gustav Adolf Werk alapítvány építkezési támogatását, valamint az egyházi dolgozók Partnerhilfe támogatását.

A fentiek alapján a bevételek és az eszközölt kiadások egy 31.951 lejes pozitív eredmény elkönyvelését tették lehetővé. Ez a tény, valamint a 2012-es költségvetés eddigi teljesítése bizakodásra ad okot, ami az Egyházkerület zökkenőmentes működését illeti. A 2012 év lehet az első olyan év amikor az egyházkerület el tudja kerülni a részleges fizetésektől álló állapotot, ami eléggé jellemző volt az eddigi évekre.

III/2. Az egyházkerület vagyoni helyzete

Az elmúlt öt évben egyre hangsúlyosabbá vált az egyházkerületi költségvetés tervezésénél az egyházkerület vagyonának hasznosításából származó bevétel.

Az alábbi két táblázat tartalmazza az Egyházkerület birtokában lévő anyagi javakat, amelyek hasznosításából a költségvetésben szereplő 300.000 lej évi bevétel származik.

INGATLANOK			
INGATLAN HELYE	Terület nm.	Leltári érték -RON-	FELHASZNÁLÁS CÍME
Nagyvárad, Moscovei 14	128	121.600	Sajtóház és orvosi rendelő bérlemény
Nagyvárad, Bukarest tér 2	46	100.000	Bérlakás (tömbház)
Nagyvárad, Kogalniceanu 1/A	28	54.600	Bérlakás (tömbház)
Nagyvárad, Postavarului 17	47	61.100	Lelkészlakás
Nagyvárad, Clujului 63	190	133.000	Cigánymisszió, szolgálati lakás
Nagyvárad, J. Calvin 2	193	183.350	Könyvtár, európarlament iroda bérlemény
Nagyvárad, Cazaban 5	80	112.000	Bérlakás
Nagyvárad, M. Viteazu 3	1.150	1.092.500	P.K.E bérlemény
Nagyvárad, Primariei 27	1.025	973.750	P.K.E bérlemény
Nagyvárad, Saguna 1	2.760	2.553.000	Lorántffy Zs. liceum
Nagyvárad, Independentei 3	2.533	1.164.800	Üzlethelyiségek, bérlakások
Nagyvárad, Arany János 6	50	60.000	Missziói központ
Nagyvárad, Kogalniceanu 30	140	133.000	Öregotthon
Nagyvárad, Sulyok Istvan 9		57.641	Nyugdíjpénztári telek
Nagyvárad, Aluminei 45	50	48.000	Bérlakás
Nagyvárad, Arany János 4	800	740.000	P.K.E bérlemény
Feketeerdő	40	100	Tömbházlakás -Élesdi gyermekotthon
Gyanta, Dealului 117	867	500	-
Gyanta	972	16.901,96	-
Élesd, Viilor 32	507	20	Gyermekotthon
ÖSSZESEN		7.605.863	

TELKEK, FÖLDEK

Ingtalan helye	Terület nm.	Leltári érték -RON-
Nagyvárad, Fäcliei 20.	6.643	400
Janka	38.992	5.850
Diószeg	63.129	9.470
Nagyvárad, Hegyalja	2.268	14.969
Érmidszent	5.000	2.000
Nagyvárad, Hegyalja	1.917	7.600
Hegyközkovácsi	23.000	5.750
Hegyközkovácsi	7.500	1.875
Várasfenes	9.370	51.844
Székyehíd	3.625	15.000
ÖSSZESEN		114.758

Látható a fenti táblázatból, hogy az ingatlanok összértéke jelenleg 7.605.863 lej. Ez egy aránylag megközelítő piaci érték ugyanis ingatlanaink 90%-a a tavalyi év folyamán lett felértékelve úgy, hogy a felértékelés a legkisebb, hatóságok által is elfogadott piaci árat tartotta szem előtt. Ezen ingatlanok egy része törvényes visszaszolgáltatásból vagy visszapelelésből származik, mint a Püspöki Palota, a Lorántffy iskola vagy a Kossuth (Independentei) utcai bérház, más része vásárlás által került az egyházkerület birtokába és végül egy másik része hagyatéka által. A táblázatban szereplő felhasználási címből látható, hogy ezek az ingatlanok, az egyházi felhasználáson túl, nagyrészt bérjövédelmet hoznak, kb 70.000 eurót évente.

Ha 7.605.863 lej értéket euróra fordítjuk az kb 1.750.000 Euro és figyelembe vesszük az ebből származó 70.000 Eurós bevételt akkor a 4%-os hasznosítási ráta nem olyan rossz eredmény.

A telkek, földek tekintetében a Nagyváradon lévő telkeink hegyaljai beltelkek, elég dombos területen helyezkednek el és egyelőre befektetésként kezelhetők, ugyanúgy mint a többi helyen lévő kisebb földterületeink. Ami a Janka, Diószeg határában lévő szántóföldeket illeti, amit az Egyházkerület UKKA pályázatából vásárolt, ezeknek elkészült a telekkönyvezése és jelenleg folyik egy részének (a nagyobb parcelláknak) a bérbeadása.

A fentiekben kívül az egyházkerület leltárában szerepel még 377.725 lej értékű ingóság: autók, irodagépek, bútorzat, nyomdai gépek, templomi orgona és más ingóságok.

Összefoglalva a püspökség vagyona hozzávetőlegesen 1.860.000 euróra tehető, és felhasználását tekintve egy igazán aktív vagyonnak mondható, hiszen nagy része folyamatos piaci hasznosítás tárgya.

Tisztelettel kérem a Közgyűléstől a jelentésem elfogadását.

Nagyvárad, 2012. június 15.

SALÁNKI LÓRÁNT
gazdasági előadótanácsos

11. SZÁMÚ MELLÉKLET

MISSZIÓI JELENTÉS

Főtiszteletű Közgyűlés!
Kedves szolgáló- és munkatársak!
Keresztyén Testvéreim!

A missziói ügyosztály jelentését több részletben hallhatjuk/olvashatjuk. Az én jelentésem az egyházmegyei missziói előadók jelentését foglalja össze, majd meghallgathatjuk a diakóniai jelentést, a szakmissziók jelentéseit, valamint a jelentés mellékleteiben szerepel a diakóniai projektjeink vezetőinek a jelentése is.

A 2011-es évről szóló missziói beszámolómat két igeverssel kezdem, mely meghatározza (meg kell határozza) az egyéni életben, gyülekezeteinkben, egyházunkban folyó missziói munkát:

„Ahogy engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba.” (Jn 17,17).

„Mert nem tehetjük, hogy amiket láttunk és hallottunk, azokat ne szóljuk” (ApCsel 4,20).

Mindannyian tudjuk, küldetésünk van a misszióra, Isten igéjének szólására, megélésére, szolgálataira, Krisztushoz vezetésre, nekünk, akik „megtaláltuk a Messiást”. Ezt a feladatot, küldetést – missziót – másképp nem is lehet végezni, csak a megtalált Krisztussal az életünkben, aki nem csak feladatra szólít, hanem erőt is ad hozzá, mert neki adatott minden hatalom mennyen és földön.

Egyházunk minden égető kérdésére ez a válasz: megtalálni Őt. Mert akkor nem kérdés, hogy gyülekezeti tag „akarok” lenni vagy sem, szolgálatot kérek vagy szolgáltatást, van-e háláldozat az életben szolgálatok vagy éppen anyagiak terén. Egyházunk és egyháztagjainak megújulását nem a sokszor nagyon is szükséges, szervezeti átalakítások, esetleges személcserék bizonyos pozíciókban, vagy más külsőség adja meg (bár elősegíti), hanem az Úr Isten, Krisztus kegyelméért, a Szent Lélek munkája által. A mi, az egyház feladata az, hogy az evangélium „prédikáltassék”, szóban és cselekedetek által egyaránt, hogy Isten hitet „gerjeszthessen”, valamint a sákramentumok helyes kiszolgálása, hogy a hit erősödhessen.

Az evangélium prédikálásában ki kell mondanunk a „térjetelek meg” felhívást, mindenkit meghívva ezáltal az Isten Országába, (Kozma Zsolt) mely az Istenhez tért ember életében már itt a földön elkezdődik.

Küldetésünk célja az emberek Krisztushoz vezetése, hogy aki nem ismerte/ismeri, megismerhesse, vele éljen. Az egyházban minden más ennek a célnak van alárendelve, még ez a mai közgyűlés is. Nem szabad célként megjelölni pl. az egyházhoz tartozást (fenntartói járulékok fizetését), ez is csak egy eszköz, keret misszióink végzésében. Nem lehet célunk a rendezvényszervezés, csak „hogyan mozogjon a víz” (Püski Lajos), az építkezés stb.

Az egyháznak, a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnek és azon belül minden egyházmegyének illetve gyülekezetnek, biztos

pontnak kell lennie a mai változó világban. Sokan, csak emberileg gondolkodva és a Történelem Ura nélkül számolva, azt hitték, hogy a vallás/vallások el fognak tűnni és az emberek Istenbe vetett hite és úgy általában a hit csak emlék lesz. De, „Tévedtek, tévedtünk” mondta Peter Berger világszerte ismert vezető amerikai vallásszociológus. Igen, tévedtek. Mert az emberi lélek/élet hosszútávon nem viseli el a bizonytalanságot. Mert az ember biztos pontra vágyik, szilárd alapra. Ugyanakkor van egy ún. spirituális éhség is benne. Szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy ma már a kisebb falvainkban is csak egy vagyunk a kínálatból a többi felekezettel közül és a „vallások piacán” ott vannak az ezoterikus tanok hirdetői, a PFA. jósok, a karizmatikus lufi keresztyénséget tanítók és még sorolhatnánk.

A mi feladatunk, hogy ilyen biztos pontra mutassunk rá, a sziklára, Jézus Krisztusra. Nagyon fontos, hogy egyházunk és azon belül a gyülekezetek (lelkipásztorok, presbiterek) jó irányt mutassanak. A kürt zengése a mai világban sem lehet bizonytalan, hiszen akkor kicsoda indul meg, akkor ki jön a csatába.

Kérdezzük meg magunktól: vajon így élünk-e? Tartsunk önvizsgálatot, ha kell bűnbánatot.

Egyházkerületünk misszióját a maga kilenc egyházmegyéjében, anya-leány egyházközségeiben, valamint szórvány gyülekezeteiben, oktatási, diakóniai intézményeiben, szóban, cselekedetben, hirdetve, leírva, énekelve vagy éppen rádióba mondvá végezte.

Beszámolóim elkészítésében az egyházmegyei missziói előadók beszámolóit, a személyes tapasztalatokat (beszélgetések, látogatások) vettem alapul. Elindítottunk egy kezdeményezést, hogy felkeressük az egyházmegyéket missziós beszélgetések végett reméljük, az idei esztendőben sikerül mindenkit meglátogatni. Sajnos voltak olyan egyházmegyek is, akik a maguk jelentéseit a közgyűlés hetében küldték meg.

Mielőtt rátérnék az egyházmegyei körképre, hadd ejtsek néhány szót a lelkesi jelentésekről.

A 2011-es esztendőben a beérkező egyházmegyei, valamint szakelőadói javaslatok alapján úgy a lelkesi jelentést, mint a számadást átalakítottuk. Szomorúan állapítottuk meg, hogy sokan csak a negatív kritikájukat mondták el, de javaslattal nem éleik. Számtalanszor hallottuk: Ez így nem jó! OK, de akkor, hogy legyen? Erre a kérdésre már csak kevés válasz érkezett. Ezúton is köszönjük azoknak, akik ebben is segítettek. Továbbra is várjuk a javaslatokat.

Miért fontosak az újabb kérdések? Csak hiteles adatok tükrében, illetve azok elemzése után lehet reagálni az egyházunkat érintő kérdésekre, lelkipásztori fizetések kérdésére (keressük a jó megoldást, erre is rákérdeztünk, nem válaszolt mindenki). A családok száma, vegyes vagy tiszta, (van olyan gyülekezet, ahol

a tiszta református családok száma 20% alatt van). Korosztályok kérdése, hiszen e nélkül hogyan tudjunk prognosztizálni, korosztályoknak való missziós utat keresni?

Nem fizetnek, hallatszik sokszor a panasz, jó akkor lássuk hányan is vannak elmaradva. Az is tudjuk, hogy a népszámlálási adatokhoz viszonyítva több mint 105.000 (2002-es adat) magát reformátusnak valló emberrel nincs kapcsolatunk, de jó lenne tudni azt, hogy bár Kánon szerint nem egyháztagok (nem szerepelnek a választói névjegyzékben), de legalább ezek közül hányan vannak gyülekezeti látókörbe.

Egységes és lelkiismeretesen kitöltött lelkési jelentések nélkül, nem kaphatunk teljes képet egyházkerületünkről (%-os arány megállapítása, elemzése...). Szőnyeg alá lehet söpörni sok kérdést, de a gond attól még gond marad.

Lássuk tehát az egyházmegyei körképet csak néhány adatot, észrevételt kiragadva – missziós szempontból a megyei jelentésekből.

Nagybányai Egyházmegye

A vasárnap de. istentiszteleteken 15,91%, míg du. 4,5 % a részvétel. Rendszeresen van úrvacsoraosztás. A bűnbánati istentiszteleteken 3,78 % a részvételi arány, két év alatt 0,44 % csökkenés. A legnagyobb százalékos részvétel Szenteste volt: 45,30% melyet húsvét I. napja követ 36,96 %-al.

Az egyházmegye három gyülekezetében nem tartanak bibliórát.

Szatmári Egyházmegye

Nagyon sok és sokszínű rendezvényen vehettek részt az egyházmegyéhez tartozók: volt ének-, szavaló verseny, ifjúsági tábor illetve találkozók, lelkészfelelések találkozója, hogy csak néhányat említsék. Az egyházmegyének jól működő honlapja van. Több gyülekezetben nem tartanak du. istentiszteletet.

Nagykárolyi Egyházmegye

A Nagykárolyi Egyházmegyében a nyilvántartott lélekszámból (17169 lélek) 2647-en nem fizettek fenntartói járulékot. (Egyetlen egyházmegye, mely a jelentésében ezt megemlítette.) A templom látogatottság 15-20% között mozog. 5 gyülekezetben nincs vasárnap du istentisztelet, míg 6 gyülekezetben nem tartotk imahetet.

Érmelléki Egyházmegye

Az istentiszteleti látogatások aránya széles sávon, 9-32 % között mozog. Úrvacsorához a hívek 8-19 % járul. Minden gyülekezetben volt imahét. Van olyan gyülekezet, ahol egyáltalán nincs családlátogatás. Megszívlelendő javaslat, hogy a kórházi utógondozás érdekében jelentsek a kórházlelkészek a gyülekezeti lelkész felé a kórházból hazatérő betegek nevét, ezt fordítva is jó lenne megtenni, tehetjük hozzá a javaslatához.

Bihari Egyházmegye

Missziói szempontból a 2011-es esztendő hasonló az előző évhez. Pozitív példaként említem meg, hogy (az Egyházkerület missziói ügysztyálynak javaslatára és példájára) az egyházmegyei missziói előadó 28 gyülekezet lelkészével, gondnokával, presbiterével találkozott a jelen helyzetet elemezve, megoldást keresve, jövőképet alakítva. Az 59 gyülekezetéből 5-ben nincs biblióra, 1 gyülekezetben nem tartotk imahetet. Van olyan gyülekezet, ahol 51 alkalommal is tartotk szeretetvendégséget, illetve olyan gyülekezet is van a megyében, ahol 18 alkalommal is megterítik az úrasztalát. Több gyülekezet is van, ahol a bűnbánati hét csak fél hét.

Aradi Egyházmegye

Az egyházmegye lélekszáma 5898 lélek. 2010-bez képest 120 fő (kisgyülekezetnyi) az apadás. Az istentiszteleten való részvétel 25 %-os. Az úrvacsoraosztások száma 6-10 között mozog. Növekedés mutatkozik az imaheti résztvevők számában. A diakóniai célú perselyezés összege is nőtt a gyülekezetekben. Az esküvők 1/3-a vegyes házasság. Több gyülekezetben is volt evangéizációs alkalom.

Temesvári Egyházmegye

Az egyházmegye lélekszáma 6063 lélek, melyet 16 lelkész pásztorol. Tíz év alatt 1.799 lélek volt az apadás. A bibliórák száma az elmúlt esztendőben megnövekedett. A sátoros ünnepeken az úrvacsorával élők aránya 25% tehető. Egy gyülekezetben nem tartotk imahetet. Nagy gondot jelent az asszimilálódás nemzeti és vallási szempontból is.

Szilágyosmlyói Egyházmegye

A vasárnap de. istentiszteleten való részvétel 8-42 % míg a du. 1-34 % között mozog. 5 gyülekezetben nincs ún. gyülekezeti biblióra, de 4 gyülekezetben a 21-ből, 4 féle bibliórái alkalmat is tartanak. Az úrvacsorával való élés 5-32 % között van. Van olyan gyülekezet, ahol 2010-ben 1432, míg 2011-ben 50 családot látogattak meg (ugyanabban a gyülekezetben). Több gyülekezetnél olvasható, hogy évente meglátogatják a családokat (közepes gyülekezetek lélekszám szempontjából).

Zilahi Egyházmegye

A missziói parancs teljesítése inkább a gyülekezeteken belül zajlik, állapítja meg a missziói jelentés. A vasárnapi két istentisztelet minden gyülekezetben meg van tartva. Egyre több gyülekezet szervezi meg korosztályos tábort az egyházmegyei hidalmási táborhelyen vagy más helyszínen. Az egyházmegye 5 gyülekezetében diakónus is van alkalmazva. Több gyülekezetben csak bűnbánati napokat tartanak.

Egyházkerületünkben börtönmisszió is működik. Sokféle életterülete van az egyháznak, de „talán az egyik legspeciálisabb szántó-föld a börtön” fogalmaz egyik szakmisszióval foglakozó kollégánk. Bizonyára nem egyszerű feladat, de nagyon sok öröm is van benne a beszámoló szerint. Az egyik fogvatartott így vallott: „Tiszteletes úr, ha engem nem zárnak be a börtönbe, akkor biztos, hogy a pokolra jutok, de itt volt alkalmam elgondolkodni az életemről és tudom, hogy rossz úton jártam.”

Sikerült felvenni a kapcsolatot a magyarországi Református Missziói Központ börtönmissziósaival és a jövőben lehetőségünk lesz a közös együttműködésre.

A kórházmissziós tevékenység is sok áldást hoz mind a szolgálóknak, mind a betegeknek. Van úgy, hogy mi töltődünk fel, mondta egy kórházmisszióban tevékenykedő szolgatársunk. Kiemelném, hogy ebben a szakmisszióban nagyon jó az összetartás. Évente több alkalommal vannak találkozónk, ahol sor kerül a közös gondok és örömök kibeszélésére és nagy részben megoldására is. 2011-ben volt olyan korházlelkész, aki 2444 beteghez jutott el. Ebben a szakmisszióban tevékenykedő munkatársaink rendszeresen vesznek rész magyarországi találkozókon is.

A Harangszó Rádió a Királyhágomelléki Református Egyházkerület műsora kereskedelmi rádióknak. 2011 őszétől heti rendszerességgel hirdeti az evangéliumot. Célja nem más, mint a közösségre hívogatás. Ahogyan a harangszó hívja az embereket az istentiszteleti alkalmakra, úgy szombatnőként arra emlékeztetjük az embereket, hogy a következő nap egy újabb lehetőség Isten Igéje hallgatására együtt, közösségben. A műsorok főszerkesztője Rácz Ervin-Lajos, erdődi lelkipásztor. Voltaképpen két különböző, de lényegében hasonló adás készül el hetente: az egyik a City Rádió, a másik a Partium Rádió műsorrácsába kerül be. Szatmár, Szilágyos, Maramaros és Bihar hallhatja élőben az adást, illetve online az egész világon lehet hallgatni. Műsorunkat átveszi az Európa Rádió és az Agnus Rádió, így Kelet-Magyarország és Kolozsvár is hallgathatja.

A missziói szakbizottság, valamint a jelentések alapján megfogalmazott javaslatok:

Ajánljuk és szorgalmazzuk a kiscsoportos (korosztály, tematika, keresők, hitmélyítő, család, ifjú, gyerek stb. alkalmakat). Laikusok képzése, és nem csak a presbiterekre gondolunk. Ki kell nevelnünk a szolgálatot vállalókat, illetve a jövődöbeli presbiterünket. Látnunk kell, hogy a személyes embertől emberig terjedő bizonyágtétel mennyire fontos. Odavinni a testvért Jézushoz, mint annak idején András tette Simonnal. Az egyéni kapcsolatok kihasználása, az embertől emberig terjedő evangéizáció nagyon hatásos, főleg népegyházi struktúrában élők számára.

Használjuk ki rejtett, eddig fel nem ismert erőtartéleinkat, erőforrásainkat is. Mobili-

záljuk mindazt, ami a rendelkezésünkre áll: emberi erőforrások, pénzügyi tartalékok, közösség, közös imádság, és még lehetne sorolni.

Kisköri találkozók szervezése. Családnepok szervezése. Áldásos alkalmak a kórustalálkozók, gyülekezeti vagy éppen ifjúsági kórusok számára.

Lelkészi közösség építése, ápolása – több megyei jelentésben is olvashattuk, hogy ha ez jól működne, akkor sok gondra lehetne megoldást találni.

Ne hagyjuk el a vasárnap du. istentiszteleteket. Ha egyszer elmarad, nagyon nehéz lesz visszahozni. Bár arra is van példa, hogy az új lelkész bevezette és érdekes módon jönnek a hívek a du istentiszteletre is.

A román ajkú híveink gondozása is nagyon sok kérdést vet fel. Ma már nem csak a szórványban jelent ez „gondot”. Zsinati szinten kellene rendezni ezt a kérdést, legalább állásfoglalás erejéig első körben.

Közös munkaprogramok kialakítása, katekizációs, ifjúsági, presbiteri, nőszövetségi, hogy csak néhányat említek.

Közös igehirdetési (igei/tematika) terv.

Szorgalmazzuk az őszi evangélikációs hetek bevezetését is.

A presbitériumok jobb megszervezése a körzetesítés terén. Sokszor a lelkipásztor késve vagy egyáltalán nem szerez tudomást arról, hogy a gyülekezetének melyik tagja volt, van korházban vagy fekszik betegágyban. A körzeti presbiter összekötője lehet körzetnek és lelkipásztornak.

Fontos a missziós iratterjesztés, mely nem merülhet ki néhány folyóirat terjesztésében. Egy kis odafigyeléssel könnyen felállíthatunk egy gyülekezeti könyvtandot hitméllyítő, evangéliumi könyvekkel. Van olyan egyházmegye, mely hivatali szinten szervezte ezt meg, illetve gyülekezeti könyvvásárokat szerveztek. Több egyházmegyében is imaheti füzetet készítenek, áhitatos, imádságos könyveket adnak ki. A mai világban szinte elengedhetetlen a jó honlap szerkesztése.

Kiemeljük a közös teherviselést, melyre a Szentírás is parancsot ad számunkra „egymás terhét hordozzátok, és így töltsetek be a Krisztus törvényét”. A közös teherviselés elve nem csak az anyagiak terén, hanem a szolgálatokban is meg kell nyilvánuljon.

Összegzésként elmondható, hogy a sok negatívum – lélekszám apadás, anyagi hiánya, közöny illetve más gondok – ellenére, pozitív elmozdulás tapasztalható a misszió terén.

Főtiszteletű Közggyűlés! Kedves szolgálta hordozzuk egyháznak jelenét, jövőjét imádságos lélekkel ezután is.

„Hála legyen az Istennek az ő himondhatatlan ajándékáért.” (2Kor 9,15)

Tisztelettel kérem a Közggyűlést jelentésem elfogadására.

Nagyvárad, 2012. június 15.

DÉNES ISTVÁN LUKÁCS
generális direktor

12. SZÁMÚ MELLÉKLET

Diakóniai beszámoló a 2011-es évre

Mindenekelőtt a Lámpás Alapítványról szeretnék szólni:

1998. május 11-én alapították Jó Lány néven, a létrehozó tulajdonosa ezt 2008-ban a KRE-nek adományozta, 2009. április 3-ától az alapítvány neve Lámpás, kuratóriuma: Csűrű István püspök, Csomay Árpád generális direktor, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadó tanácsos, Salánki Lóránt pénzügyi tanácsos, Farkas Zsolt pályázati referens.

2012-ben a kuratórium összetétele a következőképpen változik: Csűrű István püspök, Dénes István generális direktor, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadó tanácsos, Salánki Lóránt pénzügyi tanácsos, Farkas Zsolt személyzeti tanácsos.

Jelenleg a Lámpás alapítvány két területen fejti ki tevékenységét. A legfontosabb működési területek:

1. Lámpás Közösségi Információs és Tanácsadó Központ iroda, az Arany János utcában:

a. Bukarest Aidrom partnerségben: Tájékozott személy, védett személy (küzdelem a kizsákmányoló emberkereskedelem ellen).

b. VIJ, Németország partnerségben, több nemzetközi partner: Open, (orientation perspectives, european network for young women) (kényszerprostitúció és kizsákmányolás elleni tanácsadó és továbbképző megelőzési program kivándorolt, tanuló és munkakereső fiatal kelet-európai nők számára).

2. Lámpás ernyőszerkezet, mely jelenleg szupervíziós kapcsolat- és információs támaszként áll a több mint 30 diakóniai tevékenységet végző alapítvány, gyülekezet mögött. 2011-ben két alakommal szerveztünk nemzetközi szupervíziós találkozót, 2011 február és októberében. Célunk az alapítvány akkreditálása.

EGYHÁZKERÜLETI DIAKÓNIA

2011 szeptemberében a KRE és a kolozsvári Diakónia Keresztény Alapítvány együttműködési szerződést írt alá. Ennek célja a Kolozsvári úti 63 szám alatti ingatlanban a környékbeli iskolákban tanuló roma gyermekekkel való program fejlesztése. Eredménye az, hogy a Diakónia Alapítvány nem csupán a programot tartja fenn, hanem alkalmazott újabb 2 szociális munkást, akik például a Partiumi Keresztény Egyetem hallgatói voltak.

Nyeresség; profizmus, anyagi biztonság.

Célunk több, a Diakónia Alapítvánnyal partnerségben elindított hasonló tevékenység kezdeményezése, olyan közösségekben, ahol erre van hajlandóság.

A Kolozsvári út 63 szám alatt ugyanakkor a Szociális és Missziós Központ is működik, mely a következő tevékenységet folytatja:

- Négyórás munkaidőben szociális munkás szervezi az épületen kívül folyó szociális gyermekmunkát, felnőttekkel való szociális munkát és más diakóniai tevékenységet végez.

- Az Egyházkerület szociális munkás alkalmazottai házi idősgondozást, idősgondo-

zást, szociális napközis tevékenységet, vidéki cigánymissziós munkát végeznek (Farkas Andrea, Dombi Enikő, Nagy József Barna).

Lámpás Alapítvány bevételei 2011-ben:

2011-ben az egyházkerületi szinten hivatalosan meghirdetett gyűjtési alkalmak (Március 6, Bibliavasárnap, valamint 2011. október 23., Diakóniai Vasárnap) alkalmával összesen a 286 gyülekezetből 7.532 lej érkezett.

A következő egyházmegyék adományoztak: Nagybánya 2.100, Szatmár 1.449, Nagykároly 975, Érmellék 0, Bihar 2.250, Arad 758, Szilágyosmlyó 0, Zilah 0, Temes 0.

Gyermekmissziós anyagra 13.084 lej érkezett.

Idén viszont már alig 10.000 gyermeket jelentettek a kollégák. Kérdezem, hová tűntünk majd 3.000 gyermeket egy év alatt?

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
előadó tanácsos

KÖZÖSSÉGI INFORMÁCIÓS ÉS TANÁCSADÓ KÖZPONT

– Lámpás Alapítvány, Nagyvárad, 2011

A Közösségi Információs és Tanácsadó Központ a Lámpás Alapítvány keretén belül működik, mely a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Diakóniai Alapítványa.

Az alapítvány városi szociális intézmény, amely a helyi lakosságot szolgálja. Ugyanakkor keresztény szellemiséget közvetít.

A központ elsődleges célja a társadalmi érzékenység kialakítása az emberi jogokra vonatkozóan információt nyújtunk az erőszak különböző formáiról: a családon belüli erőszak, a munkabeli kizsákmányolás és a kényszerprostitúció céljából elkövetett emberkereskedelem. Célunk ezek megelőzése, valamint a tényleges áldozatok reintegrációja, az önbizalom és önállóság visszanyerésének elősegítése és tanuláson keresztül új lehetőségek megnyitása.

A központ célkitűzései három fő irányt követnek:

1. A kényszerprostitúció céljából elkövetett emberkereskedelem megelőzése és leküzdése:

- a tudatosság kialakítása a veszélyeztetett egyéneknél a kizsákmányolás minden formájára vonatkozóan, képzések, kerekasztal beszélgetések, városi információs kampányok, műhelymunka és szemináriumok szervezése által;

- állami intézmények, civil szervezetek és egyházak együttműködését célzó hálózat létrehozása és támogatása;

- a közvélemény, a szociális intézmények és a média figyelmének felkeltése;

- az áldozatok támogatása anyagi és pszichológiai függetlenség elérése érdekében, együttműködve az emberkereskedelem ellen küzdő intézményekkel.

2. A családon belüli erőszak megelőzése és leküzdése:

- a közösség figyelmének felkeltése a családon belüli erőszak jelenségére;

- a családi bántalmazás megelőzését célzó szemináriumok, kampányok, információs előadások szervezése szakközépiskolákban és gimnáziumokban;

- az ezen típusú problémák által érintett intézmények, civil szervezetek és egyházak együttműködését célzó hálózatépítés támogatása;

- az áldozatok útbaigazítása az illetékes hatóság vagy a megfelelő szolgáltatást nyújtó szervezet megjelölése által.

3. Migráció és munkajogok:

- tudatosítani a veszélyeztetett egyéneknek (diákokat, munkavállalókat, munkanélkülieket), hogy melyek egy uniós állampolgár munkajogai és melyek az illegális munka kockázatait, szemináriumok, tájékoztató előadások szervezése által;

- tanácsadás a külföldön dolgozni, tanulni, önkénteskedni vágyók számára (motivációk tisztázása) és informálni őket a befogadó ország kultúrájáról, munkakörülményeiről, intézményeiről, a legális munkavállalás részleteiről, valamint azokról a szervezetekről ahova segítségért fordulhatnak;

- a külföldről visszatérő emberek társadalmi és munkaerőpiaci reintegrációjának támogatása, karrier- tanácsadás;

- nemzeti és nemzetközi hálózatok fejlesztése.

A Közösségi Információs és Tanácsadó Központ tevékenységei és eredményei

Tekintettel arra, hogy a központ nemrég jött létre, 2011 első felében a központ koordinátora a következő képzésekben is részesült:

- Olaszországban (Parsec Associazione, Róma: kutatások a migráció és az emberkereskedelem témakörben),

- Németországban (VIJ – Verein für Internationale Jugendarbeit, Stuttgart – női információs központ, München és Nürnberg – au pair program) és

- Romániában (Reménység Háza Református Keresztény Központ, Brassó- családon belüli erőszak megelőzése és leküzdése; Romániai Egyházak Ökumenikus Szövetsége, AIDRom, Bukarest – családon belüli erőszak és emberkereskedelem megelőzése).

Júniustól a központ két projektet fejleszt szoros együttműködésben a támogatók és az országos, valamint a nemzetközi partnerekkel:

1. „OPEN – Orientation, Perspectives, European Network for Young Women” A Nemzetközi Ifjúsági Munkáért Egyesület - VIJ, a Baden-Württembergi Szövetséggel az emberkereskedelem és kényszerprostitúció ellen együtt közös nemzetközi programot hozott létre: kényszerprostitúció és kizsákmányolás elleni tanácsadó és továbbképző megelőzési program kivándorolt, tanuló és munkakereső fiatal kelet-európai nőknek. A prog-

ramban a VIJ szövetségi, valamint bajorországi és württembergi tartományi egyesülete is részt vesz.

A megvalósítás időtartama: 2011. június – 2013. május.

A program a 18-30 év közötti kelet-európai nők biztonságos és felelőtlen mentes kivándorlását és hazatérését kívánja elősegíteni.

A projekt külföldi tanácsadó irodákkal (Szentpéterváron, Kalinyingrádban, Odesszában, Charkivban és Nagyváradon) való szoros együttműködésében valósul meg.

A cél a fiatal nők tanácsadása, támogatása és továbbképzése kivándorlásuk előtt, ez idő alatt és hazatérésüket követően, annak érdekében, hogy megbízható információk birtokában tájékozódhassanak. A támogatás önszervező csoportok, munkavállalási tanácsadás, munkakeresési segédlet és az önálló vállalkozások létrehozásához szükséges támogatások megadása formájában is megnyilvánul.

További információ a következő honlapon található: www.open-for-young-women.org/ro/

2. „A tájékozott személy védett személy” – Jó gyakorlatok népszerűsítése az emberkereskedelem és a munkaerő kizsákmányolásának megakadályozása érdekében

A megvalósítás időtartama: 2011. június 7. – 2013. június 6.

Az Európai Bizottság által finanszírozott projektet a Romániai Egyházak Ökumenikus Egyesülete – AIDRom valósítja meg, együttműködve három másik szervezettel:

- Lämpás Alapítvány;

- Verein für Internationale Jugendarbeit Landesvereine Württemberg, Stuttgart, Németország;

- Diakonisches Werk Bremen, Németország.

A projekt általános célja a kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem elleni küzdelem az EU interdiszciplináris köz- és civil társadalmi hálózat létrehozásán keresztül és egy többnyelvű kiadvány kidolgozása a bevált jó gyakorlatokról a kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem megelőzésében, az áldozatok azonosításában és támogatásában.

2011-ben a prevenció munkára fektettük a hangsúlyt, mivel ez a tényleges tanácsadást és terápiát megelőző kötelező lépés. Ugyanakkor, ezen tevékenységek során tud kialakulni egy olyan állami és más szociális intézményekből álló hálózat, mely a hatékony munka elengedhetetlen velejárója.

Az együttműködés és hálózatépítés céljából felvettük a kapcsolatot különböző állami és magán intézményekkel: nagyváradi szociális ügyosztály, gyermekjogvédelem, iskolai igazgatók és más civil szervezetek, menedékházak, melyek fontosak a tevékenységi terület szempontjából.

Tevékenységeink közé tartoztak az információs előadások lebonyolítása szakközépiskolákban, gimnáziumokban, a nagyváradi állami valamint az Partiumi Keresztény egyetemen, melyeknek célja felhívni a figyelmet

az emberkereskedelem és a külföldi munkavállalás veszélyeire. 143 diák vett részt az előadásokon. Oktatófilmet vetítettünk, szórólapokat és ismertető füzeteket osztottunk szét.

Október 18-án, a nagyváradi Mihai Eminescu Elméleti Líceum önkéntes tanulói egy rövidebb, emberkereskedelem témájára épült színdarabban léptek fel. A cél a 86 résztvevő diák figyelmét felhívni az emberkereskedelem leggyakoribb szervezési technikáira.

Felvilágosító előadást szerveztünk középiskolákban a családi bántalmazás megelőzése érdekében. Tudván, hogy nagyon sokan éppen a kommunikációs nehézségekkel magyarázzák gondolataik igen nagy részét, informáltuk a diákokat a kommunikáció formáiról és szorgalmaztuk a kommunikációs nehézségek leküzdését.

Nagyváradon 2011. november 2-3. között az Országos Műhelymunka szervezésére került sor mely „A tájékozott személy, védett személy – Jó gyakorlatok népszerűsítése az emberkereskedelem és a munkaerő kizsákmányolásának megakadályozása érdekében” című projekt keretén belül zajlott. A műhelymunka célja a munkaerő-kivándorlással és kizsákmányolással kapcsolatos tapasztalatok megosztása, illetve egy közös munkaterv kidolgozása volt arra nézve, hogy a potenciális áldozatokat tájékoztassuk jogaikról és felhívjuk a figyelmüket a lehetséges veszélyekre. A megszervezett műhelymunkán a partnerszervezeteken kívül megjelentek mindazon állami szervezetek, melyek a munkaerő kivándorlás és az esetleg emberkereskedelem problematikáját jól ismerik:

- Emberkereskedelem Ellen Küzdő Országos Ügynökség nagyváradi és jászvásári regionális központja,

- Bihar megyei Munkaerő Foglalkoztatási Ügynökség,

- Nagyváradi Szociális és Közösségi Ügyek Hivatala,

- Bihar Megyei Rendőrség Szervezett Bűnözés Elleni Főosztálya,

- Bihar megyei Gyerekvédelmi Felügyelet,

- People to People Alapítvány, Nagyvárad.

Továbbá lehetővé vált a különböző szervezetek képviselői között a tapasztalatok és legjobb gyakorlatok megosztása.

Jövőbeni terveink közé tartozik az áldozatok pszichológiai és lelki támasza. Ennek érdekében terápiával is szeretnénk segíteni a rászoruló családokon és személyeken, a problémáik feltárásában, egymás jobb megértésében, megismerésében, abban hogy az átélte igazságtalanságot feldolgozzák és tudatosítsák a kapcsolat érzelmi hiányosságait, és megkeressék a megoldás lehetőségeit. A terápiás ülések során fel akarjuk térképezni a család működését. Tudjuk hogy a gyerekek a családban uralkodó feszültségek tünezhordozói, az ő problémáik megoldásához a szülők közötti légkör javítása a legfőbb segítség. Gyakran előfordul, hogy a konfliktusban élő szülők gyer-

mekei között több az olyan, aki magatartási és tanulási problémákkal küzd, nehezen illeszkedik be, később esetleg deviánssá válik. Ezért a gyerekeket is kellő ellátásában szeretnénk részesíteni.

Szeretnénk pályaeorientációs, önismereti és problémamegoldó tréningeket, valamint szakmai képzéseket szervezni a szükséges ismeretek és készségek elsajátításában, kooperatív technikák gyakorlásával foglalkozni, orvosi ellátást biztosítani a családon belüli erőszak és az emberkereskedelem áldozatai számára.

VURA OTTILIA,
a központ vezetője, pszichológus

BESZÁMOLÓ

„Aki Istent szeretik, minden javukra van.“
(Róma 8,28)

A Református Szociális Napközi 2011-2012-es tanévben 17 gyerekkel működik, (4 első osztályos, 4 második osztályos, 2 harmadik osztályos, 1 negyedik, 5 ötödik és 1 hatodikos). Szakemberként bátran mondhatom, hogy az integrált foglalkoztatás a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek javát szolgálja. A pozitív kortárs-minta gyorsabb fejlődést idéz elő, ezáltal a gyerekek könnyebben illeszkednek be a társadalomba.

A szociális helyzetet tekintve eléggé vegyes a csoport. Öt gyerek jóléthez él, ők az egyházi alkalmazottak gyerekei. A többi gyerek többszörösen hátrányos helyzetű családból származik. A családok egy főre eső jövedelme 200-300 Ron. Kivételt képez három gyerek, amely hét gyerekes családból származik, ahol az egy főre eső jövedelem segélyekkel együtt alig éri el a 100 ront.

A Napközi tevékenysége ez évben is elsősorban a házi feladatok megírása, a tanulási készségek fejlesztése különböző módszerekkel, a szabadidő hasznos eltöltése (kézimunka, társasjáték, szabadterei tevékenység), kulturált étkezés elsajátítása, családlátogatás- lelki támogatás. Az év a vakációs bibliai hét lelkis töltésével indult, mely bizom benne, hogy a gyerekeknek segítséget nyújt az erejüket megpróbáló időszakban. A gyerekek nagy többsége kisebb-nagyobb nehézségekkel küzd a tanulás terén és szakembert igénylő (logopédus, pszichológus) gyerekeink is vannak (beszédhibás, viselkedési problémákkal küzdők). Ezeket a hiányosságokat nehéz pótolni, de játékos gyakorlással próbáljuk javítani a helyzetet. Mindenekfelett a gyerekeknek legnagyobb igényük a szeretetre, biztonságra, figyelemre van, melyet nagyon nehéz tökéletesen biztosítani, de igyekszünk. Bizunk benne, hogy Isten megáldja munkánkat.

Tisztelettel:

DOMBI ENIKŐ ZSUSZANNA
szociális munkás - intézményvezető

A CIGÁNYMISSZIÓS KÖZPONT TEVÉKENYSÉGE 2011-BEN

2011. január elején, a téli szünidő után, újra elkezdjük cigánymissziós tevékenységünket a Cigánymissziós Központban.

A nagyváradai Ioan Slavici iskola magyar tagozatára járó gyerekek két csoportja, egy 18-as létszámú I-IV. osztályos gyerekekből álló és egy 10-es létszámú V-VIII. osztályosokból álló csoport (összesen 28 gyerek) folytatta a tevékenységet a napközis foglalkozások keretében. Minden iskolai nap eljárnak a misszióba, itt ebédet (szendvicsek) kapnak, majd házi feladataikat oldjuk meg közösen, játszanak, egyházi, világi énekeket, verseket tanulnak.

A gyerekeknek naponta tartottam vallásórát, ugyanakkor a gyermekeket rendszeresen tanítottam számítógép-kezelési alapismeretekre és általános erkölcsstanra is. A gyermekekkel jómagam foglalkoztam és munkatársam, Malan Katalin tanítónő. Mi készítettük el a gyerekek ebédet, és napi rendszerességgel, egyedül takarítottam az épületben a tantermeket, az illemhelyiséget és minden közösségi termet. Minden más, a munkánkhoz kapcsolódó, vagy ahhoz köthető tevékenységet elvégeztünk.

Az intézmény vezetőjeként és szociális munkásként a következő tevékenységeket végeztem:

- Kiegészítettem a romákkal kapcsolatos egyházi statisztikákat.

- Beszereztem Budapestről a lovári cigány nyelvű újszövetséget, több cigány értelmiséginek, intézménynek, szervezetnek, egyesületnek juttattam el belőle.

- Elkezdtem a nagyváradai Cigánymissziós Központ napközis foglalkozásához hasonló napközis foglalkozás megszervezését, beindításának előkészületeit Bihardiőszegen, a roma telepen. A 2012-es év végére egy óvodai csoporttal beindult a bihariőszegi napközis foglalkozás is.

- Tovább fejlesztettem a már meglévő roma gyermektáncscsoportot.

- Folytattam a kapcsolatok kiépítését az erdélyi, magyarországi, kárpátaljai, felvidéki egyházi cigánymissziót folytató személyekkel, egyesületekkel, egyházakkal. E mellett kapcsolatokat létesítettem más, nem egyházi jellegű, de a romákat segítő szervezetekkel is, különös hangsúlyt fektetve a nagyváradai, partiumi szervezetekre.

- Pályázatokat írtam. Egyik az Egyházkerület nevében a Bethlen Gábor Alaphoz írt pályázattal 900.000 forintot nyertünk nyári táboroztatási programra. Ugyanakkor más egyesületekhez is írtam pályázatokat, valamint külföldi segélyszervezetekkel, a Cigánymissziót segítő magánszemélyekkel is tartom a kapcsolatot.

- Számítógép-kezelési tanfolyamot indítottam cigány fiatalok számára. A két hónapos, ingyenes tanfolyamokon rendszerint 10-14 gyerek és ifjú vett részt a Cigánymissziós Központban.

- Az intézmény vezetőjeként részt vettem különböző, cigánymisszióval foglalkozó konferenciákon, előadásokon. Így a Cigány Tudományos és Művészeti Társaság budapesti konferenciáján, októberben, vagy a Roma Identitás és Hagyományörző Egyesület békéscsabai konferenciáján. Jó kapcsolatokat ápolok magyarországi roma szervezetekkel, szinte havonta vettem részt ezen szervezetek meghívására különböző rendezvényeken, megbeszéléseken.

- Segítettem (pályázati írás tanácsadás, közös pályázatok, jogi eligazítás, stb.) a cigány önszerveződéseket, kulturális, hagyományörző csoportokat és közösségeket, pl. a nagyváradai Cioro Rom egyesületet.

- Segítettem a hozzám forduló romákat személyes irataik beszerzésében, társadalmi tájékozódásukban és érvényesülésükben.

- Megbeszéléseket folytattam Járóka Livia néppárti képviselő nagyváradai előadásának megszervezése ügyében. A képviselő asszony meghívására 2010-ben volt szerencsém kiutazni Brüsszelbe és egy cigányokkal foglalkozó konferencián előadást tartani az Európai Parlamentben.

- Találkozókat szerveztem Bihar megyei roma vezetőkkel. Találkoztam a székelyhídi, érmihályfalvi, nagyváradai, bihariőszegi, tenkei, érkörtvélyesi, stb. romák képviselőivel.

- Erdélyi roma vezetőkkel is találkozókat szerveztem. Többek között csíkszeredai, marosvásárhelyi, szatmárnémeti roma vezetőkkel találkoztam.

Alább dátumokra lebontva számolok be néhány általam szervezett rendezvényről, vagy részvetelemről a különböző rendezvényeken. A teljesség igénye nélkül készült a felsorolás, ezeken kívül még számos helyen és alkalommal jelentem meg, vagy szerveztem rendezvényt, találkozókat, mint a Cigánymissziós Központ vezetője, ugyanakkor a Központba járó gyerekekkel is, a felsoroláson kívül, számtalan rendezvényt szerveztünk.

2011. február 8.

Farsangra hangolódva szerveztünk ünnepséget a Cigánymissziós Központban. Csakúgy, mint 2010-ben sok gyerek, sok szórakozás és nagy lármá kísérté ünnepségünket, amelyet a Központ igazgatója, Nagy József Barna, Malan Katalin és Semendi Ibolya Mónika tanítónők szerveztek meg.

2011. április 1-3.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület szervezésében került sor a Második Nemzetközi Romakonferenciára, Debrecenben. Jómagam a konferenciasorozat egyik szervezője, házigazdájává voltam. Négy ország, tíz romákkal foglalkozó szervezete, az intézmény vezetője valamint roma munkatársa vett részt ezen az alkalmon.

2011. április 22.

Tőkés László EP-alelnök, az Egyházkerület volt Püspöke és Nagy József Barna, az Egyházkerület Cigánymissziójának vezetője a nagyváradi romatelepre, a „cigányblokkok” és bódék között tett látogatást. Elkísérte még őket Lakatos Lajos, a Bihar megyei Roma Párt elnöke, Lakatos Jánosnak a testvére is. Tőkés László és az Egyházkerület cigánymisszióval foglalkozó képviselője, nem érkeztek üres kézzel: a cigánytelep vezetőivel egyeztetve 130 lakásba juttattak el Húsvét alkalmából alapélelmiszereket tartalmazó csomagokat.

2011. július 21.

A 22. Bálványosi Nyári Egyetem és Diák-táborban a romastratégiáról érkezett Balog Zoltán társadalmi felzárkózásért felelős magyarországi államtitkár és Nagy József Barna, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület cigánymissziójának vezetője, Csuday Balázs bécsi ENSZ-nagykövet moderálásával.

2011. július 19 – 27.

Vakációs Bibliahetet szerveztünk a nagyváradi Cigánymissziós Központban. A bibliaheten nagy segítségünkre voltak Hollandiából érkezett testvéreink, akikkel 2010-ben tartottunk először együtt bibliahetet.

2011. augusztus 8 – 13.

Nyári táborban voltunk a budapesti Reménység Szigetén. Az Erdélyi Gyülekezett által létrehozott karitatív táborban egy felejthetetlen hetet töltötték el a gyerekek. Tíz gyereket tudtunk elvinni, akikkel meglátogattuk az Állatkertet, a Természettudományi múzeumot, hajókáztunk, sétáltunk a városban és a Margit szigeten.

2011. október 7–9.,

Egyik főszerepem voltam a Budapesten (Ráday Kollégium) sorra kerülő Romákkal való munka – kihívás az egyháznak és a diakóniá-

nak című, az Egyházkerület által szervezett konferenciának. Balog Zoltán államtitkár, Farkas Flórián képviselőt és Tőkés László EP-képviselőt hívtam meg a konferenciára.

2011. november 7.

A bihardíószegi iskolát látogatta meg Nagy József Barna, a Cigánymissziós Központ igazgatója. Az iskolában külön épületekben tanulnak a cigány gyerekek. Nagy József Barna tanfelszerelést, iskolai kellékeket, édességet, játékokat vitt a gyerekeknek, akik nagy örömmel fogadták az adományokat. A bihardíószegi telep vezetőivel régi jó kapcsolatot ápol a nagyváradi cigánymisszió vezetője, már számos alkalommal látogatta meg őket, vitt adományt a nehéz körülmények között élő családoknak.

NAGY JÓZSEF BARNA

a Cigánymissziós Központ igazgatója

14. SZÁMÚ MELLÉKLET

Jelentés a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség munkájáról

„Meg ne vesd a kegyelemnek benned való ajándékát...” (1Tim 4,14)

Főtiszteletű Közgyűlés!

A KRISZ 2011-es esztendőről szóló beszámolója az eddigi irányelveket követve a már hagyományossá vált programokról tud beszámolni, illetve ezek mellett néhány olyan újításról is, amelyek szervezetünk arculatát akarta ismertebbé tenni a keresztyén fiatalok előtt. Emellett a „szociális érzékenység” címszavával élve néhány olyan kezdeményezésről is szeretnénk beszámolni, ahol segítő kezeket szeretünk volna nyújtani olyan célcsoportoknak, akik arra rászorultak.

Most következnek az elmúlt esztendőben megszervezett programok rövid, tárgyyszerű ismertetése:

1. Kerületi ifjúsági egyeztető ülés (január), ahol az egyházmegyék által megbízott ifjúsági szakelődök és ifjúsági munkával foglalkozó személyek tervezték meg kerületünk ifjúsági munkájának ütemtervét.

2. Kerületi majális Hadadon (április), ahol 110 résztvevő szórakozhatott keresztyéni kerek között, tartalmas előadások és játékok közepe.

3. Testvérgyülekezeti kapcsolatok határon innen és túl (május). Ez egy teljesen új kezdeményezés, amit magyarországi testvéreink szerveztek meg Debrecenbe. A két nap a csoportépítő tréningek és a hasznos tanácsok vonalán haladt, melynek végkifejletként csaknem minden Partiumból jelenlevő gyülekezet egy magyarországi gyülekezet testvérkapcsolatával gazdagodhatott.

4. A Kerületi KRISZ-tábor (július) az elmúlt esztendőben is Sólomkőváron volt meg-

tartva, melyen 220 fiatal vett részt. A tábor fő témája a „kapcsolatokról” szólt, ahol a meghívott előadók az Isten és ember kapcsolatának főbb ismérveit mutatták be keresztyén fiataljaink számára.

5. Kerületi ifjúsági sportnap (szeptember). Közel 80 fiatal vett részt ezen a rendezvényen, ahol a keresztyén fiatalok sportos lendülettel versengtek a dobogós helyekért. Több kategóriában hirdethettek győzteseket.

6. Történelmi COOL-TÚRA címmel az októberi hónapban Szentleányfalván gyűltek össze fiataljaink a kerület több megyéből. A 70 fiatal számláló csoport meglátogatta az aradi vértanúk emlékoszlópát és azokat a nevezetességeket amelyek Arad városának méltó történelmi emlékhelyei.

7. A Kerületi bibliaismereti vetélkedő (november) méltán lett fiataljaink egyik legkedveltebb rendezvénye. Jankafalva adott helyet a rendezvénynek, ahol minden egyházmegye képviseltette magát, és a színvonalas szervezésen túl hiszem, hogy mindenki győztesnek érezhette magát, hiszen a Szentírás ismerete boldoggá és gazdaggá tesz.

8. Kerületi színjátszó csoportok találkozója (november). A KRISZ munkájában új színfoltot jelentett a Nagyvárad-Velence gyülekezetének hagyományt teremtő alkalma, ahol református gyülekezeteink színjátszó csoportjai mutathatták be tudásukat. Egy jól megrendezett alkalom volt ez, amelynek kovászaként hisszük egyre több gyülekezetet tudunk a játék eme formájára rávenni.

9. A KRISZusra hangolva (december) zenei dicsőítő nap is újdonság a KRISZ munkájában. A Nagyváradon megszervezett zenei napra több együttes is érkezett, s a több mint száz fiatal a zene és az adventvárás páros örömeiben részesedve dicsőíthette az Urat.

Természetesen a felsorolt rendezvények mögött az Isteni áldás mellett sok emberi munka is áll. Itt szeretném megköszönni az egyházkerület, az egyházmegyék pozitív hozzáállását, a püspök úr és az esperes urak hathatós segítségét, és nem utolsósorban az ifjúsággal foglalkozó lelkipásztoraink komoly munkáját, akik akarták, hogy egyházkerületünkben foglalkozni tudjunk keresztyén fiataljainkkal, akiktől mindig a szebb jövőt reméljük.

A fennem említett rendezvényeket a KRISZ anyagiakkal is támogatta, anyagi forrásaink pályázatokból származtak.

A bevezetőben érintettem a „szociális érzékenység” címszavát, amelynek keretén belül egy bizonyos pénzüsszeget a szociálisan rászorult fiatalok támogatására fordítottunk. Ennek gyümölcseként az elmúlt esztendőben az Eledsi Árvaház fiataljait segítettük. A nyári hónapokban ezen fiataloknak a táborozás alkalmában fizettük az étkeztetési költségeket, illetve az adventi csendes hetekben kerületünkkel karöltve támogattuk az árvaház fiataljait, ami karácsonyi csomagot és anyagi segítséget is jelentett. Reméljük ebben az esztendőben is sikerül figyelniük a perifériákra szorult keresztyén fiataljainkra.

Isten segítsen bennünket, hogy az elkövetkezendő esztendők tervei továbbra is Krisztust és az egyházat szolgálják, illetve azt a fiatal célcsoportot, akik nemcsak a jövő, hanem már a jelen egyháza is.

Tisztelettel kérem a Főtiszteletű Közgyűlést beszámolómmal elfogadására.

Nagyvárad, 2012. június 14.

KÁNYA ZSOLT-ATTILA
ifjúsági szakelőd

15. SZÁMÚ MELLÉKLET

KATEKÉTIKAI JELENTÉS

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

„Aki szükön vet, szükön is arat, és aki bőven vet bőven is arat!” (2Kor 9,6)

Megdöbbenéssel és Isten Igéjére való rácsodálkozással olvastam a második korinthusi levél fenti sorait, amely református bibliáolvasó kalauzunk szerint holnapi napi ige. Jól tudom, hogy az adakozásra, a szeretetszolgálatra vonatkoznak. De azon döbbenem meg, mennyire igaz ez szolgálatunk minden terén! Aki jókedvvel és bőséggel veti az Igemagvakat, annak minden esélye megvan arra, hogy megtapasztalja szolgálatán Isten áldását és a bőséges gyümölcsstermet is. Igaz, hogy lehetséges így is, hogy az útfélre, a sziklás talajra vagy a tövisek közé esik a magvak egy része, de bőségesen jut belőle a jó földbe is.

Ezt erősítik meg a gyermekek közötti szolgálatról végzett beszélgetések is. Ezúton is szeretném megköszönni a megyei katekétikai előadók munkáját, s azt, hogy jelentéseiket kivétel nélkül megküldték nekem.

Feldolgozva az elküldött statisztikai adatokat, az látszik, hogy nincsenek látványos növekedések, sőt, sok esetben, lélekszám csökkenéseket látunk, vagy hogy a gyerekek csak kis része vesz részt ebben a munkában, de ez még inkább megerősít abban, hogy teljes felelősséggel és erődobással kell végezni ezt a szolgálatot. Új módszerekkel, színesebben.

Az alternatív, játékos módszerek hatékonyságát bizonyítják a vakációs bibliahetekről szóló beszámolók, amelyek statisztikailag sokkal jobb számokat mutatnak, s saját tapasztalatból tudom, hogy maradandóbb élményforrást jelentenek a gyerekek számára, de ezt úgy kell tenni, mint egyfajta intenzívebb gyermekevangélizációt, amit aztán követnie kell a sokszor szürkének, egyhangúnak tűnő, de kintartással, lelkiismeretesen és rendszeresen végzett vallásórái, gyermekistentiszteleti munkának. Persze ezekben is szükség van a változatosságra, az ötletességre. Komoly és sok munkát igénylő tevékenység ez, s igaz az, amit több jelentésvető is megemlít, hogy valahol háttérbe kerül, kevesebb energiánk van rá. Azért is jó az, ahol sikerül bevonni ebbe a tevékenységbe a vallás-tanár kollégákat, ifjúsági csoportok tagjait, gyülekezeti munkatársakat.

Külön színfoltjai a gyerekekkel való munkának a gyülekezeti vagy egyházmegyei táborok, a gyermekek számára szervezett csendesnapok, gyermeknapok és kirándulások. Egyre több beszámoló ad arról hírt, a jövőre nézve fontos lenne megemlíteni azt, hogy melyik gyülekezetben szervezik meg ezeket, illetve az egyházmegyei gyermek-rendezvényeket is, időponttal, helyszínnel és résztvevők számával. Ilyenkor a legtöbb esetben gyülekezeti tagok is bekapcsolódnak ebbe a tevékenységbe, s nem csak a gyermekek lelki fejlődését szolgálják, hanem a felnőtt résztvevők és a háttérben ott levő gyülekezeti tagok is.

Statisztikai szempontból tekintve átlagban a vallásórák korú gyermekek körülbelül 40%-a

vesz részt a gyülekezeti vallásórákon, kisebb és vidéki gyülekezetekben ez az arány nagyobb, illetve ott is, ahol ez a tevékenység korosztályok szerinti csoportokban folyik. Ez illetve a vakációs bibliahetekben részt vevő gyerekek nagyobb száma igazolja azt, hogy érdemes több munkával, energiabefektetéssel, „bőségesebben vetve” foglalkozni a jövő református gyülekezeti tagjaival. A Szilágysomlyói Egyházmegye katekétikai előadóját idézem: „A gyerekeket integrálnunk kell a gyülekezetbe, hogy mélyen gyökerezzenek Krisztus közösségébe, mert így lesznek belőlük Krisztust felnőttként is tudatosan követő gyülekezeti tagok”.

Sajnos, nem sikerült az elmúlt esztendő során véglegesíteni a gyülekezeti vallásoktatási munkatervet, az a munkaanyag, amely kidolgozásáról és a nagykarolyi egyházmegyében való kipróbálásáról a tavalyi közgyűlésen szó volt, még nem jutott el hozzám. Folyó év március 27-én munkautózt tartottunk az egyházmegyei katekétikai előadókkal, s ennek egyik pontjaként Szűcs Éva egyházkerületi katekétikai ügyosztályvezető segítségével áttekintettük részletesen az általános iskolai és középiskolai vallásoktatás tervét. Bibliaismereti szempontból egy bőséges anyag ez, mindezek mellett nem teszi feleslegessé a gyülekezeti vallásórákat, főképpen úgy, ha ez utóbbiaknak a célja a gyülekezeti életbe való bekapcsolás, a hit érzelmi színterének elmélyítése, a biztos ismeret személyes hitvallássá segítése. Ezért továbbra is célom és feladatom a fentiek figyelembe vételével egy gyülekezeti vallásoktatási terv elkészítése.

A tavalyi céltűzések között szerepelt a bibliaheti tevékenységekről szóló beszámoló beiktatása a lelkipásztori jelentésekbe. Ez megtörtént, s ezáltal pontosabb képet kapunk erről. Továbbra is hangsúlyozom annak fontosságát, hogy amelyik gyülekezet még nem kapcsolódott be, éljen ezzel a lehetőséggel.

Szintén a hiányszorok közé sorolom azt, hogy nem tudok arról, hogy a lelkipásztorok továbbképzése a gyermekekkel való foglalkozás területén beindult volna. Megvalósítandó feladatként jelölöm meg a magam és munkatársaim számára egy ilyen továbbképzés tervének kidolgozását és beindítását.

Jó tapasztalat az, ami a bihari egyházmegyében már beindult a gyermekmunkatárs képzés. Bár megyei előadó kollégám családodtan írja, hogy a lehetséges 30 helyre csak 17 résztvevő jött el, folytatni kell ezt a tevékenységet, s kérem segítségét abban, hogy kiterjesszük ezt más egyházmegyékre. Biztató példaként említem meg ehhez a gyermek-bibliaheti tevékenységet, amelyhez ezelőtt 20 évvel jóval kevesebben kapcsolódtak, mint amennyien most örömmel és sikeresen végzik.

A konfirmációra való felkészítés szintén olyan része gyülekezeti szolgálatunknak, ahol lényeges a bőséges vetés. Bár évről évre azt tapasztaljuk, hogy csökken a „terület”, ahol ezt a szolgálatot végezhetjük, azaz mind kevesebb azon gyermekek száma, akik konfirmációi előkészítőre jelentkeznek. Ez egyes követ-

kezménye a csökkenő gyülekezeti lélekszámnak és a csökkenő gyerekszámoknak is. A lelkeszi jelentésekből nem mutatható ki az, hogy e csökkenés annak is köszönhető-e, hogy reformátusnak keresztelt gyermekeink közül vannak olyanok, akik nem jelentkeznek konfirmációra. Bizonyára igen, de remélem, hogy ez nem mutat növekvő tendenciát. Ezért is fontos a gyülekezeti vallásórái magvetés és az iskolai magvetés, hogy ne csak akkor döbbenjünk rá, hogy egy vagy több gyerek elkallódott, amikor összevetjük a megkereszteltet és a megkonfirmáltak névsorát egy-egy generáción belül.

Konfirmációi oktatásunk helyzetét illetően szeretném idézni Mikló István Boldizsár bihari katekétikai előadó kollégám jelentésének egy részét: „A konfirmációi oktatásban uralkodó tetszhalott állapotra nézve sajnos nem sok változást sikerült foganatosítani. Az egyik oka ennek az állapotnak a megfelelő konfirmációs felkészítő anyag hiánya. Szeretném tudatni a közgyűléssel, hogy ez az anyag készülében van. Mindazonáltal nem egy egyszerű munkáról van szó, ezért kérem ebben a közgyűlés türelmét. Ígéremhez híven igyekszem mindent megtenni, hogy ez az anyag minél hamarabb elkészüljön. Az elmúlt esztendőre nézve lehetőségeimhez mérten igyekeztem információval ellátni a lelkipásztorokat, internetes források, illetve könyvek ajánlásával, vagy épp biztosítani a lehetőséget magához az anyaghoz való hozzáféréshez, például a Twardella könyv esetében. A saját magam részére készített, a konfirmáció megkezdésekor használt bevezető kérdések és vázlatok közzétételével is igyekeztem segíteni a munkát. Tisztelettel kérem, hogy más is tegye közkincsé ilyen jellegű vázlatait, illetve anyagát. Ezt senki nem tette meg.”

Március 27-i munkautóztunknak a célja a konfirmáció helyzetének feltérképezése, megbeszélése, a helyzet javítására nézve egy ütemterv elkészítése volt. Áttekintettünk egy már gyakorlatban lévő, kipróbált konfirmációs előkészítő anyagot, amelyről Oláh Mihály lelkipásztor testvérünk mutatott be, s a Zilah-Ligeti Egyházközségben használnak. Megalakult egy munkacsoport, amely ezzel a feladattal foglalkozik. Elhangzott már akkor, hogy jó lenne ezt az anyagot kiadni, segédkönyv formájában a lelkipásztorok kezébe adni. Ennek sok akadálya van. Mindenképpen úgy tekinthetünk rá, mint egy a Heidelbergi Kátéra alapozó munkaanyagra, amely példaként szolgálhat egy segédkönyv elkészítéséhez. Csak ismételnem tudom Mikló Boldizsár mondatát: „tisztelttel kérem, hogy tegye más is közkincsé ilyen jellegű vázlatait, illetve anyagát.”

A beszélgetések rendjén körvonalazódott néhány alaprobléma és gondolat, amelyet szeretnék a főtiszteletű Közgyűlés elé terjeszteni, s akár vita alá is bocsátani.

a. Nem működik az a rendszer, hogy megtanítom a katekérdések feleleteit, recitatív módon felmondja azt a konfirmandus, megkonfirmál és jó gyülekezeti tag lesz. Az sem működik, hogy magától értetődő módon elődeim nyomdokába lépek, örömmel azok vallásos életgyakorlatát, hagyományát. Konfirmációra való felkészítésünk célja nem lehet csupán a Heidelbergi Káté kérdés-feleleteinek megtanítása, hanem a hitvalló, öntudatosan református gyülekezeti

tagok nevelése a cél. Meg kell maradni a Heidelbergi Káténál, mint református hitünk egyik legfontosabb hitvallási forrásánál, de egyre nyilvánvalóbb, hogy a 129 kérdés-felelet és a kiskátés anyag elsajátítása szinte lehetetlen feladat, főként úgy, hogy a konfirmáció következménye a gyülekezetbe bekapcsolódó, gyümölcsöző keresztyén élet legyen.

[A legújabb magyar református istentiszteleti rendtartás szerint, amelyet 1997-ben állított össze a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának Liturgiai Bizottsága, a konfirmációra való előkészítésben „különösen fontos a Heidelbergi Káté öntudatos és magas szintű elsajátítása. A presbitérium és a gyülekezet jelenlétében tartandó ünnepélyes kikérdezésük alkalmával a növendékek a Heidelbergi Kátéből szerzett alapos ismeretükről számolnak be és tesznek bizonyosságot.“ Kérdés: hol valósul ez meg, s ha megvalósul is valahol, elég-e ez ahhoz a fogalomtételhez, amelyet elmondanak?]

b. Krisztushoz és a református egyházhoz való hűség nem csak a konfirmáció fogalomtétel kérdése, ebben nagyon fontos szerepe van a katekézis egészének, de a konfirmáció utáni gyülekezeti munkának. Megtörténik a magvetés a katekézisben, de az ápolás, továbbgondozás, az „öntözés“ elengedhetetlen. Erre ráadásként adja Isten a „növekedést“.

c. Bár a konfirmáció fogalomtétel szempontjából jobb lenne egy idősebb életkor, ennek egységes bevezetésére nem látok reális esélyt. Marad tehát a Kánon szerinti legalább 14 éves életkor (11. §), mint a konfirmáció fogalomtétel legkorábbi időpontja, azzal a kéréssel, hogy ahol lehetséges, jó volna ezt feljebb tolni.

d. Sok kérdést vet fel a felnőttkonfirmáció is, érdemes lenne ebben egy egységes modellt, gyakorlatot kialakítani. Erről a Kánon tudomás szerint semmit nem mond, az Agenda, a Magyar Református Egyház 1997-ben összeállított Istentiszteleti Rendtartása pedig csak annyit, hogy „a más egyházból áttérőnek is konfirmálnia kell”, illetve, „a keresztségben nem részesült felnőttnek a keresztség elnyerése után azonnal konfirmálnia kell”. A felnőttkonfirmáció liturgia pedig feltételezi az előzetes, presbitérium előtt történt kikérdezést, vagy ha ez nem volt meg, akkor beiktatja a felnőtt konfirmáció istentisztelet liturgiai rendjébe. A gyakorlatban és legtöbb helyen használatban levő Vásárhelyi-féle Ágendáskönyv pedig azt mondja, hogy a felnőtt konfirmáció ugyanúgy történik, mint a „rendes konfirmáció” (Akkor a felnőtt konfirmáció nem rendes?), azzal a különbséggel, hogy „itt a káté kikérdezése elmarad, ha a presbitérium meg van győződve az áttérő alapos előkészületéről”. Ez az elmélet, s a gyakorlat bizonyára nagyon különböző. [A Vásárhelyi-féle Agenda számára még nem is nagyon kérdés a felnőttkonfirmáció, hallgatólagosan feltételezi, hogy minden reformátusnak keresztelt ember meg is konfirmált, inkább az áttérők konfirmációjára összpontosít. Am a jelenkori református egyházak szembe kell néznie azzal, hogy egyre több olyan felnőtt, megkeresztelt ember van, aki nem konfirmált. Mi a valódi különbség a felnőtt és a rendes konfirmáció között? Kényszeríthető-e valaki konfirmációra, mondjuk mint a templomi házasságkötés megáldásának a feltétele átal? Jó-e, ha ezzel a gyakorlattal élünk? stb.]

A konfirmációs segédanyaggal kapcsolatosan én a következőket látom fontosnak:

1. Kidolgozni egy konkrét célrendszerrel a konfirmációs oktatással kapcsolatban.

2. Ehhez hozzárendelni azt, hogy milyen fogalmakat, készségeket és képességeket akarunk ebben az oktatási-nevelési folyamatban elsajátítani.

3. Meghatározni azt a bibliaismereti, hitvallási, egyháztörténeti, gyülekezetismereti és vallásismereti anyagot, amelyek segítségével a fenti célok elérhetők.

4. Ezt beosztani egy kb. 50-52 órás munkatervbe (megítélésem szerint bár két év a konfirmáció előkészítő időtartama, s ezt majdnem minden gyülekezetben figyelembe vesszük, ebből a két évből 50-52 alkalom az, ami konkrétan felhasználható), megjelölni minden órához a művelési, operacionális célokat és minden óra anyagát.

5. Ezután következne egy konfirmációs tanácskönyv, segédkönyv kidolgozása, kipróbálása.

6. Munkatársakat keresünk.

A konfirmációra való felkészítés kötetlenebb alkalmi a konfirmandusok számára szervezett csendesnapok (Nagyvárad-Rogériusz), gyülekezeti táborok (Zilah-Liget), egyházmegyei konfirmandus tábor (Zilahi Egyházmegye). Bizonyára más gyülekezetekben is voltak ilyen tevékenységek, bocsánatot kérek azoktól, akiket nem említettem meg, illetve kérem tisztelettel, hogy a gyülekezeti, majd az egyházmegyei jelentésekben ezek a tevékenységek is jelenjenek meg.

Jóval kevesebb, évente pár tucat kerületi szinten a felnőtt konfirmálók száma. Azonban szinte gyülekezetenként eltér ennek a gyakorlata. Színtén célkitűzésem egy egységes gyakorlat kidolgozása, s javaslatként a gyülekezetek és a lelkipásztorok rendelkezésére bocsátása.

Isten áldja meg a szolgálatot végző lelkipásztorokat, vallástanárokat, lelkipásztor-felelőségeket/ferjeket, gyülekezeti munkásokat! Ó adjon erőt és lelkesedést a bőséges magvetéshez és áldja meg az elvégzett „munkát”.

Kérem a főtiszteletű Közgyűlést, hogy fogadja el jelentésemet!

SZILÁGYI ZOLTÁN
katekétikai előadótanácsos

16. SZÁMÚ MELLÉKLET

JELENTÉS

az állami iskolai vallástanításról és a Romániai Református Pedagógiai Intézet munkájáról

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A 2011-es évről szóló jelentésemet szokásomhoz híven két részre osztva szeretném a Főtiszteletű Közgyűlés elé terjeszteni. Az első részben a közoktatási intézményekben végzett vallástanításról, a másodikban a Romániai Református Pedagógiai Intézet munkájáról szólok.

I. Iskolai vallástanítás

Egyházkerületünkben 90 vallástanár végez iskolai szolgálatot. Iskolai szolgálatukat elis-

merik, ezzel kapcsolatosan nem jelentkeznek problémák, gyülekezetben végzett szolgálatuk, vagy a gyülekezetekből való elmaradásukról viszont több esetben is olvastunk. A legtöbb esetben ennek egyszerű magyarázata van. A tanári katedra több egyházközséghez tartozó iskolákból tevődik össze, így a vallástanár a lakhelye szerinti egyházközségben tud csak gyülekezeti tevékenységet vállalni. Megállapítható, hogy vannak kommunikációs problémák a vallástanárok és lelkipásztorok között.

A vallástanárok képviselőitől tudomásom van arról, hogy nagyon nagy sikernek örvendenek az iskolások körében a vallásos tematikájú versenyek: rajz és irodalmi versenyek. Három közgazgatási megyében rendeznek hat egyházmegyét érintő vallás olimpiát.

A szatmári egyházmegye katekétikai előadója jegyzi le, hogy azokban a gyülekezetekben, ahol vallástanár tanít az iskolában, a lelkesítés jelentés nem tartalmazza az iskolai vallásórák adatait. Ennek oka is a kommunikáció hiánya, hisz magam is vallástanár lévén nagyon jól tudom, hogy minden vallástanár azzal kezd a tanévet, hogy leltározza a tanulókat. Nem hiszem, hogy amennyiben kérték, úgy ezen adatokat nem tudták volna a lelkipásztorok rendelkezésére bocsátani.

A csökkenő gyermeklétszám kiélezett kenyérharccá teszi a nem címzetes tanárok számára az iskolai vallásórát. Egyre nehezebb, nagy odafigyelést és empátiát követel meg, hogy úgy tudjunk bizonyos helyzetekben megoldásokat találni, hogy senkit ne érintsen hátrányosan.

II. Romániai Református Pedagógiai Intézet

1. MUNKATÁRSÁK:

Zongor Éva irodavezetőnek Kolozsváron az adminisztráció, titkárság, ügyintézés, iratterjesztés a feladatköre.

Bustya János sepsiszentkirályi lelkipásztor-tanárral, megbízott igazgatóval a munka összehangolásán kívül kiemelt feladata a református felekezeti iskolarendszer dolgainak az intézése.

Szűcs Éva nagyváradi vallástanárnőnek a feladata az állami iskolai vallástanítás a felügyelete.

2. SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK:

Bustya János folyó év április 23-án beadvánnyal fordult az Erdélyi Egyházkerület Igazgatótanácsához, amelyben megbízott igazgatói minőségének visszavonását, valamint lehetőség szerint eredeti RRPI munkatársi feladatkörébe való visszahelyezését kérte.

Május 2-án lemondását és visszahelyezési kérelmét Ft. Pap Géza püspök úr elfogadta. Jelenleg tehát igazgatói vezetés nélkül folyik a munka az intézetben. Feladatkörünknek megfelelően mindenki végzi a ráeső munkát. Reméljük, nem látjuk kárát a kialakult helyzetnek.

3. A MEGVALÓSÍTÁSOK KÖZÜL NÉHÁNY:

Tanárok rendelkezésére interneten közzétett anyagok:

- tanári versenyvizsga anyaga,
- tanári fokozati vizsgák anyagai,
- vallástanároknak szánt munkanyagok és segédanyagok

Tanügyi minisztériumnak készített anyagok:

- félévi munkaterv 1-12 osztályig az állami iskolákban végzett szolgálathoz
- tanári versenyvizsga tételei
- iskola előkészítő osztály tanterve
- I-II osztály új tanterve

Publikáció

A magyarországi RPI megkeresésére Egyházkerületünk bibliaismereti és más tematikájú, de egyházi szervezésű versenyének írott bemutatása, mely megjelent a Református Nevelés 2011. évi 3. számában.

Kiadványok

Hasonlóan az eddigi évekhez újranyomtatuk a munkafüzeteket. Istennek hála, nagy sikernek örvendünk.

Konferenciák és egyéb rendezvények:

• Március 18-19-én Kolozsváron került megrendezésre az OGO támogatásával, hatvan résztvevővel a Médianevelés-konferencia.

• Ez jó alkalom volt arra, hogy a résztvevő református óvodapedagógusok is leüljenek végre megbeszélni saját problémáikat. Az itt elkezdett megbeszélések nyomán indult el az óvodai alaptanterv kidolgozásának konzultációja. A munka sajnos anyagi háttér hiányában elakadt.

• Áldásos volt és reméljük folytatása is lesz annak az óvónő-csereprogramnak mely márciusban volt. 8 anyaországi óvodapedagógus volt vendége hazai református óvodáknak.

• A csereprogram keretein belül folytatódott a tanár- és diák-csere is. Márciusban előbb a hazai, majd a magyarországi tanárok tettek munkalátogatást a társintézményekben. Október folyamán pedig miskolci diákok élvezhet-

ték a hazai vendégszeretetet és izelhettek bele a romániai református iskolák világába.

Intézetünk munkáját a közelmúltban, valamint a jövőben is a romániai oktatást meghatározó új irányzatok határozzák meg:

A kompetencia alapú oktatás elterjesztése közoktatásunkban. A kompetencia ebben a felfogásban az ismeretek, ezek alkalmazási képessége és az alkalmazáshoz szükséges megfelelő motivációt biztosító attitűdök összessége. Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásépes tudást középpontba helyező oktatást értjük, mely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciái szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keret, értelmet nyerjen a gyerekek számára. Ennek egyik elengedhetetlen feltétele a pedagógiai módszertani kultúra megújítása, melynek lehetséges eszköze a problémaközpontú tanítás, vagy a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedeztető tanítástanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.

Úgy gondolom, hogy ez az egész Európai Unióra érvényes oktatásnézet kell meghatározza egyházunk gyermek- és ifjúság misszióját is. Végezetül egy megszívlelendő idézettel zárnám beszámolómat.

(Henri J. M. Nouwen: A tanárság, mint vendéglátás)

„...A hitoktatásban különös jelentősége van a felfedésnek és a megerősítésnek ...

...A feltárás és a megerősítés tehát a tanár-diák viszony két fontos vetülete. Mindkettő azt mutatja, hogy a tanulók nem szegény, szűkölködő, tudatlan koldusok, akik a tudás letéte-

ményese elé járulnak, hanem valóban a vendégekhez hasonlatosak, akik látogatásukkal megtisztelik a házat, s nem távoznak anélkül, hogy a vendégséghez hozzá ne járultak volna valamivel. Ha a tanításra a vendégszeretet egyik formájaként tekintünk, talán megszabadíthatjuk valószerűtlen sulya egy részétől, s újra részünk lehet a szárnyalás pillanataiban.

...Ha tanárok vagyunk, fontos ésszben tartanunk, hogy a tanítványainkat nem préselhetjük bele a jóra való élet egyetlen üdvözítő formájába sem, mivel csak átmenetileg a vendégeink, s már több helyen jártak vendégségben ez előtt. A diákokkal való viszonyuk elsősorban a segítségünk felajánlása a kereső-kutató tanulók számára, hogy az elméjük és szívüket ne sokféle benyomás között eligazodhassanak, s felfedehessenek olyan gondolati és érzelmi mintázatokat, amelyekre a saját életüket építhetik. Támogató jelenlétükkel, biztonságos határokkal övezett teret kínálhatunk, amelyen belül a tanulók feladhatják védelmi állásaikat, s áttekinthetik saját életpaszlatukat, annak minden erősségével együtt, hogy ráleljenek egy követésre érdemes út kezdetére. Tanárként gondolkodásra kell ösztönöznünk tanítványainkat, amely a jövő képének körvonalazódásához vezet – az övékéhez, nem a miénkhez.

Isten áldja meg a szolgálatot végző vallástanárokat és tanár-lelkipásztorokat, a reájuk bízott nevelteket és azok családjait.“

Kérem a Főtisztellett Közgyűlést, hogy fogadja el jelentésemet.

SZÜCS ÉVA
ügyosztályvezető

22. SZÁMÚ MELLÉKLET

BESZÁMOLÓ A KRE PSZ MUNKÁJÁRÓL

Főtisztellett Egyházkerületi Közgyűlés

2011. március 19-én Nagyváradon az Egyházkerületi Székházban tartottuk a KREPSZ kerületi közgyűlést.

2011. március 26-án részt vettem a MRPSZ közgyűlésén Budapesten.

2011. április 9-én Békéscsabán rész vett a KREPSZ és az EREKPSZ küldöttsége a Békési Presbiteri szövetség Konferenciáján.

2011. május 27-28-án Kolozsváron részt vettem a EREKPSZ II. Kerületi konferenciáján.

2011. augusztus 26-28-án Nagybánya-Óvárosi Egyházközségben, az Erdélyi Református Egyházkerület Presbiteri Szövetség társ-szervezésével a VII. Partiumi Presbiteri Konferenciát tartottuk meg.

A konferencia keretén belül együttműködési szerződést írtunk alá a Kárpátaljai Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségével. Ugyanekkor a Nagybányai, Szatmári és Máramaros-Ugocsi Egyházmegyék Presbiteri Szövetsége is aláírt egy együttműködési szerződést.

2011. október 14-15-én részt vettem Budapesten a MRPSZ elnökségi ülésén.

2011. október 24-én a KREPSZ őszi közgyűlését tartottuk Nagyváradon.

2011. november 11-12-én részt vettünk a Tiszántúli Református Egyházkerületi PSZ Berekfürdőn tartott konferenciáján.

2011. november 19-én részt vettem az EREKPSZ közgyűlésén Kolozsváron.

Szövetségünk 2011-ben három pályázatot nyert a Bethlen Gábor alpnál:

1. a VII. Partiumi Presbiteri Konferencia szervezésére

2. A „Magyar állampolgárság szilágysági tükrében” című vándorkiállításra melyet a Zilahi Belvárosi Református templomból indítottuk útjára, majd Sarvaságon, Szilágycsehben, Szilágysomlyón, Koltón került bemutatásra.

3. „Öntudatos magyarnak lenni jó” előadás-sorozatra amely 2012. február 4-7 között Szilágycsehben, Sarvaságon, Szilágysomlyón, Zilahon került előadásra, ahol az érdeklődők Ozsváth Sándor debreceni professzor előadásait hallgathatták meg.

Szövetségünk a Nagybányai VII. Partiumi Presbiteri Konferenciára támogatást kapott még az Egyházkerületünktől is.

Egyházmegyei PSZ Konferenciák voltak 2011-ben:

1. Nagybányai eme.: – Koltón október 15-én.

2. Szatmári eme.: – Szatmár-Lánocs április 9-én, november 6-án

3. Zilahi eme.: – Hidalmáson április 9 én – Szilágykerked október 15 én

4. Szilágysomlyói eme: Solyomkőváron szeptember 3.

5. Bihari eme.: Nagyvárad Lorántffy Zsuzsanna központban február 12.

6. Érmelléki eme.: Szentjebbon április 16-án

7. Aradi eme.: – Kisperegen május 14-én – Arad-Belváros november

8. Temesvári eme.: – Lugos február 25-én. Kis-köri képzések, regionális presbiteri konferenciák: Zilahi eme.: I számú körzetében 5 alkalommal. Szilágysomlyói eme.:

Selymesilova, Krasznahorvát, Alsóvalkó május 8, 15, 22. Aradi eme.: Erdőhegykisjenő október 23.. Bihari eme.: Hegyközpályi, Hegyközsatár, Belényesújlak, Hegyközsáldobágy keresztyén családi délután.

Terveink 2012-re.

2012. március 24-én KREPSZ Jubileumi Közgyűlése.

2012 júniusában részt szeretnénk venni az EREKPSZ és a MRPSZ konferenciáján.

Ha Isten éltet és megtart bennünket, akkor idén szeretnénk a VIII. Partiumi Konferenciát is megszervezni, ennek helyszíne a Nagykárolyi Egyházmegyében található Hadad lesz augusztus 31. és szeptember 2. között.

LÁSZLÓ KÁLMÁN
KREPSZ elnök

17. SZÁMÚ MELLÉKLET

A TANÜGYI OSZTÁLY JELENTÉSE

A jelenlegi zavaros politikai helyzetben, amikor szinte hetente változnak az oktatási miniszterek és velük együtt a szakmai felelősök, amikor kormány és a törvényhozás eléggé egyértelműen kinyilvánította kisebbségellenes attitűdjét, nem látom helyénvalónak a törvényi keretek és szabályozások kommentálását. Annak ellenére, hogy éveken keresztül a tanügyi jelentésnek ez szinte kötelező fejezete volt.

Az egyházkerület programjában annak idején megfogalmazott célkitűzések között a következők szerepeltek:

„A tanügyi törvény adta lehetőségek kihasználásával egységes református iskolarendszer létrehozására kell törekednünk az oktatás-nevelés minden szintű kiterjesztésével.”

„Az „iskolafenntartó egyház” szellemében „templom és iskola” távlatos összefüggésében, tanítézetektől erkölcsiekben és anyagiakban egyaránt gondoskodnunk kell.”

Lásd: KRE Programja, Nv. 2001 (31-32. old)

„Tovább kell bővíteni a megfelelő gimnáziumi kereteket. Három visszaállított iskolánk mellett – szükség és lehetőség szerint – új iskolákat kívánunk helyreállítani vagy létrehozni.

A kommunizmus idején elkobzott iskoláink visszaszerzésért tovább folytatjuk a harcot (...)

(...)tisztázni kell egyházi iskoláink jogi helyzetét (...) az egyházi autonómia jegyében – meg kell őriznünk iskoláink önállóságát és egyházi jellegét.

Meglévő gimnáziumainkban mihamarabb elemi (I-IV) és általános iskolai (V-VIII) osztályokat kívánunk indítani.

Több éve halasztódó terveinket fenntartva – a törvény adta lehetőségek szerint – közép-fokú egyházi szakoktatást kívánunk beindítani.

A többi magyar történelmi egyházzal együttműködve az elemi népiskolai oktatás helyreállítására törekszünk, parokiális elemi iskolák indítását tervezzük azokban a helységekből, ahol nincs magyar nyelvű állami oktatás.”

Lásd: KRE Programja, Nv. 2001 (33. old)

Mérleget készíteni ciklusok végén szoktunk. Most inkább azt vehetjük számba, ami az utóbbi évek során, vagy éppen a 2011/2012-es tanév során megvalósult.

Mindenképpen öröndetes az egyházkerület kebelébe tartozó tanintézményeink számának növekedése, az a tény, hogy az új tanügyi törvény kereteit kihasználva emelkedett a meglévő intézmények diáklétszáma, képzési kínálata. Az átszervezések nyomán óvodai csoportokkal, I-IV és V-VIII osztályokkal egészültek ki középiskoláink, újabb óvodákat alapítottak egyházközségeink, önálló református általános iskolák indultak vagy bővültek, a Partiumi Keresztény Egyetem pedig növelni tudta szakkínálatát.

A rendszerváltás óta eltelt több mint két évtized alatt a református iskolarendszer visszaállt ugyan, de igen-igen csonka. Mostmár törvény biztosítja a felekezeti oktatást minden szinten. Csakhogy közben elfogyott a lendület, vagy legalábbis lankadt, mert bizonytalanságban, törvényi joghézagban tartottak minket. Így aztán sok egyházközség ahelyett, hogy az 1948 előtti református oktatás visszaállítására törekedett volna, a visszakapott iskolai rendeltetésű ingatlanát vagy eladta, vagy más célra hasznosította. Be kell látnunk: az egymást követő kormányok egyikének sem volt szívügye a felekezeti iskolarendszer visszaállítása. Így aztán, ami mégis magvalósult, az a mi keserves közös küzdelmünk, hitünkön fakadó kitartásunk eredménye: egyik-másik bátor egyházközség, egyházmegye és az egyházkerület olykor embert próbáló fegyverténye. Eredmény: 4000 érettségiző, 4000 diplomás egyetemet végzett gyermek.

Református óvodák

Újdonságot jelentett az óvodai hálózat bővítése szempontjából, hogy a Generális Konvent pályázatot hirdetett új református óvodák indítására. A Református Oktatási Alap forrásgyűjtő akciójában az egyházkerület tanintézményei is részt vettek, a többi kárpát-medencei református tanintézménnyel együtt. Lehetőség nyílt az anyaország határain túl induló óvodák támogatására. Ennek keretében remélhetőleg komoly anyagi támogatást kapnak a székelyhídi, zilahi-ligeti, domahidai és resicabányai óvodáink.

Általános iskolák

Öröndetes dolog volna sok-sok református általános iskoláról beszámolni, hiszen 1948 előtt több száz volt az egyházkerület területén. Fentebb említett okok miatt a rendszert visszaállítani nem lehetett. Így a mai beszámolóban is csupán két, viszonylagosan önálló általános iskoláról szólhatunk: a szilágypanitiról és az

érmihályfalvairól. Azok a kezdeményezések, amelyek egyes egyházközségek részéről beindultak (például külön református osztályok egyes szatmári iskolákban, vagy a nagyszalontai önállósodás), nem vezettek egyértelműen önálló református tanintézmények létrehozásához. Jó esetben önálló magyar intézmények születtek, melyekben a keresztény értékek méltó helyet kapnak az oktatói-nevelői munkában (Szalonta, Margitta).

A legújabb tanügyi törvény akár lehetővé is tenné a rendszer bővítését. Am húsz évvel a rendszerváltás okozta nekibuzdulás, majd az azt követő törvényi diszkrimináció időszakát után, és a demográfiai hullámvölgy okán félő, hogy Arany János szavaival élve

„mert, hogy szálljon
Bár kalitja már kinyitva
Rab madár is szegett szárnyon”

Úgy érzem kevés energiánk maradt önálló tanintézmények indítására. Bár tévednék..

Középiskoláink

A három középiskola vezetésétől kapott beszámolók alapján a következőket emeljük ki:

A nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnáziumban a 2011/2012-es tanévben a következő osztályok indultak: egy első, egy ötödik és két kilencedik osztály. A következő tanév beiskolázási terve: egy első, két ötödik és két kilencedik osztály, amelyre a kérésüket leadták a megyei tanfelügyelőségen és a jóváhagyást megkapták ezekre.

Az iskolában 5 címzetes óvónő, 4 címzetes tanítónő, 16 címzetes tanár, 3 katedra kiegészítéssel helyettesítő, a fennmaradó órákon óradó, szakképzett tanárok oktatnak.

Az iskola Vezetőtanácsában helyet kapott kötelező módon a városi tanács két képviselője Sárközi Zoltán úr és Szűcs Imre lelkipásztor (Egyébként: az egyházkerület megkérdése nélkül...)

A tanári kar folyamatosan részt vesz különböző továbbképzési programokon, fokozati

A tantestület és adminisztratív személyzet összetétele a következő:

Iskola neve	Tanárok		Tanítók		Adminisztratív személyzet	Összesen
	Rendes	Helyettes	Rendes	Helyettes		
Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium	16	12	4 tanítónő 5 óvónő 2 nevelőnő		3	42
Szatmári Református Gimnázium	28	6			8	42
Zilahi Református Wesselényi Kollégium	24	4	3 tanítónő 3 óvónő 1 dada		7	42
Összesen	68	22	18		18	126

Az egyházkerület kebelében jelenleg működő tanintézmények statisztikai adatai

Az oktatási intézmény neve	Az oktatási intézményben működő nevelési szintek										Megj.	
	Óvoda		elemi		általános		liceum			liceum utáni		
	Gyerekek sz.	Csoport sz.	Tanulók sz.	Osztályok sz.	Tanulók sz.	Osztályok sz.	Tanulók sz.	Osztályok sz.	profil	Tanulók sz.		Osztályok sz.
Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium Csillagocska Zeneóvoda	78	3	83	4	114	4	191	8	4 mat.-info /95 tanuló 4 ref.-teol./96 tanuló			Az iskola a Királyhágómelléki Református Egyházkerület tulajdonában lévő ingatlanban működik. Az óvoda a Nagyvárad-Rét Református Egyházközség tulajdonában lévő ingatlanban működik
Királyhágómelléki Református Egyházkerület szociális napközije	15	1										Királyhágómelléki Református Egyházkerület
Mezőtelki Református Egyházközség óvodája	24	1										Mezőtelki Református Egyházközség
Árpád Református Egyházközség óvodája	37	2										Árpád Református Egyházközség
Érmihályfalvi Aranykapu Református Napközi-Óvoda	57	2										Érmihályfalvi Református Egyházközség
Érmihályfalvi Bernáth József Református Iskola			48	2								Érmihályfalvi Református Egyházközség
Péter Iskola Szalonta			11	1	34	4						Nagyszalontai Református Egyházközség
Szatmári Református Gimnázium					122	4	328	12	4filo./110 tanuló 4teol./115 tanuló 4mat-info./103 tanuló	2 oszt.		Szatmárnémeti-Lános Egyházközség és a Szatmári Református Egyházmegye
Szatmár-Szamosnegyed Ref. Egyházközség- Arva Bethlen Kata Református Óvoda	42	4										Szatmár-Szamosnegyed Református Egyházközség
Szatmár-Kültelek Ref. Egyházközség - Szivárvány Református Óvoda	22	1										Szatmár-Kültelek Református Egyházközség
Zilahi Református Wesselényi Kollégium Református óvoda	56	3	21	1			224+ 120 esti = 344	8+ 2 esti = 10	4 mat-info/108 tanuló 4 teol./116 tanuló 4mat-info/120 tanuló esti			Az iskolaépület állami tulajdonban van. Az óvodák a Zilah-Ligeti és a Zilah-Belvárosi Református Egyházközség tulajdonában lévő ingatlanokban működnek
Székelyhídi MÉHECSKE Református Napközi	19	1										Székelyhídi Református Egyházközség
Lugosi Református Egyházközség	50	2										Lugosi Református Egyházközség az épület tulajdonosa
Szilágypaniti Református Iskola	44	2	31	4	49	4						Az iskola református ingatlanban működik
Resicabányai Református Egyházközség Játsszoháza	22	1										Resicabányai Református Egyházközség
Összesen	466	23	194	12	319	16	963	30				1842/81

vizsgákon, többen mesteri képzésben is. Az oktató-nevelő tevékenységet kiegészítik a tartalmas iskolán kívüli tevékenységek: osztálykirándulások, ismerkedési est a IX. osztályosok számára, október 6.-ának megünneplése, gólyabál megszervezése, a Reformáció emléknapon való részvétel, gólyatábor a IX. osztályok részére- Solyomkőváron, Fejedelmi emléknap rendezvénye. A karácsonyi ünnepekre műsorral készültek, a vallásánárnök vezetésével pedig a színjátszó csoport bethlehemes játékot mutatott be. Fontos volt a tantárgyversenyeken, a zilahi bibliaismereti vetélkedőn, az olimpiáson való részvétel, Székelyudvarhelyen, ahol első és második helyezést értek el XI-es és XII-es diákjaink. Említést érdemel még a XI-es tanulók által szervezett farsangi ünnepség, a márciusi a nemzeti ünnepen történt méltó tisztelet adás, a Nagycsütörtökön a húsvéti készülődés, a májusi Nyílt Kapuk iskolanap, és a környéki iskolákban VIII. osztályos

tanulóknak iskola ismertető és hívogató tevékenysége a diáktanács szervezésében, az iskolalelkész segítségével. Számos magyarországi versenyen voltak a diákok, rajz, matematika versenyeken, ahol szép eredményekkel öregbítették az iskola hírnevét.

A diáktanács munkája egyre teljesebb, képzésekre járnak és kapcsolatokot ápolnak a református gimnáziumok diáktanácsaival.

Számos szakkör indult ebben a tanévben: informatika, természettudomány, rajz, filmvetítés, sport, matematika, tánc, színjátszó, német szakkör.

A Gimnázium vezetősége köszönetét talmácsolja Csűry István püspök úrnak, Tőkés László képviselő úrnak, Tolnay István tanügyi előadótanácsos úrnak, valamint a Bihari és Érmelléki egyházmegyéknek a folyamatosan megtapasztalt gondoskodásért, erkölcsi és anyagi támogatásért.

A Zilahi Református Wesselényi Kollégium igazgatójának beszámolója is köszönetnyilvánítással kezdődik, majd ismerteti a iskola életében történt változásokat: két református óvodával és két elemi osztállyal bővült a kollégium, amely mostmár átlépte az 500-as létszámküszöböt.

Az iskola vezetősége szerint az elmúlt év munkálkodását is az egyházkerülettel, az egyházmegyékkel és természetesen az egyházközségekkel való jó kapcsolat és kölcsönös támogatás jellemezte.

Az iskola lelki életében kiemelt szerepe van a préceszeknek és lelkipáncszozi gyakorlatoknak, amit Szilágyi Zoltán, szilágypaniti lelkipáncszozi és Szalászi Judit iskolai tanácsadó végez. Továbbra is nagy hangsúlyt kap a keresztyén és nemzeti értékek ápolása. Ezt szolgálták az imahetek, a rendhagyó történelem órák, avagy a különböző történelmi eseményekre való emlékeződések.

Partiumi Keresztény Egyetem: hallgatói létszám a 2011/2012-es tanévben

SZAK	Évfolyam	Létszám			
		Teljes támogatott	50% tandíjas	100%tandíjas	Összesen
BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR	I.	15	-	-	15
	II.	15	-	2	17(+3 halaszt)
	III.	11	-	-	11(+1 halaszt)
Német nyelv és irodalom (Alapképzés)	I.	7	1	0	8
	II.	9	1	0	10 (+1 halaszt)
	III.	14	0	0	14
Filozófia (Alapképzés)	I.	8	-	-	8
	II.	2	-	-	2
	III.	8	-	-	8
Román (Alapképzés)	I.	10	-	-	10
	II.	2	-	-	2+(1 halaszt)
	III.	8	össz.: 8 (6+2 összevonta az első évet a másodikkal)		
Református didaktikai teológia (Alapképzés)	I.	20 (1 kilépett)	1	14	35 (1 kilépett)
	II.	8	-	9 + 3	20 + (1 halaszt)
Magyar (Alapképzés)	I.	22	-	4	26
	II.	12	1	-	13 (+1 halaszt)
	III.	20	1	7	28
Angol (Alapképzés)	I.	6	-	-	6
	II.	1	-	-	1
	III.	1	-	1	2
Angol-Román (Alapképzés)	I.	17	1	4	22
	II.	17	1	5	23 (+2 halaszt)
	III.	13	-	7	20
Szociális munka (Alapképzés)	I.	16	1	5	22
	II.	14	-	-	14 (+1 halaszt)
	III.	10	-	1	11 (+1 halaszt)
Szociológia (Alapképzés)	II.	8	0	5	13
Filozófia és művészet a nyilvános térben (Magiszteri képzés)	I.	13	0	2	15
Többnyelvűség és multikulturalitás (Magiszteri képzés)	II.	12	1	3	16
Európai szociálpolitikák (Magiszteri képzés)	I.	10	0	4	14
	II.	8	0	6	14 (+1 halaszt)
Vallástudományok (Magiszteri képzés)	I.	9	0	2	11
ÖSSZLÉTSZÁM BTK (alapképzés+magiszteri képzés)					439
KÖZGAZDASÁGTAN KAR					
Menedzsment (Alapképzés)	I.	40	0	23	63
	II.	35	0	8	43
	III.	35	0	14	49
Kereskedelmi, turisztikai és szolgáltatási egységek gazdaságtana (Alapképzés)	I.	38	0	22	60
	II.	35	0	4	39
	III.	35	0	18	53
Vállalkozások fejlesztésének menedzsmentje (Magiszteri)	I.	20	0	20	40
ÖSSZLÉTSZÁM KTK (alapképzés+magiszteri képzés)					347
MŰVÉSZETI KAR					
Képzőművészet (Alapképzés)	I.	23	-	9	32
	II.	20	-	10	30
	III.	16	-	15	31
Zenepedagógia (Alapképzés)	I.	10	-	-	10
	II.	7	-	-	7
	III.	5	-	2	7
Vizuális kommunikáció (Magiszteri képzés)	I.	9	-	8	17
Zeneművészet (Magiszteri képzés)	I.	9	-	1	10
ÖSSZLÉTSZÁM MK (alapképzés+magiszteri képzés)					144
Hallgatók összlétszáma egyetemi szinten (alapképzés+magiszteri képzés)					943

A cserediák program sikeresen folytatódott, jó kapcsolatokat ápolnak a testvériskolákkal.

Jelenleg 25 szakképzett tanár, összesen 504 diák és 60 óvodás tanul. A közös tanár és diák-munka eredményességét igazolja, hogy a 2010-2011-es tanév végén a tanulók több mint 93%-a jónak mondható eredménnyel zárt. Az érettségi vizsgaszázalék is önmagukért beszélnek, hiszen az elmúlt tanévben a szigorított vizsgakörülmények ellenére nappali végzős diákjaink 90%-a sikeresen érettségizett, s a vizsgát követően sokan közülük neves egyetemeken tanulnak.

Az iskolán kívüli foglalkozások szervezése és koordinálása is hangsúlyt kap az iskola életében, irodalmi körök, csendesnapok, rajzversenyek, színjátszókör, angol filmklub, matematika-, fizika- és környezetvédelmi önképzőkörök működtetése, egészségnevelési és sporttal kapcsolatos önképzőkori tevékenységek, a kirándulások, amelyek évente a világ sodálatos tájait ismertetik meg kollégistáinkkal. A diákok szabadidős foglalkozásait - a lelkes és a nevelési igazgató vezetése mellett - a diáktanács szervezi.

A diákok rendszeresen ellátogatnak ünnepek táján egy-egy csoporttal a krasznai öregotthonba, a szilágycsehi down-kóros gyermekekhez, szervezett módon kijárnak a diákok a központi temetőbe és aktívan részt vesznek kollégiumuk volt tanárai sírhelyeinek gondozásában, imaheti alkalmakon szolgálnak kórusuk és szavalóik, meghívottai az egyházmegyében sorra kerülő rendezvényeknek.

Vetélkedőkön elért eredmények: Országos első díj Bibliismeretből, számos megyei első, második és harmadik díj a Moldován Lajos Matematika versenyen és magyar irodalomból, Kányádi Sándor különdíj az elemi osztályosok számára megrendezett Kányádi Sándor szavalóversenyen.

Az iskolaépület visszaszerzése ügyében, sajnos nem történt előrelépés.

A Szatmári Református Gimnázium igazgatónőjének beszámolójából kiderül, hogy az iskola megfelelő körülmények között, jól képzett tanári karral működik.

A tanulók lelki gondozásával és a diakpresbitérium munkájának irányításával Honczai Zsombor iskolalelkész és Botos Imola iskolapszichológus foglalkozik.

Az iskola fontosabb támogatói között találjuk: a Királyhágómelléki Református Egyházkerületet, a Szatmári- és a Nagykárolyi Egyházmegyét, Töndury ösztöndíjak-támogatások, Pécsi Norbert Alapítványt, a magyarországi Bánhídi Antal Alapítványt, az egyes gyülekezeteket, valamint az Amerikai Református Egyházat. Ezen támogatások révén a megye egyetlen olyan középiskolájává vált a gimnázium, ahol sikerül igen nagymértékű támogatást nyújtani a diákoknak, ebben a válságos gazdasági helyzetben. Ami a diákok szociális támogatását illeti, az elmúlt évben továbbra is a gimnázium minden 3-dik tanu-

lója részesült valamilyen egyházi és szociális alaptól származó ösztöndíjban.

Az oktatói-nevelői munka az intézmény tanári karának fő feladata. Emellett számos iskolán kívüli tevékenységben, versenyeken, gyülekezeti szolgálatban, egyházi és nemzeti megemlékezéseken vettek részt a tanárok és diákok, kapcsolatot tartanak az egyes gyülekezetekkel, lelkipásztorokkal, szülőkkel, testvériskolákkal, különféle intézményekkel (református egyházi, Caritas stb).

Szerveztek versmondó, nyelvtani jellegű versenyeket, megemlékezéseket, irodalmi összeállításokat, a Reformáció Emléknapja Alkalmából a egész napos rendezvény-sorozatot.

A diákok részt vettek hazai és külföldi versenyeken, találkozókon: Ladik Médiavetélkedő nemzetközi szakasza, Mikes Kelemen Magyar Nyelv és Irodalom tantárgyverseny, Szilágyi Domokos irodalmi vetélkedő, vallási tantárgyverseny, bibliismereti vetélkedő, műveltségi vetélkedő, Istenes versek szavalóverseny, Jointec nemzetközi vállalkozói vetélkedő, nemzetközi környezetvédelmi vetélkedő, családi hétvége, informatika tantárgyverseny, mesemondó verseny, EMKE versíró verseny, magyar középiskolák Eminescu versenye, Gordiuszi matematika verseny, drogellenes program, matematika-logika verseny.

A Partiumi Keresztény Egyetem

A legutóbbi tanügyi jelentés óta eltelt egy esztendőben lényeges változás állt be az egyházkerület által 1990-ben alapított egyetem életében. Az új tanügyi törvény szerint átalakítottuk az egyetem vezetési struktúráját, lebonnyoltottuk az előírt egyetemi választásokat, új szakokat akkreditáltunk és a régi szakokat megerősítettük.

Az egyetem törvényhozó testülete a Szenátus. A stratégiai jelentőségű ügyekben az Alapítók Tanácsa dönt, mely testület tulajdonképpen az egyetemet létrehozó Pro Universitate Partium Alapítvány tagjai alkotják. Egyházkerületünket a testületben Csúry István püspök és Tolnay István tanügyi előadótanácsos képviselik. Az Alapítók Tanácsának elnöke Tőkés László EP képviselő. A Partiumi Keresztény Egyetem Chartájának előírásai szerint e testületnek az egyetem minden tevékenységére nézve ellenőrzési-felügyeleti jogköre van. Az Egyetem Igazgatótanácsa az a testület, mely operatív módon - heti rendszerességű ülésekkel intézi az egyetem mindennapjait. Elnöke Tolnay István előadótanácsos, ügyvezető elnöke a rektor.

Az elmúlt tanévben a Partiumi Keresztény Egyetem 4 új mesterképzési szakot indított a vallástudományok, zeneművészet, vizuális kommunikáció és közgazdaságtudomány területén, megszerezte a Bank és pénzügy, valamint az Övő- és tanítóképző szakok működési engedélyt, sikerrel zárta le az egyetem alapító szakjai közé tartozó Német nyelv és irodalom újraakkreditálási folyamatát. Jelenleg 14 alapszakon és 7 akkreditált mesterszakon tanulhat

az egyetemen 950 hallgatója, valamint tovább folytatódik a Debreceni Egyetem kihelyezett szakaként az agrárképzés és rövidesen indul a Romológia szak

A Partiumi Keresztény Egyetemen folyó oktatási tevékenység mennyiségi és mindenekelőtt minőségi továbbfejlesztése jövőépítésünk alapja. Szakmai céljaink Erdély és a Partium regionális igényeit kielégítő szakemberképzés biztosítása, egy versenyképes, minőségi oktatás és kutatás folytatása.

A Partiumi Keresztény Egyetem - határ menti pozíciójából adódóan is - a pályázati támogatás mintegy életformává vált. Előszörban Európai Unió finanszírozású projektjeink révén a képzők képzésére, a felnőttoktatásra, a tudás és a tudományos eredmények terítésére, hasznosítására a társadalom legszélesebb, különböző képzettségű rétegei felé, az egyetem szellemi, szervezeti és kutatási szerkezetfejlesztésére, pedagógusképzés modernizálására vagy a kompetencia alapú oktatásra koncentráltunk.

Közel 30 külföldi intézménnyel van működő kapcsolatunk. A mögöttünk hagyott tanév során együttműködési megállapodást kötöttünk többek között az Óbudai Egyetemmel, a hollandiai Driestar Egyetemmel, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemmel. Előkészítés alatt áll több közös mesteri képzés megvalósítása az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel és a Debreceni Egyetemmel.

A Bolognai folyamat egyik kulcspillére a hallgatói és oktatói mobilitás. Egyetemünk számos hallgatója, oktatója és adminisztrációs személyzete az ERASMUS program keretében vett részt teljes szemeszteres képzésben, illetve tapasztalatcserén.

A Partiumi Keresztény Egyetem az elmúlt egyetemi évben is nagy hangsúlyt fektetett a tudomány, a kutatás és oktatás, a művészetek egységének hirdetésére. Ennek érdekében egyetemünk több tudományos konferenciát szervezett, a Kolozsvári Akadémiai Bizottsággal együtt emlékeztünk meg a Magyar Tudomány Ünneperől, tisztelegtünk Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója előtt, ünnepi koncerteket és kiállításokat szerveztünk, magas szintű tudományos műveket és tankönyveket adtunk ki. Hallgatónk munkaerőpiacon való elhelyezkedését elősegítő Karrier Expót szerveztünk, tartalommal töltöttük meg a Janus Pannonius Szakkollégium kereteit, folyamatosan fogadtunk neves és nemzetközi szinten is elismert vendégelőadókat.

Lebonnyoltottuk az egyetemi szintű választásokat, amelyek eredményeként új tanszékvezetők, dékánok, kari tanácsi és szenátusi tagok, valamint újraválasztott vezetők közösen vizik tovább küzdelmet. Általában megállapítható, hogy az egyetem vezető testületeiben nagyfokú fiatalítás történt, remélhetőleg új lendületet adva a további intézményépítésnek.

Nagyvárad, 2012. június 15.

TOLNAY ISTVÁN
tanügyi előadótanácsos

18. SZÁMÚ MELLÉKLET

A KIADÓI- ÉS SAJTÓOSZTÁLY JELENTÉSE

Főtisztelendő Közgyűlés!

Ügyosztályunk az elmúlt egy évben nem történtek személyi változások. Tavalyi terveinket, elképzeléseinket a könyvkiadás vagy a református rádiózás vonatkozásában nagyrészt sikerült megvalósítani, a lehetőségekhez képest.

Református nyomdánk továbbra is sikeresen látja el feladatát, ott készül mind a Harangszó, mind a Partiumi Közlöny, illetve a többi nyomtatvány – könyvek, emléklapok, anyakönyvek, stb., – kivéve a kalendárium és a falinaptár, amelyek meghaladják nyomdánk kapacitását és technikai felszereltségét.

KÖNYVKIADÁS

Az eltelt időszakban a következő könyvek jelentek meg egyházkerületünk kiadásában:

- Müller Dezső: Fogadj szívedbe – válogatott versek
- Molnár József Károly: Felsőmisztótfalu (A Felsőmisztótfalui, azaz Misztomgyorósi evangélium szerint reformált nemes és szent református anyaegyházközség története)
- Velünk az Isten! – Áhítatok a Szatmári Egyházmegye lelkipásztoraitól

Az Erdélyi és Királyhágómelléki egyházkerület közös kiadásában megjelent, dr. Hermán M. János munkatársunk közreműködésével:

- Tökés István: IGE-hirdetés (Kolozsvár, 2011)
- M. Nagy Ottó, az egyéniségformáló tanár (szerk. Varga László)

Előkészületben, szerkesztés alatt:

- Csúry István: Igehirdetések (kéziratban)
- Ábrám Sámuel: Szatmárnémeti (kéziratban)
- Áhítatos könyv a Bihari Egyházmegye lelkipásztoraitól
- Lovász István: Küldetés (Igehirdetések)

EGYHÁZI SAJTÓ

A Harangszó és a Partiumi Közlöny példányszáma továbbra sem változott, előbbiből 5300-at, utóbbiból 1200-at nyomtatunk. A Harangszó kéthetente jelenik meg. Partiumi Közlönyből tavaly három szám, az idén kettő jelent meg. Fábán Tibor főszerkesztő elemzését a Harangszóról csatoltam jelentésemhez.

FALINAPTÁR ÉS KALENDÁRIUM

A falinaptárt a tavalyi esztendőben is Szomor Attila szerkesztette, 49.000 darabot nyomtatott az egyházkerület, ez mintegy 4000 darabbal több, mint a tavalyelőtti. Ez a növekedés annak a következménye, hogy az egyházmegyék nem nyomtatnak külön falinaptárt.

A Bereczki András szerkesztésében megjelent Református Kalendáriumból 6800 darab készült. Az idei már szerkesztés alatt áll.

Az áremelés és a válság dacára, mindkét kiadvány nagyon jól fogyott.

REFORMÁTUS RÁDIÓ

Örvendetes fejlemény, hogy mintegy fél-éves szünet után újra beindult a református rádiózás, Harangszó Rádió néven, Rác Ervin és Szabó József lelkipásztorok vezetésével. Jelentésem írásakor a szatmári adás a harmincadik, a nagyváradi a huszonötödik adásánál tart. A fiatal kollégák nagyon ügyesen vezetik a rádiót, sikerült bekerülniük a Kárpát-medencei református rádiózás vérkeringésébe, az adásokat mások is átveszik, így nem csak Szatmáron vagy Nagyváradon és környékén, hanem a Szilágyságban, vagy épp az anyaországban is hallgatható. Az adásokat az internetről is le lehet tölteni. Továbbra is keressük azokat a munkatársakat, akik segítenének kiszélesíteni egyházunk rádiós misszióját.

Köszönet mindazoknak, akik az eltelt időszakban is lelkiismeretesen tevékenykedtek a Kiadói- és Sajtóügyi osztályon, Isten dicsőségére és Egyházunk javára.

Nagyvárad, 2012. május 20.

WAGNER ERIK
előadótanácsos

A Harangszó szerkesztőjének jelentése

Mindenekelőtt hadd szóljak a lappal kapcsolatban a tavalyi esztendőről. A Harangszó 22. évfolyamában a szokásos hétheti megjelenési rendszerben, összesen 24 lapszám jelent meg. Lehetetlenség e helyen, a lappal kapcsolatban minden apró részletről szólni, ezért csak elnagyoltan, néhány fontosnak tartott részletet szeretnék megosztani.

1. TEMATIKUS MELLÉKLETEK

Folytattuk azt a kezdeményezést, amelynek keretében évi 4-6 tematikus mellékletet tartalmaz a lap, egyenként 2-4 oldal terjedelemben. 2011-től ezek a mellékletek immár önálló arcucattal, saját oldalfejléccel jelennek meg.

Tavaly 4 mellékletünk volt, a következő témákban: februárban Egyházi sajtó, húsvétkor Református élet, júliusban Ifjúság, augusztusban pedig Vendégoldal melléklet.

Idén eddig egy, a februári Egyházi sajtó mellékletünk jelent meg. Augusztusra tervezük az immár ötödik éve megjelenő Vendégoldal mellékletet, valamint őszre-tél elejére egy további mellékletet.

2. KAPCSOLATÉPÍTÉS, VISSZAJELZÉSEK, ROVATOK

Az ökömenikus imahetek idén is lehetőséget nyújtottak arra, hogy az igei szolgálaton túl

a lapról személyesen is beszéljünk a gyülekezetek körében.

A visszajelzések egyöntetűvé tették, hogy az olvasók igénylik a sokszínű, sok rovatot tartalmazó lapfelosztást, melyben ki-ki megtalálja a maga kedvenc témáját, műfaját. Ebben helyet kapnak a hitépítő írások, az igemagyarázat, kátémagyarázat, egyházi élet, kishírek, felhívások, ifjúsági események, presbiteri, nőszövetségi témák, egyháztörténelem, egyház és kultúra, egyházi és nemzeti ünnepeink, kül- és belmisszió, keresztyén kitekintés, publicisztika, recenziók, humor, olvasói levelek, igényes festmények és grafikák, és számos egyéb téma.

Társadalmi és missziói szerepet vállalunk, amikor médiapartnerként vagy támogatóként segítjük a különféle rendezvények ismertetését és díjazását.

Jelenleg is működik az a kezdeményezés, amelyet testvérrelapunk, az Üzenet is átvett tőlünk, hogy minden lapszámot a világi és az egyházi médiapartnerek segítségével beharangozzunk.

Egy másik öt éve tartó kezdeményezés, hogy az említett előzeteseket közel 600 médium és lelkipásztor, presbiter stb. címére megküldjük.

3. LAPTERJESZTÉS

Nagyon sokan panaszkodnak arra, hogy úgy mond rossz az egyházban a lapterjesztés. Mivel a lap nem egyenesen az olvasó kezébe kerül a nyomdából, hanem az egyházmegye és az egyházközség lépcsőfokain keresztül jut oda, ezért valóban adódhatnak csúszások.

A szerkesztőség ebből kifolyólag korai lapzártákkal dolgozik, s a megfelelő időpontokra a lap mindig kikerül az egyházmegyékbe. A terjesztés reánk háruló részét tehát, lelkiismeretesen igyekezzük elvégezni.

Az elmúlt években, a saját egyházmegyém-ben egyetlen terjesztéssel kapcsolatos kritika szokott megismétlődni: „már megint megjelent?” Vagy: „Már meg is jelent ez vagy az a szám?” Véleményem szerint nem feltétlenül az iratterjesztés rossz, hanem az olvasás, a református sajtótermék iránti igény, illetve tagokban az iratmisszió iránti lelkület hiányzik némely lelkészből, presbiterből, egyháztagból, gyülekezetből.

Azonban azt is el kell Isten iránti hálával mondani, hogy számos lelkész, presbiter, nőszövetségi és egyháztag van, aki a lap terjesztésében szerepet vállal a maga gyülekezetében.

4. INTERNETES KIADÁS

Az olvasási szokások változását, a média-fogyasztásban végbemenő változásokat követve 2009-től interneten is jelen van a Harangszó. Az évek során, kitarított munkával és kiépített médiapartneri együttműködésekkel, a Harangszó.blogspot.com címen elérhető internetes kiadás olvasottsága folyamatosan nő. A szám-

láló jelenleg, átlagosan havonta 13 és 15 ezer közötti oldalmegnyitást regisztrál.

Az idei évhez tartozik az is, hogy a Facebook közösségi oldalon is elérhetőek a lap cikkei. Csak érdekességképpen: az internetes kiadásra a legtöbben, a fenti oldal mellett a hirkereso.ro és a kiralyhagomellek.ro portálról lépnek be.

5. ÖT ÉV – STÁCIÓ, HÁLAADÁS

Végezetül: hálaadással tekintek vissza az elmúlt öt évre, hiszen immár ennyi ideje szerkesztem a Harangszó nyomtatott, és negyedik éve a lap internetes kiadását. Ezalatt rengeteg munka- és szolgátság osztotta meg velem tudását, tapasztalatát, jóindulatát (persze akadtak, akik a rosszat is).

Összesen 15 éve tevékenykedem a médiában. Volt alkalmam a nyomtatott sajtó mellett az internetes médiában, rádióban és televízióban dolgozni. Volt alkalmam a legkülönbözőbb: kereskedelmi, közszolgálati, országos, megyei, konzervatív és baloldali értékeket felvállaló médiumban dolgozni; szerkesztőként, hírlapíróként, tudósítóként, riporterként, hír-magyarozóként, jegyzetíróként, főszerkesztőként és -helyettesként.

Mielőtt bárki is félreértene, hitem szerint az a jó szerkesztői hozzáállás, amely nem saját magát „nyomatja”, nem az ő nevével van tele a lap, nem ő véleményez folyton, hanem a munkája, s maga a lap beszél helyette. S nem másról, mint a megtartó Istenről szóló, újságba foglalt bizonyoságtételként.

FÁBIÁN TIBOR
főszerkesztő

Jelentés a Harangszó Rádióról

A Harangszó Rádió, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület műsora kereskedelmi rádiókban, 2011 őszétől heti rendszerességgel hirdeti az evangéliumot. Műsorunk neve is mutatja, hogy célja nem más, mint a közösségre hívogató. Ahogyan a harangszó hívja az embereket az istentiszteleti alkalmakra, úgy szombatoként arra emlékeztetjük az embereket, hogy a következő nap egy újabb lehetőség Isten Igéje hallgatására együtt, közösségben.

A műsorok főszerkesztője Rác Ervin-Lajos, erdői lelkipásztor. Voltaképpen két különböző, de lényegében hasonló adás készül hetente: az egyik a City Rádió, a másik a Partium Rádió műsorrácsába kerül be.

MŰSOR A CITY RÁDIÓBAN

Nem indult zökkenőmentesen a közös együttműködés a City Rádióval, ugyanis a Partium legnagyobb területét átfogó (Szatmár, Szilágyság, Máramaros) rádió nehezen tudta összeegyeztetni az egyházi hangvételt a kereskedelmi rádiózással. Kellő rugalmassággal, Isten kegyelméből, azonban megtaláltuk azt az utat, ahol az Ige korszerű is és időszzerű is.

Szatmárnémeti városa a központja ennek a rádióknak. Itt készülnek a műsorok Rác Ervin-Lajos vezetésével és Barakonyi Gergő munkatárs segítségével. Hallgatható élőben, szombatoként 18 órakor a City Rádióban. (<http://www.city-radio.ro/> Szatmárnémeti – 106,4 FM; Nagykároly 93,8; Zilah – 103,3 FM)

A műsor rovatai:

- Lelkünk csendessége – rövid áhítat
- Krisztus katonái – interjú egyházi személyekkel

- Hit és gyógyítás – beszélgetés orvosokkal és lelkészekkel a hit gyógyító erejéről
- Templomküszöbön túl – riport az „utca embereivel”, különböző aktuális kérdésekről
- Legeltesd az én juhaimat – a királyhágómelléki gyülekezetek bemutatása

MŰSOR A PARTIUM RÁDIÓBAN

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Harangszó című nagyváradi műsora a Partium Rádió hullámhosszán hallgatható minden szombaton déli 12 órától Nagyváradon, valamint bárhol a világon a <http://www.partiumradio.ro/site/> internetes oldalon. A műsört szerkeszti Szabó József-Levente pelbárhidai lelkipásztor és Ghittea Júlia-Zsuzsanna vallásnővér.

A műsor rovatai:

- Ébresztő! Gondolat – az adás alaphagulatát megadó gondolatok
 - Drága örökségünk – írók, költők főleg vallásos munkásságának, magyar néphagyományoknak, történelmi eseményeknek az ismertetése
 - Ifjú szívekben élek – ifjúsági rovat, könyv-, illetve filmajánló; ifjakat érintő kérdés
 - Lelkünk csendessége – rövid áhítat
- Közlünk riportokat, egyházi híreket, egyházi eseményekről szóló tudósításokat.

A két rádióműsor között a műsorcsere és a közös munka jól működik. Mindkét műsor visszahallgatható a <http://refszatmar.eu/> oldalról.

RÁC ERVIN-LAJOS
erdői lelkipásztor

20. SZÁMÚ MELLÉKLET

A KÜLÜGYI ÉS ÖKUMENIKUS OSZTÁLY JELENTÉSE

Főtiszteletű Közgyűlés!

2011. március 10-én Csúry István püspökkel bemutatkozó látogatást tettünk a Svájci Református Egyházszövetség berni székházában. Svájci testvéregyházaink elnöke, Dr. Gottfried Locher munkatársai körében fogadta Egyházkerületünk küldöttségét. Az egyházvezetői szintű megbeszélésen a többszáz éves történelmi hagyományokra visszatekintő svájci-erdélyi protestáns kapcsolatokról, a rendszerváltáskor újrakezdett közös missziói szolgálat kiértékeléséről és a további együttműködési lehetőségekről, illetve a 21. századi európai református önazonosság kihívásairól esett szó. Csúry István püspök árnyalt képet festett egyházkerületünk szolgálatáról és híveink társadalmi helyzetéről, megköszönte a svájci reformátusok támogatását, ugyanakkor fokozottabb együttműködést kért a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) szeretetszolgálati és szórványgondozói felősségvállalásának kiteljesítéséhez. Gottfried Locher egyházelnök méltatta „a rendszeres

hitvallásban és hitvalló rendjében élő” magyar református egyház szilárd önazonosságát, ugyanakkor messzemenő támogatásáról biztosította egyházkerületünk jószolgálati szerepvállalását.

Svájci jószolgálati körutunk során a svájci protestáns egyházak segélyszervezetének (Hilfswerk der Evangelischen Kirchen Schweiz – HEKS) zürichi székhelyére is ellátogattunk. A folyó év március 11-i látogatás aktualitását az adta, hogy Mathias Herren lelkipásztor személyében új területi szakreferens vezetői a segélyszervezet kelet-európai ügyosztályát – a nyugállományú Andreas Hess helyett. A rendszerváltás nyomán a KRE újjászervezését is támogatták a svájci reformátusok: jelentős mértékben járultak hozzá új templomaink és gyülekezeti házaink felépítéséhez, új gépjárművekkel segítettek a szórványgondozást, és kiemelkedő szerepük volt szeretetszolgálati intézményeink létrehozásában. Működési szabályzatának értelmében, Románia Európai Unió tagsága miatt a HEKS egyre csökkenő mértékben támogathatja a továbbra

is nehéz helyzetben lévő KRE-t, a területi szakreferens viszont kijelentette, hogy továbbra is elkötelezetten részt kívánnak venni egyházunk szeretetszolgálati munkájában. Csúry István püspök elmondta, hogy Románia uniós felzárkóztatása előreláthatólag további hosszú esztendőig is eltart majd, az infrastrukturális elmaradottság mellett különösképpen az egészségügyi ellátás és a cigányság integrációja terén vallott kudarcot a román állam. A megbeszélések rendjén részletes tájékoztatást nyújtottunk a királyhágómelléki szeretetszolgálati munkáról és a jövőbeni elképzelésekről, illetve konkrét javaslatokkal élünk a további együttműködés vonatkozásában.

2011. június 1-5. között 33. alkalommal rendezték meg a „Kirchentag” német evangélikus egyházi napokat. Drezda városa adott otthont a nagytalálkozónak, melyen mintegy negyedmillió keresztény vett részt. A Egyházkerületünket Csúry István püspökkel képviseltük a rangos eseményen. A Máté evangéliumából vett „Ahol van a ti szívetek, ott van a ti kincsetek is” mottójú rendezvénynek egyszerre há-

rom helyszínen tartották a nyitó-istentiszteletét. Öt nap alatt, az Elba folyó partján kialakított mintegy 120 helyszínen, 43 templomban, és 17 szabadtéri színpadon zajló, több mint kétezer program közül választhattak a résztvevők. A nagygyűlés kiváló alkalmat nyújtott egyházkerületünk társadalmi felelősség-vállalásának, diakóniai szolgálatának, és jövőbeni célkitűzéseinek népszerűsítéséhez. Egyházkerületünk küldöttsége a Szászöldi Evangélikus Püspökség meghívására érkezett a nagygyűlésre. A Kirchentag egyik istentiszteletének perselypénzét a szervezőbizottság átutalta az egyházkerület nők védelmével és jogsegélyezésével foglalkozó projektjére.

A KRE nyolcfős küldöttsége Csúry István püspök vezetésével 2011. július 8–10. között háromnapos szolgálati látogatáson vett részt Felvidéken testvér-egyházkerületünk, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház meghívására. Küldöttségünket Fazakas László püspök, valamint Szabó András, Dobai Sándor és Kiss Pál eszerek fogadták. A két egyházkerület elöljárói tartalmas megbeszéléseket folytattak egyházi és közéleti kérdésekről, építve az eddig is gyümölcsöző, több évre visszatekintő testvéri kapcsolatot.

Egyházkerületünk a Szlovákiai Református Evangélikus Egyház mellett szoros testvéregyházi kapcsolatokat ápol 2000 óta az Írországi, illetve az Amerikai Presbiteriánus Egyházzal és a Lengyelországi Református Egyházzal. A Lengyelországi Református Egyház Elnökségére mindannyiszor számíthattunk, amikor nemzetközi egyházi szervezetek előtt Kárpát-medencei reformátusságunk sajátos helyzetére kívánjuk felhívni a figyelmet. Az Írországi, illetve az Amerikai Presbiteriánus Egyház arra

törekszik, hogy évente fiatal önkénteseket küldjön egyházkerületünkbe. Látogatásaik rendjén a fiataljaink között méltán népszerű „angol bibliástáborok” keretében erősödnek a személyi kötelékek. A Kanadai Presbiteriánus Egyház legutóbb a teológiai szubvencióknak hátralekának kiegyenlítéséhez nyújtott önzetlen támogatást.

2011. november 16-án Egyházkerületi Közgyűlés Pro Ecclesia díjjal ismerte el a nyugállományba vonult Hermann Schaefer lelkipásztor-testvérünk egyházkerületünk javára végzett szolgálatát, Európa nyugati és keleti felének újbóli összekapcsolása érdekében való igyekezetét, és a KRE szolgálattevőinek – is – jelentős biztatást nyújtó Partnerhilfe segélyprogram élén való munkáját. Illesse itt ugyanakkor köszönet németországi Testvéreinket következetes támogatásukért, hiszen német hittestvéreink áldozatkészsége, szolidaritásuk folyamatos kifejezése áldásként érkezett és érkezik.

Folyó év március 22-én a németországi Moersi Református Egyházmegye diakóniai szolgálatának vezetője, Rainer Tyrakowski-Freese munkatársai körében többnapos látogatásra érkezett a KRE-hez. Csúry István püspök március 21-én fogadta a moersi testvéregyház küldöttségét. Dénes István Lukács generális direktor és Vinczné Pálfi Judit missziói előadótanácsos ezt követően tételesen szóltak a KRE-ben végzett szeretetszolgálati munkáról és a jövőbeni elképzelésekről, és tájékoztatták a vendégeket a királyhágómelléki diakóniai munkát felvállaló szervezetek közös fórumának, a tavaly bejegyzett Lámpás Alapítványnak a célkitűzéseiről. A németországi vendégek ellátogattak az élesdi árvaházba, a nagy-

vári cigánymisszós központba és a szociális napközibe, az érmelléki diakóniai alapítványi székelyre, a hátrányos helyzetű gyermekek iskoláztatásával foglalkozó micskei Sámuelházba, valamint a szilágyzóványi diakóniai központba.

Folyó év április 2-án az Igazgatótanácsi Hivatalban fogadta Csúry István püspök az Ír Presbiteriánus Egyház moderátorát, Ivan Patterson. Testvéregyházunkkal közösen a missziós szolgálat kiterjesztésére törekszünk a szekularizációs hatások ellenében, ezért tartjuk fontosnak az ifjúsági munka, valamint az oktatás és a szóránymisszió területén való együttműködést, illetve ezért batorítjuk a gyülekezetek és egyházmegyei közötti kapcsolatot. A moderátor végezetül írországi szolgálati útra hívta meg egyházkerületünk püspökét.

A Romániai Református Egyház diakóniájáról, valamint a két Egyházkerület jövőbeni együttműködéséről tartottak nemzetközi diakóniai kerekasztalt, május 14-16. között Nagyváradon. A szervezést felvállaló két egyházkerület a múltba való visszatekintés által a közös jövő megalapozását jelölte meg céljával. A megbeszélésre 14 nyugat-európai segélyszervezet 16 képviselője jött el, akikkel egyetértünk abban, hogy az egyháznak a társadalomban való látható jelenléte a diakónia, a szeretetszolgálat. A kétnapos konzultáció kedvező alkalmat teremtett egyházkerületi prioritásaink bemutatásának, illetve a nemzetközi segélyszervezetek képviselőivel való személyes egyeztetésnek.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

ANTAL JÁNOS
előadótanácsos

Napjainkban egyre nehezebb eligazodni a törvények útvesztőjében. A hazai jogalkotásra és a jogalkalmazásra nem jellemző a következetesség, a jogbiztonság és a jogi egyértelműség. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy immár 10 éve érvényben van a kommunizmus idején elkobozott egyházi ingatlanok visszaszolgáltatását szabályozó törvény és még mindig sok egyházközség várja egyházi ingatlanának a visszaszolgáltatását, illetve az anyagi kárpótlást. Az elkobzás az ingatlan államosításkor egy tollvonással történt, a visszaszolgáltatás folyamata bürokratikus és hosszadalmas.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület az ingatlan-visszaszolgáltatási jogszabály alapján 348 ingatlant igényelt vissza, mindmáig 217 ingatlant kapott vissza természetben, illetve anyagi kárpótlás formájában, ily módon még mindig 131 ingatlan vár visszaszolgáltatásra, melyek között nagy jelentőségű épületingatlanok is vannak, például a máramrosszigeti iskolaépületek, a zilahi Wesselényi Kollégium épülete. A folyamat lassúságát igazolja, hogy az elmúlt esztendőben, 2011-ben, csupán 9 ingatlant kapott vissza az egyházkerület.

Természetesen, voltak „termékenyebb” évek is, például a 2007-es esztendő, amikor 64 ingatlant kapott vissza egyházkerületünk.

20. SZÁMÚ MELLÉKLET

JOGI JELENTÉS

Az immár 10 esztendő eltelté miatt a 2002 – 2003-as tulajdonjogot igazoló telekkönyvi kivonatok érvényét veszítették, ezért amikor tárgyalásra kerülnek a dossziék, az Ingatlan-visszaszolgáltató bizottság friss telekkönyveket követel, jogos és teljes felháborodásunkra.

A gazdasági válságra hivatkozva 2010 júniusában, a román kormány sürgősségi kormányrendelettel két évre befagyasztotta az anyagi – pénzületi és részvénybeli – kárpótlási kifizetéseket, tehát a teljes naptári 2011-es évre, melynek feloldása, a jogszabály rendelkezései és jó reményiségünk szerint, ez év júliusában fog bekövetkezni.

A restitúció felgyorsítását szorgalmazta az Európai Unió is, valamint a Strasbourg-i Bíróság, és arra szólította fel Romániát, hogy általános jelleggel orvosolja a természetbeni visszaszolgáltatás, valamint az anyagi kártérítés ügyét. Mindezek ellenére nem tapasztalható, hogy a visszaszolgáltatás és kárpótlás ügyében bármi is változott volna, és előretartás történt volna az elmúlt esztendőben.

Nemcsak az ingatlan-visszaszolgáltatás területére jellemző az elhúzó, hosszadalmas eljárás, hanem az igazságszolgáltatásra is.

Az egyházkerület nagyváradi Kossuth utcai visszaszerzett épületingatlanával kapcsolatosan mindmáig sorozatos pereskedésben vagyunk. Miután pert nyert az egyházkerület a Nagyvárad Polgármesteri Hivatallal szemben a Bukaresti Legfelsőbb Semmitő Bíróságnál, valamint a Nagyvárad Ítéletátlánál az öt bérlakás-tulajdonos ellen megnyert perek után, 2011-ben zárult le az a per is, amelyet egy volt tulajdonos indított egyházkerületünk ellen, 250.000 új lejt követelvény kárpótlás címen. Szintén sikerrel fejeződött be az a peres ügy is, a Nagyvárad Törvényszék fellebbeletben elutasította az egyházkerület ellen indított kárpótlási keresetet.

A lezárt büntetőjogi perek között említhetem meg azt a két peresetet, melyet Báthori Gyula volt református lelkész indított Kovács Zoltán volt egyházkerületi főgondnok és Máthé Edith jogtanácsos ellen. Mindkettőt jogerősen megnyertük a Szatmári Törvényszéken, illetve a Nagyvárad Bíróságon. Jogerős határozatban a bíróságok elutasították Báthori Gyula mindkét büntetőjogi panaszát.

Az elmúlt esztendő örvendetes jogi eseményei közül említésre méltó, hogy lezárult az ausztriai néhai Susanna von Zahna asszony hagyatéki tárgyalása. A jogi eljárást és az ügy lezárását nehezítette az a tény, hogy a végrendelezőnek és örökhagyónak szerte a nagyvilágban élő 16 örököse és kedvezményezettje volt.

Az egyházkerület kedvezményezettként vett részt a hagyatéki ügyben és 2011 júliusában átutalásra került az örökhagyó által végrendeletileg megnevezett 16.500 euró pénzüsszeg.

A folyamatban levő polgári perek között említlem meg a múlt esztendőben Báthori Gyula volt református lelkész ellen indított bér-visszatérítési pert, melyet az egyházkerület a Nagykárolyi Bíróságon indított, az egyházkerülettől jogtalanul és etikátlanul lefoglalt bérösszegek miatt.

Ugyancsak a múlt esztendőben indított pert a Bihar Megyei Tanács elnöke az Eledsi Bíróságon az egyházkerület ellen, a Barátkai ingatlan miatt, elbirtoklási és újraállamosítási céllal.

Ez a tény is merőben cáfolja a jogállamiságot és a tulajdonjog tiszteletben tartását, hisz a Bihar Megyei Tanács nem vette figyelembe a Hivatalos Közlönyben megjelent ezen ingatlan visszaszolgáltatására vonatkozó kormányhatározatot és az egyházkerület bekebelezett tulajdonjogát.

Reméljük, hogy a bíróság az alkotmányosság és a törvényesség figyelembe vételével bölcsen és jogszerűen dönt.

Jelentésemben hangsúlyozottan szeretném kiemelni az immár 6 éve folyamatban levő büntetőjogi ügyet, melynek tárgyát az egyházkerületünk által Báthori Gyula ellen megfogalmazott és a Nagykárolyi Ügyészségre benyújtott bűnvádi panasz képezi, melynek oka a 24.500 \$ földpályázati összeg nem rendeltetés-

szerű felhasználása, nagy összegű sikkasztás és hűtlen kezelés.

Mélyszéges felháborodással tapasztaljuk, hogy a benyújtott bűnvádi panasz ügye – miközben 6 év telt el – egy tapodtat sem mozdult, még mindig a kivizsgálás folyamatában poshad, mindazok ellenére, hogy az évek során többszörösen megkereséssel fordultunk a Szatmárnémeti Megyei Főügyészséghez, a nagykárolyi főügyészséghez, valamint Traian Bănescu államelnökhöz, az ügy sürgetése, a törvényesség és alkotmányos rend betartása érdekében.

Mindezen tények önmagukért beszélnek és híven tükrözik igazságszolgáltatásunk minőségét, alkotmányos és törvényes rendünket.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

MÁTHÉ EDITH
egyházkerületi jogtanácsos

24. SZÁMÚ MELLÉKLET

PRESBITER VÁLASZTÁS - 2012 -

Választási ütemterv

- AUGUSZTUS 26. (Új kenyér ünnepe) A jelölő közgyűlés első kihirdetése
 SZEPTEMBER 2. A jelölő közgyűlés második hirdetése és az ügyintéző bizottságok megválasztása
 SZEPTEMBER 9. Jelölő közgyűlés, majd a jelöltek listájának kifüggesztése
 SZEPTEMBER 9-12. Az óvasok benyújtása
 SZEPTEMBER 12-16. Az óvasok elbírálásának ideje, az elbírálások kiképzése
 SZEPTEMBER 17-21. Az ügyintéző bizottság határozatainak megfellebbezése
 SZEPTEMBER 23. A választó közgyűlés első kihirdetése és a jelöltek ismertetése
 SZEPTEMBER 22-29. A fellebbezések EVB általi elbírálása és a határozatok kiképzése
 SZEPTEMBER 30. A választó közgyűlés második kihirdetése, a jelöltek bemutatása, megkérdése
 OKTÓBER 7. Választó Közgyűlés – szavazatok összeszámolása, az eredmény kihirdetése
 OKTÓBER 7-16. A fellebbezések benyújtása
 OKTÓBER 17-21. A fellebbezések EVB általi elbírálása és a határozatok kiképzése
 OKTÓBER 22-24. Az új presbitérium alakuló ülése és a gondnok/ok megválasztása
 OKTÓBER 28. Az újonnan választott presbiterek fogadalomtételé.

23. SZÁMÚ MELLÉKLET

Az Építészeti és Műemlékügyi bizottság jelentése

Jelentésünkben csak a kifejezetten műemléki jellegű beruházási, helyreállítási illetve adminisztrációs tevékenységekre reflektálunk, számbavéve az elmúlt egy év megvalósításait, támogatási forrásait és problémáit.

Ugyan az elmúlt két évben a Román Művelődésügyi tárca vezetésének köszönhetően a KRE területén levő tizenhárom műemléktemplom bekerült a Nemzeti Restaurálási Programba – Zilah, Misztótfalu, Sárközújlak, Ákos, Tasnád, Krasznahorvát, Somlyóújlak, Menyő, Pelbárhida, Fugyi, Érabrány, Vadász és Feketegyarmat – a különböző adminisztratív és politikai jellegű akadályok miatt ezek közül egyelőre mindössze négy esetben történt meg a kivitelezési munkálatok közbeszerzési eljárása, a többi esetben csak reményeink vannak arra, hogy a 2012-es év minisztériumi költségvetése lehetővé teszi a licitek kiírását. 2011-ben illetve 2012 elején megkezdődtek a sárközújlaki, krasznahorvati, somlyóújlaki és menyői templomok munkálatai, s az első esetben ezek a végéhez közelednek.

A magyarországi támogatási rendszerek átalakítása és a források csökkentése eredményeképpen a Bethlen Gábor Alap 2011 évi pályázati kiírásán csupán egyetlen objektum, a siteri műemléktemplom részesült kedvező elbírálásban, falképeinek restaurálása tárgyában.

A korábban a Szülőföld Alapból elnyert pályázatokkal, valamint a Szatmár Megyei múzeumi támogatásokkal falképre Restaurálási munkákat végeztek Érabrány, Siter, Bere és Jákóhodos templomainál, és elkészültek a szalaci és érbogyoszlói templomok helyreállítási tervei, illetve ezek engedélyeztetése. A Teleki László Alapítvány támogatásából kezdődött el a vedresábrányi műemléktemplom megerősítése és restaurálása, továbbá saját erőből folytak kivitelezések az apai, ilosvai, ottományi, bihari és fugyivásárhelyi templomoknál.

2011-re teljesen megszakadtak a munkálatok az Egyházkerület korábbi legnagyobb műemlék-helyreállítási telepénél, a hadadi

templomnál, mivel a falu jelentős részét érintő, katasztrófális mértékű mélyégi talajmozgások lehetetlenné tették a szerkezeti megerősítés kivitelezését az eredeti formában. Ezt a környék átfogó hidromechanikai stabilizálása nélkül nem lehet folytatni, jelen pillanatban ez lehet az egyetlen prioritás a helyi közösség számára. Sürgős volna viszont a templomromnak és környezetének biztonságossá tétele, amihez jelenleg nincsen anyagi forrás. Ezzel párhuzamosan a gyülekezet új templom felépítését határozta el és megrendelte annak építészeti tervét.

Komoly uniós forrásokhoz való hozzáférést jelentett a határ menti térségeket átfogó HURO program, ezen pályázatokhoz azonban komplex megvalósíthatósági terveket kellett összeállítaniuk a pályázóknak, ami nem elhanyagolható és – egyelőre csak részben fedezett – önerőt feltételez. Így került benyújtásra a Nagyvárad-újvárosi református templom restaurálása a helyi önkormányzat pályázata keretén belül, a hegyközsémi Szent Imre emlékhely és a tasnádi műemléktemplom a hajdúböszörményi önkormányzat támogatásával, továbbá három Szatmár megyei Árpád-kori templom (Bere, Csomaköz és Krasznacégyén), valamint az ákosi turisztikai info-pont a Tiszántúli Református Egyházkerülettel közösen benyújtott pályázat keretében, ennek eredménye a nyár folyamán várható.

A Regionális Operatív Program támogatásából végéhez közeledik a Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium visszakapott épületének rehabilitációja, mely átfogó helyreállítást, megerősítést, részleges belső és teljes külső tatarozást jelentett.

A Nagyvárad Városi Önkormányzat támogatásával rövidesen elkezdődik a Nyugdijpénztár Kossuth (Independenței) utca 3. számú ingatlanjának homlokzati restaurálása.

EMÓDI TAMÁS
műszaki előadótanácsos

21. SZÁMÚ MELLÉKLET

AZ EGYHÁZKERÜLETI ZENEI ELŐADÓ JELENTÉSE

„Ezért tehát, testvéreim, igyekezzetek még jobban megerősíteni elhivatásotokat és kiválasztásokat, mert ha ezt teszitek, nem fogtok megbotlani soha.” (2Pt 1,10)

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület kilenc egyházmegyéjében a következő fontosabb zenei események történtek:

Az érmelléki egyházmegyéjében furulyatalálkozó, ifjúsági-, valamint felnőtt kórustalálkozó volt, melyen megemlékeztek a tragikus hirtelenséggel elhunyt érmihályfalvi kántorról, Veres Zsolt Lászlóról. Nagy sikerrel került megrendezésre az I. Érmelléki Zenetábor Hegyközszenmiklóson, melyen közel 50 gyermek vett részt. Közösségi alkalmakon – mint például a Nyúzövölgyben megrendezett csataimitáció – is szolgáltak énekkarok. Felújították a hegyközszenmiklósi orgonát, ahol jótékonyági orgonahangversenyt is tartottak Kristófi János közreműködésével. Négy kántorképzős hallgatója van az egyházmegyének.

A szilágyosmlyői egyházmegye jelentésében említést nyer a kémeri orgonafelújítás, valamint a Szilágyzóványban megválasztott új kántor. Egyházmegyei kórustalálkozót is tartottak Varsolcon, a Romániai Magyar Dalosszövetség rendezésében, 11 kórus részvételével, valamint közreműködött a citerazenekar Gáspár Attila vezetésével. Két kántorképzős hallgató van az egyházmegyéjében.

A zilahi egyházmegyéjében 15 gyülekezeti énekkar működik, valamint a Wesselényi Református Kollégium énekara és az Anonimus ifjúsági énekkar. Az egyházmegyei kórustalálkozóra Szilágypaniton került sor. A kórusok összesen kb. 85 gyülekezeti szolgálatot végeztek. Vannak olyan gyülekezetek is, ahol a kórusok szinte minden vasárnap szolgálnak az istentiszteleten. A Zilah-belvárosi gyülekezetben adventi orgonahangversenyek voltak. Négy kántorképzős hallgató van az egyházmegyéjében.

Az aradi egyházmegye tíz gyülekezetében működik énekkar. Két gyülekezetben, Bélzerénden és Vadász gyülekezetekben van sípos orgona, viszont nincs kántor és számítógépes zenekísérettel zajlik az istentisztelet. Tanácsos volna az alternatív megoldások helyett valakit küldeni a kántorképzőbe, hogy a sípos orgonák szóljanak inkább, mint a számítógép. Ha így haladunk, maholnap felvételről hallgathatjuk a prédikációt a szószékről. Az egyházmegye 20 gyülekezetéből egyébként 15-ben van fizetett vagy alkalmi kántor.

A szatmári egyházmegye 11 gyülekezetében van énekkar. Emellett a lelkipásztorok kórusa és a Református Gimnázium Gyermekekórusa kiemelkedően fontos szerepet tölt be az egyházmegye zenei életében. Mindkettőt Hígyed Gyöngyi gimnáziumi énektanár, kántor vezeti. Megrendezésre került a „Batizi András egyházzenei énekverseny”, valamint zenés imahetek is zajlottak kórusok részvételével.

A bihari egyházmegye 59 gyülekezetében mindössze tíz minősített kántor van. 18 gyülekezetben van énekkar. Három kántorképzős

hallgatója van az egyházmegyének. Az egyházmegyei kórustalálkozó alkalmából megemlékeztek a Nagyvárad-újvárosi énekkar megalakulásának 125-ik évfordulójánál. Említésre méltó ugyanakkor a bihari lelkészkerület, melyet Lukács Angéla lelkipásztor vezet.

A nagybányai egyházmegyéjében 2011-ben első alkalommal szerveztek kórustalálkozót, melyen négy gyülekezet énekara vett részt, Csáki Márta lelkész vezetésében.

A nagybányai egyházmegyéjében Koltón orgonát javítottak.

A temesvári egyházmegyéjéből az elmúlt esztendőből semmilyen eseményről nem érkezett híradás. Az egyházkerületi zenei bizottság munkájában sem vesznek részt, így nincs rálátásunk sem kórusok munkájára, nincs kántorokról, orgonákról szóló kimutatás. Egyetlen meghívásra, felkérésre sem válaszoltak.

A 2011-es esztendőben 3 alkalommal ülésezett a zenei bizottság. Ezen munkálatok alkalmával kidolgozásra kerültek a Kánon alapján:

– a kántor jogai és kötelességei (munkaköri leírás)

– az egyházmegyei zenei előadó valamint az egyházkerületi zenei előadó jogai és kötelességei

– a kántorok fizetési kategóriáira való javaslat, végzettség és régiség szerint.

Mind a kántorokra és zenei előadóakra vonatkozó jogszabályt, mind pedig a fizetési sávokba való besorolást a 2011. december 6-án tartott Igazgatótanács ülésén elfogadták. A fizetési sávok szerinti besorolás próbaidőre került bevezetésre, a 2012. decemberében sorra kerülő igazgatótanács üléséig a zenei bizottság megvizsgálja ennek gyakorlatban történő alkalmazását és szükség szerint módosítja az országos minimálbér és a kongrua függvényében.

2011. márciusában lépett életbe az egyházkerület egyházzenei honlapja, mely amellett, hogy adatbázis, tájékoztatást nyújt a fontosabb egyházzenei rendezvényekről valamint segít a kapcsolattartásban www.krefegyhazzene.ro.

A KRE kántorai a kántorképzés, a végzettség szerinti alkalmazás és fizetési sáv törvénybe lépésével együtt sajnos a legtöbb helyen másodállásban kénytelenek végezni ezt a szolgálatot. Sok helyen csak egy kongrua a kántor fizetése és ezt kevés helyen tudja a gyülekezet kifizetni, még kevesebb azon gyülekezetek száma, amelyek szolgálati lakást is tudnak biztosítani. Mivel egy minimálbérből nem lehet egy családot eltartani, így a kántorok kénytelenek másutt is munkát vállalni, így sok esetben a gyülekezeti szolgálat a második helyre kerül. Ennek egyenes következménye, hogy kevesebb idő jut a gyakorlásra, fél energiával és sokszor csak fél szívvel tudják végezni azt a szolgálatot, amely éppoly olyan fontos a liturgiában, mint az igehirdetés. Viszont ehhez a kettősséghez is elkötelezettség és a szolgálat iránti hűség szükséges, hogy egy állandó munkahely mellett végezzenek gyülekezeti munkát, ahol a hétvégére és az ünnepnapokra esik a legtöbb szolgálat.

Az 1996-os Magyar Református Énekeskönyv bevezetése még mindig nem történt meg minden gyülekezetben. Mivel 2007-ig ennek meg kellett volna történnie, az egyházkerület vezetősége körlevélben fog a gyülekezetekhez fordulni, hogy hol és miért nem vezették be.

Az egyházkerületben lévő műemlék orgonák felújítása sajnálatos módon nem minden esetben történik megfelelő szakember bevonásával. Az egyházkerületnek van orgonafelügyelet, és a Kánon értelmében minden orgonafelújítást megelőzően az egyházkerületi zenei előadóval konzultálni kell. Ez az elmúlt évben egyetlen esetben sem történt meg, így sajnos későn jutott tudomására, hogy több orgonát nem szakszerűen javítottak meg. A jövőben az egyházkerület csak olyan orgonafelújítási pályázatot támogat, amelyet az orgonafelügyelet jóváhagy. Annak ellenére, hogy felhívták a figyelmet, miszerint kántorok és szélhámosok kevés pénzért vállalnak orgonafelújítást, sokan mégis velük dolgoztatnak. Így a műemlék orgonák olyan kárt szenvednek, amely nyomán a sok szakszerűtlen beavatkozás már sajnos vissza nem fordítható.

Aggasztó az egyházkerületünkben egyre nagyobb tért hódító keresztyén könnyűzene kérdése. Erről a témáról az elmúlt év októberében megrendezett kántorkonferencián vitatkoztak a szakemberek. A konferencia zárónyilatkozatában megfogalmazást nyert, hogy elsődlegesen a református zenei anyanyelvet kell megtanítani a gyermekeknek és fiataloknak. Ezen túl olyan értékeket szabad keresni és tanítani, amelyek a református egyházzeneben gyökereznek. A bizonytalan eredetű, főként a neoprotesztáns felekezetek ifjúsági énekgyűjteményei helyett tanácsos lenne egységesen a Berkesi Sándor által szerkesztett Az Úrnak zengjen az ének című ifjúsági énekeskönyvet használni a vallásitanításban, az ifjúsági bibliaórákon és a zenetáborokban, a Csillagpont énekfűzetet, a Dunamelléki énekfűzet I-II-III. kötetét.

A jövőben hatékonyabb együttműködésre lesz szükség az ifjúsági táborok, zenetáborok szervezői és a zenei bizottság között, azért, hogy az ifjúság zenei nevelése egy egységes szemlélet szerint, a református értékeket szem előtt tartva történjen az egész egyházkerületben. A szektásodás a gyülekezeteket nemcsak a lelki élet szintjén, hanem a zenei nevelés szintjén is fenyegeti, észrevétlenül szedve áldozatait az igénytelen zenei szubkultúra művelésével.

Az egyházkerület kántorképző tanfolyamán 22 hallgató vett részt. Kérjük a lelkipásztorokat, hogy támogassák a kántorok képzését, biztassák és segítsék őket, hogy részt vehessenek a képzőn és hatékonyabb, eredményesebb munkát végezzenek a gyülekezet zenei életében.

Nagyvárad, 2012. június 15.

OROSZ OTÍLIA VALÉRIA
egyházkerületi zenei előadó

A KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR REFORMÁTUS KÖZÉPISKOLÁK XVII. TALÁLKOZÓJÁNAK ZÁRÓNYILATKOZATA

Mi, a Kárpát-medence magyar református középiskoláinak küldöttei – igazgatók, tanárok, lelkipásztorok, diákok – 2012. július 8-11. között, tizenhetedik alkalommal találkoztunk, ezúttal Felvidéken, a Barsi egyházmegye területén, a Lévai Református Egyházközség által fenntartott Czeglédi Péter Református Gimnázium vendégeként.

A 23 magyarországi, 6 erdélyi, 3 partiumi, 3 kárpátaljai, 2 felvidéki intézmény és 5 református tanügy-irányítási illetve pedagógiai szakmai szolgáltató szervezet küldöttei testvéri közösségben lehettünk együtt, és a találkozó jelmondatának – „Szívvél és lélekkel” – szellemében oszthattuk meg tapasztalatainkat, tájékozhattuk egymást az országainkban folyó magyar református középiskolai oktatás helyzetéről, eredményeiről, gondjairól.

1. Isten iránti hálával állapítjuk meg, hogy a Magyar Református Egyház szervezeti keretei között tovább erősödött a Kárpát-medencei magyar református iskolarendszer. Az új együttműködési formák közül kiemeljük a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap 2011. évi gyűjtését, amely összesen 26 millió Ft-tal támogatta református óvodák indítását és nehéz helyzetben lévő intézmények megmaradását. Regionális együttműködésként alakult meg a Felső-magyarországi Református Pedagógus Műhely, amely szakmai fórumot biztosít a pedagógusok számára az intézmények református identitásának megerősödéséhez, az új intézmények integrációjához, valamint a szervezett tehetséggondozás új kereteihez. A Károli Gáspár Református Egyetem társadalmi felelősségvállalása és együttműködése a Református Pedagógiai Intézettel a továbbképzések, a versenyztetés és a tehetséggondozás felsőoktatásig érő rendszerének újrászervezését készíti elő.

2. Örömmel láttuk, hogy a magyarországi köznevelési törvény elismeri, megerősíti és támogatandónak tekinti intézményeink érték-alapú nevelőmunkáját. A szolgálatunk iránt növekvő társadalmi igényt jól mutatják új és bővülő intézményeink. Fontosnak tartjuk, hogy a református iskolarendszer átgondolt stratégia mentén a következő években is bővíthessen, szorgalmazzuk a regionális együttműködéseket. Pedagógiai hatékonyságunk meghatározó eleme keresztyén nevelési etikánk, református emberképünk, nemzeti elkötelezettségünk, és a sajátos református műveltségi tartalmak. Kérjük, hogy a helyi tantervek elkészítése során intézményeink ezeket a szempontokat határozottan érvényesítsék!

3. Aggodalommal figyeltünk fel a határon kívüli református intézmények beszámolóiban néhány nagyon súlyos, fenyegető fejleményre.

a. A kárpátaljai református líceumok egyre inkább ellehetetlenülnek. Finanszírozásuk a következő tanév első felében nem megoldott,

az új osztályok felvétele veszélyben van. A helyzetet csak egy azonnali és hathatós magyar állami beavatkozás kezelheti.

b. Meggyőződésünk, hogy a nyelvi határon, vagy szórványhelyzetben működő magyar oktatási intézmények nemzetmegtartó erővel bírnak, a helyi megmaradás utolsó lehetőségei. Szükségesnek látjuk a magyar tannyelvű oktatás szülőföldön történő támogatási rendszernek hosszú távú újrászervezését, megerősítését.

c. Méltatlannak tartjuk, hogy a zilahi és kolozsvári református kollégiumok még eredményesebb nevelőmunkáját az épületek helyzetének késleltetett rendezése továbbra is nehezíti.

4. Cselekvésre ösztönöz bennünket az, hogy a Sepsiszentgyörgyi Református Kollégiummal kapcsolatos bírósági eljárás az igazságosságot, a romániai és európai jogelveket egyaránt sérti. Arra kérjük a Kárpát-medencei református oktatási intézményeket, hogy szolidaritásunk és együttérzésünk kifejezéséeként 2012. október 1-jén valamennyi református iskolában emlékezzünk meg erről, összetartozásunkat a 35. zsoltár közös éneklésével megerősítve.

5. Rendületlenül valljuk, hogy Kárpát-medencei református intézményeink mindenütt a nemzeti oktatásügy részeként kívánják nevelési szolgálatukat végezni. Hatékony és eredményes működésünk érdekében ragaszkodunk hitvalló értékvilágunkhoz, pedagógiai függetlenségünkhöz és munkatársaink állami befolyástól mentes kiválasztásához. Elvárjuk, hogy az egész térségben észlelhető növekvő állami szerepvállalás a közoktatásban ne vezessen az egyházi oktatás és nevelés hátrányos megkülönböztetéséhez.

Léva, 2012. július 11.

A zárónyilatkozatot aláíró intézmények:

Arany János Református Gimnázium, Szakképző Iskola és Diákotthon – Nagykovács, Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium – Székelyudvarhely, Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium – Budapest, Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium – Hódmezővásárhely, Bethlen Gábor Kollégium – Nagyenyed, Bocskai István Református Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola, Alapfokú Művészetoktatási, Intézmény és Kollégium – Halásztelek, Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium – Csurgó, Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona – Debrecen, Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma – Debrecen, Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola – Karcag, Kecskeméti Református Gimnázium – Kecskemét, Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziuma – Kiskunhalas, Kolozsvári Református Kollégium – Kolozsvár, Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon – Miskolc, Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium – Budapest, Lorántffy Zsuzsanna Református Általános Iskola és Gimnázium – Kaposvár, Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium – Nagyvárád, Czeglédi Péter Református Gimnázium – Léva, Marosvásárhelyi Református Kollégium – Marosvásárhely, Mezőcsáti Református Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola – Mezőcsát, Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola – Mezőtúr, Nagyberegi Református Líceum – Nagyberég, Nagydobronyi Református Líceum – Nagydobrony, Pápai Református Kollégium Gimnáziuma – Pápa, Pécsi Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Óvodája – Pécs, Péterfalvai Református Líceum – Péterfalva, Református Kollégium – Kézdivásárhely, Református Kollégium – Sepsiszentgyörgy, Református Kollégium Általános Iskolája és Gimnáziuma – Tiszakécske, Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona – Sárospatak, Szatmárnémeti Református Gimnázium – Szatmárnémeti, Szegedi Kis István Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium – Békés, Szentendrei Református Gimnázium – Szentendre, Tatai Református Gimnázium – Tata, Tompa Mihály Református Gimnázium – Rimaszombat, Református Wesselényi Kollégium – Zilah, Erdélyi Református Egyházkerület Tanügyi Osztálya – Kolozsvár, Királyhágómelléki Református Egyházkerület Tanügyi Osztálya – Nagyvárád, Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatal Oktatási Iroda – Budapest, Református Pedagógiai Intézet – Budapest, Szlovákiai Keresztyén Református Egyház Közoktatási Tanácsa – Komárom

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó
Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában